

HOTARARE GUVERN 1269/2021	<i>Vigoare</i>
Emitent: Guvern Domenii: Coruptie	M.O. 1218/2021
Hotarare privind aprobarea Strategiei nationale anticoruptie 2021-2025 si a documentelor aferente acesteia.(include si Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr.1218 bis in afara abonamentului)	

M.Of.Nr.1.218 din 22 decembrie 2021

M.Of.Nr.1.218 Bis din 22 decembrie 2021

HOTARARE Nr. 1.269
privind aprobarea Strategiei nationale anticoruptie
2021-2025 si a documentelor aferente acesteia

In temeiul [art. 108](#) din Constitutia Romaniei, republicata, si al art. 25 lit. e) din Ordonanta de urgenta a Guvernului [nr. 57/2019](#) privind Codul administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare,

Guvernul Romaniei adopta prezenta hotarare.

Art. 1. - Se aproba Strategia nationala anticoruptie 2021-2025, prevazuta in anexa nr. 1, denumita in continuare strategie.

Art. 2. - Se aproba Seturile de indicatori de performanta, riscurile asociate obiectivelor si masurilor din strategie, prevazute in anexa nr. 2.

Art. 3. - Se aproba Inventarul masurilor preventive, precum si indicatorii de evaluare, prevazuti in anexa nr. 3.

Art. 4. - Se aproba Standardul general de publicare a informatiilor de interes public, prevazut in anexa nr. 4.

Art. 5. - Se aproba Standardul de publicare a informatiilor de interes public privind intreprinderile publice, prevazut in anexa nr. 5.

Art. 6. - (1) Pana la finalul lunii martie 2022, toate institutiile si autoritatile publice centrale si locale, inclusiv cele subordonate, coordonate, aflate sub autoritate, precum si intreprinderile publice indeplinesc procedurile privind asumarea unei agende de integritate organizationala, iar pana la finalul lunii iunie 2022 elaboreaza, adopta, disemineaza in cadrul institutiei, autoritatii publice, respectiv intreprinderii publice si transmit Ministerului Justitiei planurile de integritate aferente.

(2) Planurile de integritate se aproba prin ordin sau decizie a conducerii institutiilor si autoritatilor, respectiv a intreprinderilor publice prevazute la alin. (1).

(3) Prin actul prevazut la alin. (2) se desemneaza coordonatorul implementarii planului de integritate, la nivel de functie de conducere, precum si persoanele de contact, la nivel de functie de executie. Atributiile persoanelor astfel desemnate se detaliaza prin ordin, decizie sau fisa postului, dupa caz.

Art. 7. - **Anexele nr. 1-5*) fac parte integranta din prezenta hotarare.**

*) **Anexele nr. 1-5 se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 1218 bis, care se poate achizitiona de la Biroul pentru relatii cu publicul din Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, Bucuresti.**

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCA

Contrasemneaza:
Ministrul justitiei,
Marian-Catalin Predoiu
Ministrul afacerilor interne,
Lucian Nicolae Bode
Ministrul dezvoltarii, lucrarilor
publice si administratiei,
Cseke Attila-Zoltán
Ministrul culturii,
Lucian Romascanu
Ministrul economiei,
Florin Marian Spataru
Ministrul energiei,
Virgil-Daniel Popescu
p. Ministrul educatiei,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat
Ministrul finantelor,
Adrian Caci
Ministrul mediului, apelor si padurilor,
Tánczos Barna
Ministrul sanatatii,
Alexandru Rafila
Secretarul general al Guvernului,
Marian Neacsu
Ministrul investitiilor si proiectelor europene,
Dan Vilceanu

Bucuresti, 17 decembrie 2021.
Nr. 1.269.

ANEXA Nr. 1

STRATEGIA NATIONALA ANTICORUPTIE 2021-2025

• INTRODUCERE

Strategia Nationala Anticoruptie (denumita in continuare SNA) 2016-2020, in corelare cu recomandarile formulate de formatele internationale anticoruptie la care Romania este parte sau la care participa, a promovat schimbarea paradigmei in ceea ce priveste abordarea strategica in acest

domeniu. Astfel, SNA 2016-2020 a inclus obiective si masuri care sa actioneze asupra cauzelor mai profunde ale coruptiei, abordarea nefiind limitata la combaterea fenomenului. Documentul programatic a inclus masuri care sa vizeze prevenirea coruptiei, promovarea integritatii organizationale, educatia anticoruptie si, nu in ultimul rand, recuperarea creantelor generate de savarsirea de infractiuni.

Coruptia ramane o provocare la nivel national si regional, desi in plan strategic, coruptia este fenomenul infractional care a facut cel mai des si mai constant obiectul politicilor penale in Romania, incepand cu anul 2001. Acest fenomen afecteaza societatea in cele mai diverse moduri, fiind de natura a genera consecinte negative atat in viata economica, cat si sociala a cetatenilor. In acest sens, s-a putut observa ca, in anumite instante, fenomenul coruptiei a afectat viata, integritatea fizica, increderea fata de institutiile statului si patrimoniul cetatenilor.

Coruptia ramane o cauza care limiteaza perspectivele de dezvoltare a Romaniei si capacitatea de promovare a obiectivelor de politica externa, inclusiv a imaginii Romaniei in mediul international. Totodata, coruptia afecteaza eficienta si profesionalismul din autoritatile si institutiile publice, mai ales din perspectiva furnizarii de servicii de interes general, aspect care genereaza o incredere scazuta a cetatenilor in capacitatea statului de a gestiona relatiile sociale. Cauzele fenomenului coruptiei sunt multiple, iar problematica prevenirii si combaterii coruptiei intra in spectrul de competenta a mai multor institutii din Romania, care trebuie sa coopereze pentru obtinerea sinergiei in activitatile de promovare a integritatii.

Din perspectiva mediului de afaceri privat din Romania, se poate constata ca au fost inregistrate evolutii in promovarea integritatii in mediul de afaceri, mai ales in cadrul intreprinderilor publice, care insa pot cunoaste progrese suplimentare, printr-o colaborare stransa cu autoritatile si institutiile publice, care pot impulsiona initiativele de promovare a integritatii in sectorul privat. Coruptia nu reprezinta un impediment (deal-breaker) in derularea afacerilor din cauza perceptiei gresite a antreprenorilor potrivit careia coruptia ar fi necesara pentru a derula unele contracte in Romania.

O provocare suplimentara pentru autoritati este cauzata de rolul coruptiei de facilitator al activitatii grupurilor de crima organizata. Prin urmare, prezenta strategie include un obiectiv specific care are in vedere abordarea integrata a coruptiei si criminalitatii organizate, deoarece granita dintre coruptie si criminalitate organizata este doar de ordin formal - conceptual, pentru ratiuni de abordare sistemica si coerenta din punct de vedere legal si institutional.

Totodata, consecintele generate de pandemia COVID-19 trebuie sa fie evaluate de catre autoritatile si institutiile publice competente in vederea gestionarii corespunzatoare a acestora. Mai multe organizatii internationale din domeniul anticoruptiei au atras atentia asupra provocarilor existente in prezent la adresa transparentei, achizitiilor publice (in special, in sistemul de sanatate), integritatii organelor de ordine si siguranta publica si oferirii de asistenta medicala.

Strategia Nationala de Aparare a Tarii pentru perioada 2020-2024 (denumita in continuare SNApT 2020-2024) confirma atasamentul autoritatilor romane pentru apararea statului de drept si a democratiei, independenta justitiei si lupta impotriva coruptiei, subliniind totodata efectele sistemice negative generate de coruptie la nivel national.

Conform capitolului privind Romania din Raportului 2020 privind statul de drept al Comisiei Europene, Romania dispune de un cadru strategic national cuprinzator in domeniul luptei anticoruptie, bazat pe participarea larga a actorilor institutionali de la nivel national si local. In ciuda progreselor realizate de Romania in ultimul deceniu in domeniul luptei anticoruptie, provocarile cu care s-a confruntat sistemul judiciar in perioada 2017-2019 au pus sub semnul intrebării durabilitatea reformelor anticoruptie. Importanta sustinerii implementarii SNA de catre factorul politic a fost ilustrata in mod constant de catre Comisia Europeana (denumita in continuare COM) in cadrul rapoartelor Mecanismului de Cooperare si Verificare (denumit in continuare MCV).

In consecinta, se impune in primul rand asumarea de catre palierul politic a agendei nationale anticoruptie si a angajamentului de a nu afecta cadrul legislativ si institutional din domeniul

anticoruptiei. Totodata, sunt necesare consolidarea evaluarii riscurilor si a vulnerabilitatilor la coruptie, corelarea si eficientizarea mecanismelor de prevenire, educatie si combatere de care statul roman dispune, respectiv consolidarea dialogului si a cooperarii inter-institutionale in cadrul unei abordari integrate de tip strategic.

Actuala strategie va mentine abordarea utilizata de strategiile anterioare, care au acordat prioritate masurilor preventive in sectoarele expuse la coruptie. Progresul disparat al preventiei in perioada 2016-2020 a determinat mentinerea sectoarelor identificate ca prioritare de strategia anterioara, cu suplimentarea acestora cu domeniul protectiei mediului inconjurator si domeniul protejarii patrimoniului cultural si inlaturarea sistemului judiciar din categoria sectoarelor prioritare.

Prezenta strategie a fost realizata in urma unui amplu proces de consultare cu sectorul public, dar si cu societatea civila si mediul de afaceri din Romania. Astfel, SNA realizeaza o radiografie a manifestarii fenomenului la nivel national, si, corelativ, a capacitatii nationale de raspuns si prezinta o viziune integrata, armonizata inter-institutional cu privire la misiunea si obiectivele necesar a fi asumate de principalele institutii cu responsabilitati, cu obiective generale, specifice si actiuni principale, individualizate in functie de competentele legale ale fiecarei institutii si specificul sectoarelor prioritare. SNA pune accent pe rafinarea mecanismelor de cooperare pentru obtinerea unor rezultate cat mai eficiente in promovarea integritatii si lupta impotriva coruptiei. Ca orizont de timp abordarea propusa vizeaza perioada 2021-2025.

- **ABORDAREA STRATEGICA**

- **Viziune**

Viziunea acestei strategii este de a consolida sistemul national de prevenire si combatere a coruptiei prin consolidarea mecanismelor de identificare si gestionare a riscurilor, amenintarilor si vulnerabilitatilor circumscrise acestui fenomen, in vederea garantarii profesionalismului si eficientei in sectorul public, a sigurantei cetatenilor si de a sustine un mediu social si economic dezvoltat.

Promovarea integritatii organizationale in sectorul public, dar si cel privat, este de natura a reduce cazurile de coruptie, frauda si incidentele de integritate in sectoarele expuse la coruptie. Totodata, un mediu de integritate robust va sprijini Romania in atingerea obiectivelor asumate la nivel international in domeniul anticoruptiei si a statului de drept. In acest context, promovarea obiectivelor de politica externa a Romaniei, inclusiv prin imbunatatirea imaginii Romaniei pe scena internationala, va accelera procesul de aderare a Romaniei la Conventia Organizatiei pentru Cooperare si Dezvoltare Economica (denumita in continuare OCDE) privind combaterea mituirii functionarilor publici straini in tranzactiile comerciale internationale, adoptata la Paris, la 21 noiembrie 1997, intrata in vigoare la data de 15 februarie 1999.

Resursele statului trebuie mobilizate coerent si eficient in vederea investigarii si tragerii la raspundere penala a persoanelor implicate in activitati circumscrise coruptiei inclusiv prin consolidarea mecanismelor de cooperare interinstitutionala si a capacitatilor institutiilor si autoritatilor competente, astfel incat sa se asigure abordarea integrata a fenomenului.

Suplimentar masurilor de combatere a coruptiei, strategia include masuri care vizeaza latura de prevenire si educare atat a oficialilor, cat si a cetatenilor, cu privire la teme precum: integritatea organizationala si diminuarea riscurilor de coruptie, cadrul incriminator national al faptelor de coruptie, drepturile omului, accesul la informatii publice, transparenta decizionala, impactul coruptiei "mici" asupra serviciilor publice, etc.

- **Misiune**

Transpunerea in practica a viziunii se bazeaza pe urmatorii piloni:

- vointa politica - factorul politic intelege importanta unei societati lipsite de coruptie si va conlucra pentru aducerea la indeplinire a masurilor prevazute de prezenta strategie;
- integritatea - reprezentantii institutiilor si autoritatilor publice au obligatia de a declara orice interese personale care pot veni in contradictie cu exercitarea obiectiva a atributiilor de serviciu si de a lua toate masurile necesare pentru a evita astfel de situatii;
- prioritatea interesului public - reprezentantii institutiilor si autoritatilor publice au datoria de a considera interesul public mai presus de orice alt interes in indeplinirea atributiilor de serviciu.

Acestia nu trebuie sa se foloseasca de functia publica pentru obtinerea de beneficii necuvenite patrimoniale sau nepatrimoniale, pentru ei, familiile lor sau persoane apropiate;

- transparenta - reprezentantii institutiilor si autoritatilor publice vor asigura accesul neingradit la informatiile de interes public, transparenta procesului decizional si consultarea societatii civile in cadrul acestui proces.

- Principii generale

Fiecare masura se subsumeaza urmatoarelor principii, a caror respectare este esentiala pentru realizarea unei administratii publice moderne si eficiente:

- principiul statului de drept in baza caruia este consacrata suprematia legii, toti cetatenii fiind egali in fata acesteia. Principiul are la baza respectarea drepturilor omului si presupune separatia puterilor in stat;
- principiul raspunderii potrivit caruia autoritatile statului raspund pentru indeplinirea atributiilor ce le revin, inclusiv pentru modul de implementare a strategiilor;
- principiul gestionarii responsabile a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate, ca parte integranta din procesul managerial desfasurat de catre fiecare organizatie;
- principiul proportionalitatii in elaborarea si punerea in aplicare a procedurilor anticoruptie: institutiile publice trebuie sa elaboreze, sa implementeze si sa mentina proceduri complexe, adaptate si proportionale in raport de riscurile si vulnerabilitatile institutionale, precum si dimensionate in functie de resursele si complexitatea organizatiei;
- principiul raspunderii la cel mai inalt nivel de angajament: Politicile de integritate nu vor fi eficiente daca nu exista un mesaj clar dat de administratie de la nivelul cel mai inalt in sensul sprijinirii acestor politici. Nivelul superior al conducerii pe fiecare palier al administratiei trebuie sa initieze, sa supravegheze si sa conduca, prin puterea exemplului, punerea in aplicare a unei politici de respingere a coruptiei, recunoscand faptul ca aceasta din urma este contrara valorilor fundamentale ale integritatii, transparentei si responsabilitatii si ca aceasta submineaza eficacitatea organizationala;
- principiul prevenirii incidentelor de integritate potrivit caruia identificarea timpurie si inlaturarea in timp util a premiselor aparitiei faptelor de coruptie sunt prioritare si imperative. Atat institutiile publice, cat si cele private, trebuie sa dea dovada de diligenta in evaluarea partenerilor, agentilor si contractorilor. Fiecare entitate ar trebui sa evalueze riscurile de integritate asociate cu intrarea intr-un parteneriat sau de contractare a unor acorduri cu alte entitati si este datoare apoi sa efectueze evaluari periodice ale riscurilor. La stabilirea de relatii contractuale trebuie sa verifice daca respectivele organizatii au politici si proceduri care sunt in concordanta cu aceste principii si orientari;
- principiul eficacitatii in combaterea coruptiei, care se bazeaza pe evaluarea continua a activitatii institutiilor cu atributii in domeniu, atat din punctul de vedere al indeplinirii cat mai complete a obiectivelor asumate pentru a produce efectele pozitive pe care societatea le asteapta, cat si al managementului organizational;
- principiul coerentei de actiune inter-institutionale, in baza caruia institutiile implicate in prevenirea si combaterea coruptiei trebuie sa coopereze indeaproape, asigurand o conceptie unitara asupra obiectivelor ce trebuie indeplinite si a masurilor ce urmeaza a fi luate;
- principiul parteneriatului public - privat, care recunoaste importanta cooptarii societatii civile si a mediului de afaceri in activitatile concrete de implementare a masurilor de prevenire a coruptiei;
- principiul accesului neingradit la informatiile de interes public si al transparente decizionale;
- principiul cooperarii internationale active, care are in vedere cooperarea activa in formatele operationalizate la nivelul Uniunii Europene si a celorlalte organizatii europene si internationale la care Romania este parte [Consiliul European, Conventia Organizatiei Natiunilor Unite (denumita in continuare ONU) impotriva Coruptiei (denumita in continuare UNCAC), Initiativa Regionala Anticoruptie (denumita in continuare RAI), OCDE, etc], precum si asigurarea unui rol activ al Romaniei la nivel international.

- Definitii

- incident de integritate - unul dintre următoarele evenimente privind situația unui angajat al unei autorități sau instituții publice sau al unei structuri din cadrul acestora: încetarea disciplinării a raporturilor de muncă sau de serviciu, ca urmare a săvârșirii unei abateri de la normele deontologice sau de la alte prevederi similare menite să protejeze integritatea funcției publice, inclusiv cele stabilite prin legislație secundară și terțiară, pentru care este prevăzută această sancțiune; trimiterea în judecată sau condamnarea pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție sau a unei fapte legate de nerespectarea regimului interdicțiilor, incompatibilităților, conflictului de interese sau declarării averilor; rămânerea definitivă a unui act de constatare emis de către Agenția Națională de Integritate, referitor la încălcarea obligațiilor legale privind averile nejustificate, conflictul de interese sau regimul incompatibilităților (definiția prevăzută în cuprinsul Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 599/2018);

- agenda de integritate organizațională - reprezintă ansamblul priorităților și obiectivelor instituționale asumate de conducerea entității în vederea respectării și aplicării standardelor legale de integritate, în vederea promovării unui climat de integritate organizațională. Agenda de integritate organizațională jalonează liniile directoare ce vor fi avute în vedere pentru elaborarea planului de integritate;

- planul de integritate - ansamblul de măsuri identificate de conducerea instituției ca remedii pentru riscurile și vulnerabilitățile instituționale la corupție identificate. Măsurile preconizate pot viza prevenirea corupției, inclusiv prin educarea angajaților, dar și a publicului-tintă vizat de activitatea instituției/autorității, întreprinderii publice, precum și combaterea corupției. Educarea angajaților va avea în vedere noile tendințe din domeniu, precum utilizarea intervențiilor comportamentale sau gestionarea schimbării climatului intern (utilizarea teoriei schimbării - "theory of change"). Autoritățile și instituțiile publice se vor asigura că formarea profesională ce vizează integritatea va avea în vedere obiective concrete și se va realiza de o manieră sustenabilă. Pentru întreprinderile publice, planurile de integritate vor încorpora îndrumările cuprinse în ghidul de bună practică al OCDE privind controlul intern, etica și conformitatea. Planurile de integritate sunt asumate prin acte juridice, precum ordine sau decizii ale conducerii entității;

- standarde legale de integritate - sunt avute în vedere acele măsuri de transparență instituțională și de prevenire a corupției consacrate de legislația națională și reflectate în inventarul anexa la SNA.

- open contracting data standard - este procesul de transparentizare a procesului de achiziție publică și derulare a contractelor prin punerea la dispoziție a datelor deținute de autoritățile publice și implicarea publicului și mediului de afaceri în identificarea și rezolvarea problemelor în domeniu. Procesul este compus din două etape principale: deschiderea datelor și implicarea cetățenilor și mediului de afaceri. Deschiderea datelor și publicarea lor se fac după standarde recunoscute ca bună practică la nivel internațional - Open Contracting Data Standard (denumit în continuare OCDS). Deschiderea datelor nu se limitează la procesul de achiziție, ci și la faza de contractare și desfășurare a contractelor. Implicarea publicului și a mediului de afaceri aduce beneficii prin găsirea de soluții alternative, mai eficiente, în folosirea banului public, precum și la depășirea unor probleme în derularea procesului de achiziție sau derulare a contractelor. Printre beneficii ar fi important de menționat: folosirea eficientă a fondurilor publice; oferirea posibilității accesării fondurilor publice de către o plajă mai largă de participanți, reducând costurile prin creșterea competitivității; oferirea posibilității creșterii calității bunurilor și serviciilor contractate din fonduri publice; prevenirea corupției; promovarea unei analize participative a datelor pentru găsirea de soluții la problemele sectorului public și ale comunităților;

- pantouflage - notiunea vizează interdicțiile după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice.

Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și mentinerii sistemelor ce abordează conflictele de

interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea functionarilor publici catre sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordeaza migrarea functionarilor publici din sectorul public in cel privat sunt: (1) sa se asigure ca anumite informatii dobandite in serviciul public nu sunt utilizate in mod abuziv; (2) sa se asigure ca exercitarea autoritatii de catre un functionar public nu este influentata de castigul personal, inclusiv prin speranta sau asteptarea unei angajari viitoare si (3) sa se asigure ca accesul si contactele actualilor, precum si ale fostilor functionari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale functionarilor sau ale altora.

- FENOMENUL CORUPTIEI - CONTEXT

- C.1. Contextul european si international

Importanta prevenirii si combaterii coruptiei este evidentiata de includerea problematicilor specifice acestui domeniu in diferite instrumente de drept international, atat in izvoare principale de drept, cat si in documente programatice de acest nivel.

UNCAC este un tratat international multilateral din domeniul anticoruptiei. Instrumentul international a fost negociat de statele membre ale ONU, a fost adoptat de Adunarea Generala a ONU in octombrie 2003 si a intrat in vigoare in decembrie 2005. Tratatul recunoaste importanta masurilor preventive, cat si a celor de combatere din domeniul anticoruptie, avand o abordare de natura transfrontaliera cu privire la fenomenul coruptiei, inclusiv prin dispozitii referitoare la cooperarea internationala si cu privire la confiscarea produsului infractiunilor de coruptie. Biroul ONU pentru droguri si criminalitate (in continuare UNODC) din Viena serveste drept secretariat al UNCAC. Obiectivul UNCAC este de a reduce diferitele tipuri de coruptie care pot aparea in context international, cum ar fi traficul de influenta, abuzul de functii, imbogatirea ilicita, precum si coruptia din sectorul privat.

RO participa activ in ciclul al doilea de evaluare a mecanismului de evaluare a implementarii UNCAC, atat ca stat evaluator, cat si ca stat evaluat. RO a fost desemnata evaluator in cadrul procesului de evaluare a statelor Dominica si Republica Dominicana.

Totodata, RO este stat evaluat in al patrulea an de evaluare al celui de-al doilea ciclu, procedura de evaluare a implementarii UNCAC fiind demarata in data de 19 iunie 2019. Evaluarea RO este realizata de catre doua State Parti la UNCAC, Republica Slovaca si Afganistan, conform Termenilor de Referinta ai Mecanismului de Evaluare a implementarii UNCAC.

OCDE este o organizatie interguvernamentala care are drept scop dezvoltarea economiei si comerului international. Cooperarea dintre Romania si OCDE in domeniul luptei anticoruptie este gestionata in principal de Ministerul Justitiei (denumit in continuare MJ) prin colaborarea cu urmatoarele formate de lucru:

- Reteaua Anticoruptie pentru Europa de Est si Asia Centrala (denumita in continuare ACN) ACN sprijina statele membre in eforturile lor de reforma anticoruptie, in special implementarea masurilor anticoruptie si aplicarea eficienta a legilor anticoruptie.

Romania participa in mod activ la ACN prin reprezentanti ai MJ, ai Directiei Nationale Anticoruptie (denumita in continuare DNA) si ai Agentiei Nationale de Integritate (denumita in continuare ANI) si detine functia de presedinte a Retelei de Aplicare a Legii ACN (denumita in continuare LEN). Romania detine statutul de membru din anul 2000.

- Grupul de lucru anti-mita (denumit in continuare WGB)

Infiintat in 1994, WGB este responsabil pentru monitorizarea si aplicarea Conventiei OCDE privind combaterea mituirii functionarilor publici in cadrul tranzactiilor comerciale internationale si Recomandarii Consiliului pentru a combate in continuare mituirea functionarilor publici in cadrul tranzactiilor internationale si instrumente conexe.

Sistemul de monitorizare inter-partes al WGB se desfasoara in etape succesive si este considerat ca fiind "standardul de aur" al monitorizarii.

La acest format MJ participa in calitate de invitat.

- Grupul de lucru Senior Public Integrity Officials (denumit in continuare SPIO).

SPIO reprezinta un format de lucru al OCDE ce permite schimbul de informatii si bune practici intre expertii din mediul guvernamental al statelor membre OCDE implicati in gestionarea conflictelor de interese, promovarea transparentei si integritatii in sectorul public si asumarea

responsabilitatii prin mecanisme interne si externe de control. Principalele obiective ale SPIO sunt:

- Promovarea elaborarii si implementarii politicilor de integritate si anticoruptie, care sprijina buna guvernare;
- Consolidarea valorilor fundamentale, credibilitatii si capacitatii institutiilor implicate in elaborarea politicilor publice si identificarea conditiilor care influenteaza procesul de elaborare a politicilor publice.

Acest format de lucru este gestionat de Directoratul de Guvernanta Publica al OCDE, iar MJ gestioneaza relatia cu acest format de lucru al OCDE din anul 2019.

- Echipa Anticoruptie (denumita in continuare Anti-corruption Task Team - ACTT) a Comitetului de Asistenta pentru Dezvoltare (denumit in continuare DAC)

Romania detine calitatea de participant in cadrul DAC din anul 2018.

Reteaua Autoritatilor de Prevenire a Coruptiei (Reteaua Šibenik) este o retea internationala a autoritatilor publice relevante in descoperirea si prevenirea savarsirii faptelor de coruptie, cu scopul de a promova colectarea, gestionarea si schimbul sistematic de informatii si bune practici intre aceste autoritati, in parteneriat cu institutiile internationale interesate, precum Grupul de State impotriva Coruptiei (denumit in continuare GRECO). Romania a semnat declaratia in 2018 in cadrul conferintei la nivel inalt denumita Consolidarea transparentei si a responsabilitatii pentru a asigura integritatea: uniti impotriva coruptiei, organizata de Presedintia croata a Comitetului de Ministri al Consiliului Europei (denumit in continuare CoE), GRECO si MJ din Republica Croatia.

Din perspectiva europeana, sub egida Consiliului Europei a fost adoptata la Strasbourg la 27 ianuarie 1999 Conventia penala privind coruptia, intrata in vigoare la data de 1 iulie 2002, ratificata de Romania prin Legea nr. 27/2002. De asemenea, statele membre ale Consiliului Europei si Comunitatea Europeana au adoptat la Strasbourg la 4 noiembrie 1999 Conventia civila privind coruptia, care defineste in art. 2 "coruptia", prin care "se intelege faptul de a solicita, de a oferi, de a da sau de a accepta, direct sau indirect, un comision ilicit sau un alt avantaj necuvenit sau promisiunea unui asemenea avantaj necuvenit care afecteaza exercitarea normala a unei functii sau comportamentul cerut beneficiarului comisionului ilicit sau al avantajului necuvenit sau al promisiunii unui asemenea avantaj necuvenit".

In ce priveste domeniul anticoruptie, Uniunea Europeana (denumita in continuare UE) a subliniat constant importanta reformelor legislative si a cadrului institutional in materie, fie prin adoptarea legislatiei speciale anticoruptie sau prin infiintarea unor structuri specializate pentru investigarea si urmarirea penala a faptelor de coruptie.

Tratatul privind functionarea UE (denumit in continuare TFUE) stabileste ca fenomenul coruptiei reprezinta un domeniu al criminalitatii avand o gravitate deosebita si dimensiune transfrontaliera [art. 83 alin. (1) din TFUE]. Conform Raportului Anticoruptie al UE, fenomenul coruptiei genereaza costuri comunitatii europene in valoare de 120 miliarde de EUR, iar peste 69% dintre cetatenii europeni considera coruptia inacceptabila.

Implementarea SNA a facut obiectul monitorizarii realizate de catre COM in cadrul Mecanismului de Cooperare si de Verificare. In ceea ce priveste aprecierile Comisiei, exprimate in cadrul rapoartelor de monitorizare in decursul ciclului strategic incheiat, au conturat importanta SNA, ca fiind instrumentul de baza prin care se incurajeaza acordarea de prioritate masurilor preventive adoptate de catre administratia publica, atat la nivel national, cat si la nivel local (Raportul din anul 2016).

De asemenea, SNA a fost apreciata ca fiind instrumentul ce detine potentialul de a deveni o politica eficace de prevenire a coruptiei daca este pusa in aplicare in mod corespunzator si monitorizata pe teren (Raportul din anul 2017).

Recomandarile COM au vizat in permanenta importanta sustinerii de catre factorul politic a procesului de implementare a SNA. Astfel, in cadrul aceluiasi raport citat anterior, COM a apreciat ca dat fiind ca punerea in aplicare a strategiei anticoruptie a fost lansata la nivel tehnic, in prezent, aceasta are nevoie de o sustinere politica vizibila din partea Guvernului si a autoritatilor

locale pentru a se inregistra progrese, astfel cum s-a intamplat in cazul punerii in aplicare a strategiei initiale, cand s-au depus eforturi in vederea raspandirii bunelor practici si a incurajarii organismelor publice sa aloce resurse si sa acorde atentie activitatii de combatere a coruptiei. Ministrii responsabili de administratia publica centrala si ministrii din sectoarele cheie, cum ar fi educatia sau sanatatea, ar putea juca un rol deosebit de important.

In decursul celor 4 ani, implementarea SNA a inregistrat progrese constante. In anul care a trecut s-au inregistrat in continuare progrese in ceea ce priveste Strategia nationala anticoruptie (Raportul din anul 2018).

Sustinerea implementarii SNA de catre factorul politic, dublata de eforturile de a asigura durabilitatea masurilor si ireversibilitatea luptei impotriva coruptiei par a fi principalele deziderate exprimate de catre COM in vederea indeplinirii acestui obiectiv de referinta. Prevenirea coruptiei este ingreunata de evolutiile politice, care submineaza credibilitatea progreselor fiind necesare eforturi suplimentare (Raportul din anul 2019).

Romania a ratificat mai multe instrumente internationale impotriva coruptiei dupa cum urmeaza: Conventia Natiunilor Unite impotriva coruptiei, Conventia privind dreptul penal asupra coruptiei si Conventia de drept civil privind coruptia, ale Consiliului Europei.

GRECO a fost constituit in anul 1999 pe baza unui acord partial extins al Consiliului Europei, deschis statelor membre ale organizatiei si tarilor care au contribuit la lucrarile Grupului Multidisciplinar impotriva Coruptiei, Romania fiind membru GRECO inca de la infiintare.

Obiectivul acestuia este de a imbunatati capacitatea membrilor sai de a lupta impotriva coruptiei, sens in care monitorizeaza respectarea Principiilor directe pentru lupta impotriva coruptiei, astfel cum au fost adoptate de Comitetul de Ministri al Consiliului Europei, la data de 6 noiembrie 1997. De asemenea, GRECO monitorizeaza implementarea instrumentelor legale internationale adoptate ca urmare a Programului de Actiune impotriva Coruptiei.

In decursul anului 2019, Ministerul Justitiei a initiat demersuri in vederea alaturarii la Reteaua Europeana de Integritate si Autoritati privind Avertizorii (denumita in continuare NEIWA).

Obiectivul de aderare la acest format a fost atins in anul 2020, alaturarea la acest demers reprezentand un context favorabil consolidarii cooperarii la nivel european intre autoritatile nationale relevante in domeniul integritatii.

NEIWA a fost infiintata in luna mai 2019, la Haga, la initiativa Autoritatii pentru Avertizori din Tarile de Jos, in vederea realizarii schimbului de bune practici in domeniul integritatii.

Ca avantaje rezultate din calitatea de membru a MJ, precum si din participarea la activitatile si reuniunile retelei, amintim realizarea schimbului de bune practici in domeniul integritatii in general, si al avertizorilor de integritate, in special. Reteaua a reprezentat pana in prezent o buna oportunitate de invatare reciproca cu scopul de a asigura consolidarea protectiei avertizorilor.

RAI a fost infiintata la Sarajevo, in februarie 2000, sub denumirea Initiativa Anticoruptie a Pactului de Stabilitate (denumita in continuare SPAI), organizatie care are drept scop prevenirea coruptiei sub toate formele. Incepand cu octombrie 2007, printr-o decizie a statelor membre, Initiativa Anticoruptie a Pactului de Stabilitate a devenit Initiativa Regionala Anticoruptie, in urma transformarii Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est in Consiliul pentru Cooperare Regionala (RCC). RAI are drept membri 9 state din regiune, si anume: Albania, Bosnia si Hertegovina, Bulgaria, Croatia, Macedonia, Muntenegru, Republica Moldova, Romania si Serbia, precum si trei tari cu statut de observator: Polonia, Georgia si Slovenia.

RAI asigura o abordare multidisciplinara a luptei impotriva coruptiei, vizand aspecte precum: adoptarea instrumentelor legale internationale, consolidarea statului de drept, promovarea transparentei si integritatii in domeniul afacerilor, precum si dezvoltarea unei societati civile active. Totodata, confera tuturor partenerilor sai un cadru general pentru coordonarea, optimizarea eforturilor si dialogul permanent cu comunitatea donatorilor.

Implicarea MJ in RAI se realizeaza prin participarea activa la reuniunile periodice ale Comitetului de Conducere, gazduirea si organizarea unora dintre editiile Scolii de vara pentru tinerii magistrati, participarea la evenimentele RAI pentru a disemina bunele practici anticoruptie dezvoltate in Romania.

C.2. Contextul national

Politicile preventive promovate prin strategie acopera o mare varietate de aspecte, avand drept scop formarea unei culturi a integritatii, strategia fiind corelata cu toate instrumentele internationale anticoruptie la care Romania este parte (MCV, GRECO, UNCAC, RAI).

In acest sens, SNA reuneste masurile de transparenta institutionala si de prevenire a coruptiei, reglementate de diverse acte normative referitoare la: codul etic/deontologic/de conduita, consilierul de etica, declararea averilor, declararea cadourilor, conflictele de interese, incompatibilitatile, transparenta in procesul decizional, accesul la informatii de interes public, protectia avertizorului in interes public, interdictiile post-angajare in cadrul institutiilor publice (pantouflage), functiile sensibile, gestionarea riscurilor de integritate si evaluarea ex- post a incidentelor de integritate.

C.2.1. Masurile de transparenta institutionala si de prevenire a coruptiei

I. Cod etic/deontologic/de conduita

Valorile etice si principiile general acceptate privind conduita sunt incorporate in coduri de conduita. In general, codul de conduita reprezinta un set de reguli adoptat in mod voluntar de grupul caruia i se adreseaza si nu este obligatoriu ca acesta sa prevada sanctiuni specifice pentru incalcarea regulilor prevazute.

Codurile de conduita pot viza grupuri sau institutii foarte diverse, de la categorii profesionale pana la companii sau institutii publice.

II. Consilierul de etica

In scopul respectarii si monitorizarii implementarii principiilor si normelor de conduita de catre functionarii publici, conducatorii autoritatilor si institutiilor publice desemneaza un consilier de etica, functionar public, de regula din cadrul compartimentului de resurse umane [art. 451 alin. (1) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare]. Consilierul de etica exercita un rol activ in domeniul prevenirii incalcarii normelor de conduita in conformitate cu prevederile art. 452 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare.

De asemenea, autoritatile si institutiile publice au obligatia de a coordona, controla si monitoriza respectarea normelor de conduita de catre personalul contractual, din aparatul propriu sau din institutiile aflate in subordine, coordonare sau sub autoritate, cu respectarea prevederilor in domeniul legislatiei muncii si a legislatiei specifice aplicabile - art. 558 alin. (1) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare.

III. Declararea cadourilor

Declararea cadourilor reprezinta o obligatie legala reglementata de prevederile Legii nr. 251/2004 privind unele masuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor actiuni de protocol in exercitarea mandatului sau a functiei, precum si de dispozitiile Hotararii Guvernului nr. 1126/2004 pentru aprobarea Regulamentului de punere in aplicare a Legii nr. 251/2004 privind unele masuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor actiuni de protocol in exercitarea mandatului sau a functiei.

IV. Declararea averilor si a intereselor

Declararea averilor si a intereselor este reglementata, in principal, de prevederile Legii nr. 176/2010 privind integritatea in exercitarea functiilor si demnitatilor publice, pentru modificarea si completarea Legii nr. 144/2007 privind infiintarea, organizarea si functionarea Agentiei Nationale de Integritate, precum si pentru modificarea si completarea altor acte normative, si de dispozitiile Legii nr. 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, cu modificarile si completarile ulterioare.

V. Conflictele de interese

Legislatia nationala, respectiv Legea nr. 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, defineste conflictul de interese ca fiind situatia in care persoana ce exercita o demnitate publica sau o functie publica are un interes personal de natura

patrimoniala, care ar putea influenta indeplinirea cu obiectivitate a atributiilor care ii revin potrivit Constitutiei si altor acte normative.

Conflictul de interese de natura penala este definit de art. 301 din Codul penal, sub denumirea de folosirea functiei pentru favorizarea unor persoane, ca fiind fapta functionarului public care, in exercitarea atributiilor de serviciu, a indeplinit un act prin care s-a obtinut un folos patrimonial pentru sine, pentru sotul sau, pentru o ruda ori un afin pana la gradul II inclusiv,

Existenta unui conflict de interese de natura administrativa nu presupune existenta automata a unei fapte de coruptie. Aparitia unui conflict intre interesele personale ale unui functionar public si indatoririle lui legale, fara ca acesta sa fie rezolvat sau sanctionat, poate avea ca rezultat coruptia; un conflict de interese se poate concretiza, asadar, in cele din urma, intr-o infractiune de coruptie sau de serviciu. Solutionarea conflictelor de interese vizeaza, in consecinta, adoptarea deciziilor in cadrul administratiei publice exclusiv in baza interesului public.

VI. Incompatibilitati

Problematica incompatibilitatilor este reglementata de Legea nr. 176/2010 privind integritatea in exercitarea functiilor si demnitatilor publice, pentru modificarea si completarea Legii nr. 144/2007 privind infiintarea, organizarea si functionarea Agentiei Nationale de Integritate, precum si pentru modificarea si completarea altor acte normative si Legea nr. 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, cu modificarile si completarile ulterioare.

Pentru a evita confundarea conflictelor de interese cu incompatibilitatile este necesar sa avem in vedere faptul ca daca, pentru existenta unui conflict de interese persoanele publice trebuie sa ia o decizie care sa influenteze un interes personal, pentru a se afla intr-o situatie de incompatibilitate un oficial public nu trebuie sa ia nicio decizie, fiind suficient faptul ca exercita concomitent doua sau mai multe functii al caror cumul este interzis de lege.

VII. Interdictii dupa incheierea angajarii in cadrul institutiilor publice (pantouflage)

Legislatia privind interdictiile post-angajare vizeaza prevederi care sunt cuprinse in acte normative diverse, neexistand o reglementare unitara in acest sens:

- Legea nr. 98/2016 privind achizitiile publice, cu modificarile si completarile ulterioare - Sectiunea a 4-a Reguli de evitare a conflictului de interese, art. 61;
- Legea nr. 99/2016 privind achizitiile sectoriale - Sectiunea a 4-a Reguli de evitare a conflictului de interese, art. 74;
- Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern - art. 22 alin. (5);
- Legea nr. 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei - art. 94 alin. (3);
- O.U.G. nr. 66 din 29 iunie 2011 privind prevenirea, constatarea si sanctionarea neregulilor aparute in obtinerea si utilizarea fondurilor europene si/sau a fondurilor publice nationale aferente acestora - art. 13 alin. (1);
- Legea Concurentei nr. 21/1996 - art. 70;
- Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrari si concesiunile de servicii - art. 45;
- O.U.G. nr. 87/2020 privind organizarea si functionarea Corpului de control al prim-ministrului, precum si pentru instituirea unor masuri de imbunatatire a activitatii acestuia - art. 7 alin. (3).

VIII. Transparenta in procesul decizional

Transparenta organizationala si decizionala in cadrul unei organizatii constituie instrumente optime in descurajarea si combaterea abuzurilor si a faptelor de coruptie. Legea nr. 52/2003 stabileste regulile procedurale minime aplicabile in vederea transparentei decizionale in cadrul autoritatilor administratiei publice centrale si locale, care pot fi dezvoltate conform specificului autoritatii prin elaborarea unei proceduri privind transparenta decizionala.

IX. Accesul la informatii de interes public

Conform art. 31 alin. (1) din Constitutia Romaniei, dreptul persoanei de a avea acces la orice informatie de interes public nu poate fi ingradit, iar potrivit dispozitiilor alin. (2) al aceluiasi

articol, autoritatile publice, potrivit competentelor ce le revin, sunt obligate sa asigure informarea corecta a cetatenilor asupra treburilor publice si asupra problemelor de interes personal.

Accesul liber si neingradit la informatia de interes public constituie, astfel cum stipuleaza si art. 1 din Legea nr. 544/2001, unul dintre principiile fundamentale ale relatiilor dintre persoane si autoritatile publice, in conformitate cu Constitutia Romaniei si cu documentele internationale ratificate de Parlamentul Romaniei.

Asadar, accesul la informatiile de interes public reprezinta un drept al persoanelor, caruia ii corespunde obligatia corelativa a autoritatilor si institutiilor publice de a asigura exercitarea lui corespunzatoare. Astfel, orice persoana are dreptul sa solicite si sa obtina de la autoritatile si institutiile publice informatiile de interes public, in conditiile reglementate de Legea nr. 544/2001, iar autoritatile si institutiile publice sunt obligate sa asigure persoanelor, la cererea acestora, informatiile de interes public solicitate in scris sau verbal.

X. Protectia avertizorului in interes public

In prezent, protectia avertizorului in interes public este reglementata in legislatia nationala a Romaniei de Legea nr. 571/2004 privind protectia personalului din autoritatile publice, institutiile publice si din alte unitati care semnaleaza incalcare ale legii. Aceasta a aparut ca urmare a unei nevoi de instrumente legale pentru autoreglarea sistemului de integritate in cadrul administratiei publice.

Anul 2020 a adus o noua provocare legislativa, respectiv adoptarea Directivei (UE) nr. 2019/1937 privind protectia persoanelor care raporteaza incalcare ale dreptului Uniunii, precum si obligatia corelativa a Statelor membre UE (SM) de a o transpune in dreptul intern.

In acest context, cadrul legislativ national va fi armonizat conform standardelor europene.

XI. Functiile sensibile

In conformitate cu definitia prevazuta de Ordinului Secretariatului General al Guvernului (denumit in continuare OSGG) nr. 600/2018, functie sensibila este considerata acea functie care prezinta un risc semnificativ de afectare a obiectivelor entitatii prin utilizarea necorespunzatoare a resurselor umane, materiale, financiare si informationale sau de coruptie sau fraudă.

Potrivit pct. 2.2.6 din Standardul 2 - Atributii, functii, sarcini din OSGG nr. 600/2018, conducatorul entitatii publice dispune identificarea functiilor sensibile pe baza unor factori de risc, centralizarea acestora la nivelul entitatii publice si stabilirea unei politici adecvate de gestionare a acestora prin elaborarea unor masuri, astfel incat efectele negative asupra activitatilor desfasurate in cadrul entitatii publice sa fie minime.

In ceea ce priveste cadrul normativ, Noul Cod penal, adoptat prin Legea nr. 286/2009, intrat in vigoare la data de 1 februarie 2014, reglementeaza, in Titlul V al Partii speciale, " Infractiunile de coruptie si de serviciu", acesta fiind structurat in doua capitole: Capitolul I - " Infractiuni de coruptie" (art. 289-294) si Capitolul II - "Infractiuni de serviciu" (art. 295-309).

In contextul referirii la legislatia nationala ce reglementeaza infractiunile de coruptie amintim si Legea nr. 78 din 8 mai 2000 pentru prevenirea, descoperirea si sanctionarea faptelor de coruptie.

XII. Riscuri si vulnerabilitati la coruptie in administratia publica

Un element strategic al activitatii de prevenire a coruptiei si de asigurare a unui nivel ridicat de integritate il constituie managementul riscurilor. Managementul riscurilor de coruptie in cadrul administratiei publice centrale/locale presupune identificarea, analizarea, evaluarea si monitorizarea riscurilor de coruptie, precum si stabilirea si implementarea masurilor de prevenire si control al acestora.

Hotararea Guvernului nr. 599/2018 reglementeaza Metodologia standard de evaluare a riscurilor de coruptie in cadrul autoritatilor si institutiilor publice centrale, impreuna cu indicatorii de estimare a probabilitatii de materializare a riscurilor de coruptie, cu indicatorii de estimare a impactului in situatia materializarii riscurilor de coruptie si formatul registrului riscurilor de coruptie. Totodata, acest act normativ aproba Metodologia de evaluare a incidentelor de integritate in cadrul autoritatilor si institutiilor publice centrale, impreuna cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate.

C.2.2. Concluziile studiului criminologic si a cercetarii sociologice referitoare la fenomenul coruptiei

Avand in vedere necesitatea creionarii unui nou document strategic in domeniul anticoruptiei, Ministerul Justitiei a derulat, in parteneriat cu Directia Generala Anticoruptie, un efort stiintific dual (studiu criminologic si cercetare sociologica) de colectare, analizare si interpretare a datelor referitoare la fenomenul coruptiei.

Astfel, studiul criminologic a avut ca obiectiv cercetarea fenomenului prin prisma experientei directe a persoanelor condamnate pentru savarsirea unor infractiuni de coruptie, aflate in executarea unei pedepse privative de libertate in penitenciar sau in regim de probatiune.

Cercetarea sociologica a vizat perceptia angajatilor din administratia publica centrala cu privire la cauzele si factorii aferenti faptelor de coruptie.

Finalizat in luna decembrie 2020, efortul stiintific a implicat utilizarea metodelor de cercetare cantitativa (colectarea de chestionare) si calitativa (derularea de interviuri), iar concluziile au fost comparate cu cele ale studiului "Opinia persoanelor condamnate privind cauzele si consecintele coruptiei - Studiu privind coruptia in Romania" derulat de MJ in parteneriat cu Facultatea de Drept - Universitatea din Bucuresti si Facultatea de Drept din cadrul Universitatii VU Amsterdam in perioada 2014-2015.

Privitor la cadrul normativ si contextul organizational public-privat, din ancheta criminologica a rezultat ca exista o toleranta ridicata la coruptie, justificata prin faptul ca in cadrul normativ sunt sanctionate actiuni cu o lunga istorie de acceptare si normalizare in cadrul societatii. Darea si luarea de mita, traficul de influenta sunt infractiuni circumscrise unor practici sociale precum darul, reciprocitatea, sprijinul si schimbul informational in cadrul familiei, retelelor sociale, comunitatilor. Rezultatele cercetarii sociologice confirma perceptia in randul functionarilor administratiei centrale conform careia principalele mecanisme prin care sunt proliferate faptele de coruptie in Romania sunt aspecte ce tin de obisnuinta de a oferi ceva pentru rezolvarea rapida a solicitarilor.

Referitor la valorile si normele personale, persoanele condamnate pentru infractiuni de coruptie pun foarte mare pret pe valori dezirabile din punct de vedere social, respectiv familia, credinta, munca, independenta sociala. De asemenea, orientarile aspirationale ale acestora sunt tot din sfera apartenentei sociale.

In ceea ce priveste motivatiile, persoanele condamnate s-au implicat in fapte de coruptie pentru beneficiile percepute. Aceste beneficii nu se reduc insa la cele materiale (bani sau alte foloase directe), ele acoperind un spectru larg de avantaje si gratificatii, inclusiv sociale si simbolice. Cercetarea a relevat doua tipuri de motivatii (uneori suprapuse/combinate): primul tip motivational are la baza beneficii materiale, aparand mai vizibil in cazurile de mica coruptie examinate, si in special la infractiunile de dare de mita. Al doilea tip este cel al motivatiei social-simbolice, mai vizibil in cazurile de mare coruptie si corespunzator altor infractiuni, cu precadere traficul de influenta. Un alt aspect important: definitiile faptelor si motivatiilor pentru faptele de coruptie comise sunt de multe ori diferite pentru aceleasi persoane in functie de momentul la care se face referire, in perioada ante-condamnare si in perioada post- condamnare.

Referitor la modul in care persoanele condamnate pentru coruptie au perceput oportunitatile si au ajuns sa ia deciziile de implicare in faptele incriminate, s-au desprins doua tipuri principale:

- Tipul de decizie de implicare colectiva, corespunzator unui mod habitual, din obisnuinta sau sub presiunea mediului organizational, caracterizat de practici bazate pe norme informale, cu precadere in institutii publice nesupuse unui control riguros;
- Tipul de decizie de implicare individuala, corespunzator perceperii unei oportunitati majore, si dictata de perspectiva unei acumulari consistente de beneficii economice, sociale, simbolice, sau politice.

Elemente de continuitate intre cele doua studii criminologice (2015 si 2020) sunt date si de aspectele privitoare la oportunitatile de coruptie. Ambele studii arata ca desfasurarea faptelor incriminate au avut o legatura stransa cu mediul organizational, locul de munca sau viata profesionala. Practic, mediul organizational, atat in sectorul public cat si in sectorul privat, este

cel care poate sa incurajeze si sa faciliteze faptele de coruptie, asa cum poate sa si educe si sa sanctioneze orice deviere de la regulile de integritate.

De asemenea, cercetarea stiintifica aduce sugestii importante pentru imbunatatirea activitatilor de prevenire a faptelor de coruptie.

Referitor la principalele motive care ar impiedica implicarea in fapte de coruptie, s-au evidentiat urmatorii factori de prevenire: valorile morale si educatia (68%), riscul de compromitere a carierei profesionale, pierderea locului de munca (25%) si teama de a fi condamnat penal ori de a intra la inchisoare (4%).

Studiul a evidentiat totodata o serie de masuri care ar putea sa duca la cresterea eficientei prevenirii faptelor de coruptie, printre care se numara o legislatie mai clara (78% dintre respondenti), incurajarea mediului de afaceri si a societatii civile in raportarea faptelor de coruptie (65% dintre respondenti), educatia civica (76% dintre respondenti), dezvoltarea digitalizarii serviciilor publice (63% dintre respondenti) si organizarea sesiunilor de instruire in domeniul integritatii la locul de munca (53% dintre respondenti).

Studiul contine totodata o serie de recomandari pentru amplificarea eficientei masurilor anticoruptie adoptate la nivel statal prin documentele strategice in materie, grupate pe paliere de interventie: educatie, informarea/sensibilizarea publicului, cultura organizationala, respectiv legislatie si institutii abilitate.

C.3. Definirea problemei: sectoare prioritare

SISTEMUL PUBLIC DE SANATATE

Sanatatea a reprezentat unul din sectoarele prioritare in cadrul Strategiei Nationale Anticoruptie 2016-2020, cu obiectiv dedicat si masuri proprii.

Pentru a pune in aplicare masurile dedicate sectorului sanatatii a fost necesar un efort substantial si o abordare integrata, luand in considerare atat specificul si varietatea activitatilor, cat si dimensiunea acestora.

In ceea ce priveste stadiul implementarii SNA in sectorul sanatatii, rapoartele de monitorizare ne arata ca in timp ce unele masuri au fost implementate inca din anul 2016, continuand si in prezent, altele au ramas intr-un stadiu incipient de implementare. In acest sens, continua functionarea mecanismului de feedback al pacientilor.

Acesta este implementat din luna decembrie 2016 pana in prezent, fiind prelucrate 253.237 de chestionare SMS si 915.626 chestionare web.

In ceea ce priveste, transparentizarea utilizarii resurselor publice, Ministerul Sanatatii (denumit in continuare MS), prin actiunile intreprinse in ultimii ani, a acordat atentie activitatilor Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisa (denumit in continuare Open Government Partnership) si Planului de Actiune National aferent acestuia. In prezent, MS are publicate pe platforma unica la nivel national, data.gov.ro, un numar de 67 de seturi de date colectate atat de la nivelul institutiei cat si de la nivelul unitatilor aflate in coordonarea sau subordinea sa. MS a inregistrat evolutii in acest sens, numarul de seturi de date publicate fiind in crestere de la un an la altul.

In ceea ce priveste instituirea unui mecanism de trasabilitate a medicamentelor de pe piata romaneasca, MS a creat un mecanism de monitorizare in timp real a stocurilor de medicamente la nivel national. In acest sens au fost introduse obligatii de raportare zilnica online pentru unitatile de distributie angro a medicamentelor, importatorii si fabricantii autorizati, precum si pentru farmaciile cu circuit inchis si deschis. Aceasta masura ofera posibilitatea verificarii trasabilitatii medicamentelor pe tot lantul de distributie, de la fabricatie pana la nivel de farmacie comunitara. Este asigurat accesul public la informatiile cu privire la situatia stocurilor pentru fiecare medicament, pe pagina de internet a Ministerului Sanatatii (<https://ser.ms.ro/access/user>).

La nivelul MS a fost consolidata structura de control si integritate prin infiintarea Serviciului de Integritate in cadrul Directiei Control si Integritate, structura cu 7 posturi, prin reorganizarea Compartimentului de Integritate, structura cu 3 posturi.

Exista si masuri cu privire la care nu au fost inregistrate progrese sau care se afla intr-un stadiu incipient de implementare, respectiv evaluarea performantei sistemului de achizitii centralizate al

MS, precum și dezvoltarea unui nou mecanism de susținere financiară a educației medicale continue, care să elimine sponsorizările industriei farmaceutice și de echipamente medicale către personalul medical.

Având în vedere importanța acestui sector, la nivelul MS și a 4 structuri subordonate acestuia au fost derulate misiuni tematice de evaluare. Concluziile misiunilor tematice de evaluare au arătat necesitatea consolidării aplicării practice a prevederilor legislative referitoare la cele trei teme supuse evaluării: declararea cadourilor, protecția avertizorilor în interes public și a funcțiilor sensibile.

După cum rezulta din cele menționate anterior, concluziile ST SNA arată că implementarea măsurilor aferente sectorului sănătății a făcut progrese inegale.

În ceea ce privește instituirea unui mecanism de trasabilitate a medicamentelor de pe piața românească, Ministerul Sănătății, prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1473/2018, a creat Sistemul național de verificare a medicamentelor - sistem de repertorii conectat la Organizația Europeană pentru Verificarea Medicamentelor (denumită în continuare EMVS), în acord cu prevederile art. 31 și 32 din Regulamentul delegat (UE) nr. 2016/161 al Comisiei din 2 octombrie 2015 de completare a Directivei nr. 2001/83/CE a Parlamentului European și al Consiliului pentru stabilirea de norme detaliate pentru elementele de siguranță care apar pe ambalajul medicamentelor de uz uman, implementat și gestionat de către Organizația de Serializare a Medicamentelor din România (în continuare OSMR) - persoană juridică de drept privat fără scop patrimonial, înființată în condițiile O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, responsabilă de crearea și gestionarea repertoriului național, denumit Sistem național de verificare a medicamentelor (denumit în continuare SNVM).

SISTEMUL NATIONAL DE EDUCATIE

Asemănător sectorului sănătății, SNA 2016-2020 a reprezentat primul ciclu strategic care a inclus educația printre sectoarele prioritare, cu obiectiv dedicat și măsuri proprii. Luând în considerare varietatea activităților, precum și dimensiunea sectorului, pentru implementarea măsurilor, a fost necesar un efort substanțial și o abordare integrată.

În acest context, un efort integrat este reprezentat de încheierea Protocolului de colaborare privind educația juridică în școli încheiat între Ministerul Justiției, Ministerul Educației (denumit în continuare ME), Consiliul Superior al Magistraturii și Înalta Curte de Casă și Justiție, în baza căruia voluntarii judecători, procurori, avocați, notari, executori judecătorești, consilieri juridici și mediatori cu studii juridice au fost prezenți în școli pentru prezentarea temelor de educație juridică de interes atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice și au fost organizate vizite de studiu la sediile instituțiilor parti ale Protocolului, inclusiv sedii ale instanțelor.

În ceea ce privește creșterea gradului de informare cu privire la standardele de integritate, concluziile rapoartelor anuale de monitorizare au arătat un interes crescut în implementarea măsurilor subsumate acestui scop. În acest sens amintim măsurile referitoare la introducerea unor noțiuni elementare de drept, etică și educație civică în programa școlară, precum și înființarea de programe de pregătire universitară și postuniversitară pe teme de etică și integritate, care au înregistrat progrese în implementare.

Referitor la măsura privind adoptarea unui cod de etică pentru învățământul preuniversitar care să stipuleze interdicții clare, vizând practici de tipul meditațiilor acordate de către profesori elevilor de la propriile clase, aceasta a fost implementată prin adoptarea Codului- cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar, care conține o serie de interdicții și obligații ale cadrelor didactice în relațiile cu beneficiarii direcți ai educației. Inspectoratele școlare județene au procedat la elaborarea propriilor coduri de conduită, iar la nivelul universităților este aplicabil Codul de etică și deontologie profesională universitară.

Masuri relevante din perspectiva desfasurarii in conditii de transparenta si integritate a examenelor nationale si de bacalaureat, care au fost implementate, sunt reprezentate de monitorizarea video si audio a concursurilor si examenelor nationale organizate in sistemul educational, precum si constituirea centrelor de evaluare a lucrarilor de bacalaureat si evaluarea nationala de la clasa a opta in judete limitrofe celor in care s-a desfasurat examenul si desemnarea aleatorie a judetelor pentru care se realizeaza evaluarea, ulterior finalizarii fiecărei probe. Totodata, masurile de monitorizare video si audio se aplica si pentru Examenul de definitivare in invatamant si pentru Concursul national de titularizare.

Referitor la masura privind introducerea unui sistem sanctionator disuasiv anti-plagiat, precum si dezvoltarea unui mecanism de avertizare si detectare timpurie a comportamentelor neconforme, Consiliul National de Atestare a Titlurilor, Diplomelor si Certificatelor Universitare (in continuare CNATDCU) a intrepris numeroase actiuni de verificare de-a lungul timpului. In acest sens a fost aprobata o lista a programelor recunoscute de CNATDCU si utilizate la nivelul institutiilor de invatamant superior organizatoare de studii universitare de doctorat, in vederea stabilirii gradului de similitudine pentru lucrarile stiintifice (softuri anti-plagiat).

In ceea ce priveste implementarea masurii privind publicarea standardizata a informatiilor privind veniturile, cheltuielile, achizitiile publice, sponsorizarile, precum si activitatea academica de la nivelul unitatilor sistemului de invatamant de stat/institutiilor de invatamant superior, aceasta a inregistrat progrese inegale la nivelul structurilor de invatamant din perspectiva respectarii standardului privind publicarea informatiilor de interes public (Anexa nr. 4 la SNA 2016-2020). Avand in vedere importanta acestui sector, la nivelul ME (si a 4 structuri subordonate/aflata sub autoritatea/in coordonarea acestuia) a fost desfasurata o misiune tematica de evaluare, ale carei concluzii au aratat ca implementarea legislatiei de prevenire a coruptiei in sistemul educational este inegala, fiind necesara cresterea implicarii ME in calitate de coordonator al unitatilor din sistemul educational din Romania in ceea ce priveste implementarea SNA.

Concluziile ST SNA arata ca implementarea masurilor aferente sectorului educatiei a inregistrat progrese la nivelul tuturor masurilor subsumate, insa inegale din perspectiva implicarii unitatilor din sistemul educational din Romania. Din acest considerent, finalul acestui ciclu strategic contureaza existenta nevoii de consolidare a capacitatii de gestionare a implementarii masurilor dedicate educatiei. In acelasi sens amintim faptul ca una dintre recomandarile adresate ME, urmare desfasurarii misiunii de evaluare tematica, a fost luarea in considerare a posibilitatii de elaborare a unei Strategii impotriva coruptiei dedicate sistemului national de educatie.

MEDIUL DE AFACERI DIN ROMANIA

In mod similar strategiei anticoruptie anterioare, SNA 2016-2020 a mentinut mediul de afaceri ca fiind un sector expus riscurilor de coruptie, obiectivul specific 3.7. incluzand actiuni avand drept scop promovarea unor integritatii organizationale si a conformitatii in cadrul intreprinderilor publice si companiilor private din Romania.

La modul general si avand in vedere continutul obiectivului specific mentionat anterior, se poate constata ca au fost inregistrate evolutii in promovarea integritatii in mediul de afaceri, mai ales in cadrul intreprinderilor publice. Cu toate acestea, mediul de afaceri din Romania nu a adoptat principii si standarde internationale de integritate organizationala la scara larga, initiativele din acest domeniu avand mai mult caracter singular sau sectorial. In general, se poate constata ca integritatea nu reprezinta un principiu de baza avut in vedere de managementul companiilor.

Avand in vedere masura care vizeaza colaborarea cu OCDE din acest obiectiv, MJ a initiat mai multe demersuri pentru a promova argumentele de aderare a Romaniei la OCDE. MJ s-a implicat activ in mai multe proiecte derulate de OCDE cu alte institutii publice din Romania. Astfel, numarul formatelor de lucru in cadrul carora MJ se implica activ s-a extins, fiind derulate activitati cu urmatoarele formate de lucru: SPIO, ACN, ACTT si WGB.

Urmare unor eforturi continue din partea MJ, implementarea proiectului de asistenta tehnica privind conformitatea legislatiei romane cu prevederile Conventiei anti-mita a OCDE a fost demarata in anul 2020. Aceasta activitate reprezinta o etapa a foii de parcurs ce trebuie sa fie implementata de autoritatile romane pentru a deveni membru in cadrul WGB. Proiectul este in

implementare, fiind transmise documente detaliate privind legislatia penala si procesual penala romana si practica instantelor judecatoresti in materie. Totodata, MJ a facilitat organizarea unei serii de interviuri intre expertii evaluatori ai OCDE si sectorul public, practicieni, mediul de afaceri, societatea civila si mediul academic.

Comparativ cu anul 2016, apreciem ca planurile de integritate elaborate de intreprinderile publice surprind mai corect contextul organizational si au in vedere implementarea mai multor standarde relevante tipului de activitati desfasurate. Tot in acest context, MJ a constatat ca intreprinderile publice nu se mai limiteaza in a prelua modul de lucru din sectorul public si au inceput sa preia exemple de bune practici din mediul de afaceri privat. Astfel, s-au putut observa situatii in care a avut loc externalizarea unor servicii (de exemplu - mecanismul de solutionare a sesizarilor transmise de avertizorii de integritate) sau obtinerea unor certificari internationale (Standardul Anticoruptie ISO 37001).

MJ a fost implicat in mai multe activitati care promoveaza dialogul si cooperarea intre sectorul public si mediul de afaceri, dupa cum urmeaza:

- intrunirea platformei de cooperare a mediului de afaceri;

Platforma de cooperare intruneste reprezentanti ai mediului de afaceri privat, intreprinderi publice si o parte dintre autoritatile care au in subordine companii de stat. Discutiile au permis transmiterea unor informatii relevante intre sectorul public si mediul de afaceri privat.

- Derularea demersului comun MJ - AmCham, avand drept scop promovarea integritatii in cadrul intreprinderilor publice. Initiat in anul 2018, acest demers a permis purtarea unor discutii aprofundate pe teme de integritate relevante intreprinderilor publice. Demersul a facilitat transmiterea de bune practici din sectorul privat in cel public. Totodata, MJ a dezvoltat o retea a intreprinderilor publice interesate constant in ce priveste domeniul integritatii.

In concluzie, implementarea acestui obiectiv specific a inregistrat progrese, atat datorita eforturilor MJ, dar si existentei unui interes manifestat de mediul de afaceri privat si anumite intreprinderi publice de a promova un mod integru de a derula afaceri. Actuala strategie exploreaza modul in care pot fi promovate initiative de integritate in mediul de afaceri, care sa fie asumate la o scara cat mai extinsa de sectorul privat.

DOMENIUL ACHIZITIILOR PUBLICE

In ceea ce priveste domeniul achizitiilor publice, constatam ca majoritatea masurilor prevazute de obiectivul specific 3.6. din SNA 2016-2020 au fost implementate de catre institutiile responsabile. Cu toate acestea, domeniul achizitiilor publice ramane expus riscurilor de coruptie din prisma accesului la resurse financiare. Totodata, pandemia COVID-19 a expus vulnerabilitatile din sistem, mai ales din perspectiva achizitiilor de aparatura medicala, medicamente si echipamente de protectie.

Un rol important in promovarea agendei anticoruptie in acest domeniu este detinut de Agentia Nationala pentru Achizitiile Publice (denumita in continuare ANAP), institutie care s-a implicat activ implementarea masurilor prevazute de SNA 2016-2020 in acest domeniu.

Din perspectiva transparentei in achizitii publice, ANAP si Agentia pentru Agenda Digitala a Romaniei (in continuare AADR) asigura publicarea de informatii privind societatile condamnate definitiv, precum si cu cele care nu au executat in mod corespunzator contractele atribuite in cadrul procedurilor de achizitii publice.

Implicarea sectorului privat in promovarea integritatii in achizitii publice s-a realizat in cadrul Proiectului "Pactele de Integritate - Mecanisme de control civil pentru salvagardarea fondurilor europene", finantat de Comisia Europeana.

Proiectul pilot este implementat de Transparency International Romania si Institutul pentru Politici Publice, care testeaza Pactele de Integritate in cadrul a doua proiecte:

- "Cresterea gradului de acoperire si de incluziune a sistemului de inregistrare a proprietatilor in zonele rurale din Romania", derulat de ANCPI, finantat prin Programul Operational Regional;
- Proiectul de realizare a Catalogului Electronic pentru scoli, derulat de Ministerul Educatiei, finantat prin Programul Operational Competitivitate.

Din punct de vedere al sprijinului metodologic, prin intermediul proiectului SIPOCA 45, in cadrul caruia ANAP are calitate de beneficiar, a fost dezvoltat Ghidul online al achizitiilor publice (www.achizitiipublice.gov.ro), care ofera suport operational tuturor actorilor implicati in sistemul national al achizitiilor publice. Ghidul ofera informatii care acopera toate procesele unei proceduri de achizitie publica, realizata de catre orice autoritate contractanta, pe intreg parcursul de derulare a tuturor activitatilor, mai precis de la momentul identificarii unei nevoi pana la analiza gradului de realizare a indicatorilor de performanta asociati achizitiilor si oferirea datelor si informatiilor cu privire la rezultatele obtinute si identificarea masurilor de imbunatatire a proceselor de achizitii publice.

ANAP a intreprins diverse actiuni in vederea adoptarii unor norme si proceduri necesare eficientizarii controlului ex-ante, finalizandu-se cu o metodologie, sase note interne si patru acte normative.

In ceea ce priveste rezultatele privind masura derularii unor cursuri de formare profesionala in materia achizitiilor publice, este de mentionat actiunea dezvoltata de ANAP in parteneriat cu MJ, INM si ANFP. Institutul National al Magistraturii si Agentia Nationala a Functionarilor Publici au derulat programe de formare profesionala in domeniul achizitiilor publice.

ANAP si MJ, in calitate de institutii responsabile, au depus eforturi pentru dezvoltarea unui mecanism de recompensare pentru ofertantii care s-au dovedit a fi integri in derularea afacerilor lor. Avand in vedere dificultatile intampinate in ceea ce priveste implementarea acestei masuri cu respectarea cadrului unional, a fost consultata si Comisia Europeana DG GROWTH: Piata Interna, Industrie, Antreprenoriat si IMM-uri, care nu a putut oferi un sprijin avand in vedere caracterul general al masurii.

O alta masura care nu a fost implementata in acest ciclu strategic a fost realizarea analizei practicii judiciare in materie de achizitii publice. Aceasta masura va fi avuta in vedere pentru a fi preluata in viitoarea SNA.

MJ a continuat sa acorde importanta integritatii in domeniul achizitiilor publice, inclusiv din perspectiva temelor de evaluare aferente misiunilor de evaluare tematica aferente SNA 2016-2020, care au vizat, printre altele, mecanismul de prevenire a conflictului de interese in procedura de atribuire a contractelor de achizitie publica (Sistemul PREVENT, gestionat de Agentia Nationala de Integritate). Sub aspectul conformarii la dispozitiile Legii nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese in procedura de atribuire a contractelor de achizitie publica, analiza a relevat faptul ca personalul autoritatilor contractante implicat in procedurile de atribuire a contractelor de achizitie publica completeaza si/sau actualizeaza si transmit Agentiei Nationale de Integritate formularul de integritate in mod corespunzator, respectiv conducatorii autoritatilor contractante si persoanele desemnate cu completarea si actualizarea formularelor de integritate dispun toate masurile necesare pentru eliminarea unui prezumtiv conflict de interese, atunci cand in procedurile in cauza sunt emise avertismente de integritate.

In concluzie, desi au fost inregistrate evolutii importante in domeniu, achizitiile publice raman un sector prioritar de interventie strategica pentru actualul document programatic.

FINANTAREA PARTIDELOR POLITICE SI A CAMPANIILOR ELECTORALE

Un alt sector prioritar al SNA 2016-2020 a vizat finantarea partidelor politice si a campaniilor electorale, sector care a facut si obiectul de analiza al rundei a treia de evaluare a Grupului de State impotriva Coruptiei. GRECO a incheiat procedura de conformitate cu privire la acest sector prin adoptarea in anul 2017 a Addendumului la cel de-al doilea Raport de Conformitate privind Romania, ramanand partial implementate doar doua recomandari din cele treisprezece formulate de organismul anticoruptie.

O parte din recomandarile formulate de GRECO au fost preluate si de SNA 2016 - 2020, dintre masurile formulate in documentul strategic ramanand partial implementate cele doua recomandari mentionate si anterior si care vizeaza cresterea sanctiunilor aplicabile in conformitate cu Legea nr. 334/2006 privind finantarea activitatii partidelor politice si a campaniilor electorale, astfel incat sa

fie eficiente, proportionale si cu efect de descurajare, precum si introducerea obligatiei legale ca toate donatiile ce depasesc un anumit plafon sa fie facute prin sistemul bancar.

Masura referitoare la organizarea periodica de catre AEP a unor sesiuni de formare pentru reprezentantii partidelor politice a fost implementata prin dialogul permanent dintre Autoritate si reprezentantii formatiunilor politice si mandatarii financiari ai acestora.

In perioada de referinta, reprezentantii AEP au asistat partile interesate fie la cererea acestora, fie cu ocazia unor sesiuni de informare sau a unor dezbateri publice.

Astfel, in anii 2016, 2018 si 2019 au fost organizate 14 sesiuni de informare si instruire, care au reunit un numar de 232 de participanti.

In anul 2017, avand in vedere contactul permanent dintre personalul AEP cu atributii in domeniu si mandatarii financiari ai competitorilor electorali, precum si faptul ca acestia, in cele mai multe cazuri, au desemnat aceiasi mandatarii financiari ca in anul 2016, nu s-a impus organizarea de noi evenimente si sesiuni de formare, Autoritatea Electorala Permanenta informand si asistand partile interesate la cerere.

Pentru alegerile din anul 2017 ale reprezentantilor Romaniei in Parlamentul European si a Presedintelui Romaniei in anul 2019 au fost elaborate si diseminate competitorilor electorali Ghiduri referitoare la finantarea campaniilor electorale.

In anul 2020, in contextul pregatirii si desfasurarii alegerilor pentru autoritatile administratiei publice locale si a alegerilor pentru Senat si Camera Deputatilor, au fost organizate o conferinta de presa si cinci sesiuni de instruire a mandatarilor financiari si a reprezentantilor acestora sau ai formatiunilor politice.

Masura referitoare la asigurarea publicitatii surselor de finantare a activitatii partidelor politice si a campaniilor electorale, precum si a cheltuielilor aferente, a fost realizata prin publicarea pe site-ul Autoritatii Electorale Permanente a raportarilor inaintate de partidele politice (33 de raportari in anul 2016, 43 in anul 2017 si 31 in anul 2018 pe site-ul www.roaep.ro, 44 in anul 2019 si 68 in anul 2020 pe site-ul www.finantarepartide.ro).

Referitor la masura privind dezvoltarea si utilizarea programelor informatice pentru eliminarea votului multiplu si a votului exprimat fara drept, aceasta a fost implementata prin cooperarea cu Serviciul de Telecomunicatii Speciale (in continuare STS) in vederea dezvoltarii Sistemului informatic de monitorizare a prezentei la vot si de prevenire a votului ilegal (in continuare SIMPV), pus in practica pentru prima data la alegerile din anul 2016, precum si a altor aplicatii informatice folosite la procesul electoral. SIMPV a fost ulterior operationalizat pentru toate tipurile de alegeri si referendumuri.

Masura privind activitatea si statutul juridic al expertilor electorali si al operatorilor de calculator, mentionam ca prevederile cadrului legislativ in vigoare reglementeaza conditiile de admitere a persoanelor in Corpul expertilor electorali sau in evidentele operatorilor de calculator fiind asigurate profesionalismul, impartialitatea si integritatea expertilor electorali si a operatorilor de calculator. Autoritatea Electorala Permanenta monitorizeaza in mod permanent indeplinirea acestor conditii, precum si situatiile in care oficialii electorali au fost sanctionati contravențional sau penal in legatura cu un proces electoral.

In anii 2019 au fost organizate patru sesiuni de instruire a presedintilor birourilor electorale ale sectiilor de votare din strainatate sau pentru votul prin corespondenta si a loctiitorilor acestora, un seminar de instruire a persoanelor desemnate in cadrul birourilor electorale ale sectiilor de votare din strainatate la alegerile pentru Presedintele Romaniei, precum si o instruire cu 120 de persoane din cadrul MAE in vederea participarii la organizarea si desfasurarea alegerilor pentru Presedintele Romaniei.

In anul 2020 au fost organizate 120 de sesiuni de instruire totalizand un numar de 1.602 participanti. Sesiunile au fost organizate de Serviciul de Telecomunicatii Speciale, cu sprijinul Autoritatii Electorale Permanente si al Ministerului Afacerilor Externe. Dintre acestea persoane, 1.259 au fost desemnate, prin decizie a Autoritatii Electorale Permanente, ca membri-operatori in cadrul birourilor electorale ale sectiilor de votare din strainatate.

In perioada 2016-2020, AEP a publicat numeroase materiale si ghiduri informative in ceea ce priveste domeniul acesteia de activitate.

Cu scopul implementarii masurii referitoare la publicarea in format deschis a datelor legate de finantarea partidelor politice si a campaniilor electorale, la adresa www.finantarepartide.ro au fost publicate rapoarte detaliate.

Sectorul dedicat cresterii integritatii in finantarea partidelor politice si a campaniilor electorale reprezinta unul dintre sectoarele prioritare in care au fost inregistrare progrese considerabile la nivelul tuturor masurilor dedicate.

ACTIVITATEA MEMBRILOR PARLAMENTULUI

SNA 2016 - 2020 a identificat printre sectoarele vulnerabile si activitatea membrilor Parlamentului, reglementand un set de masuri pentru cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie. Mentionam ca, spre deosebire de exercitiul strategic anterior, Parlamentul nu a adoptat o declaratie de aderare la valorile fundamentale, principiile, obiectivele si mecanismul de monitorizare al documentului strategic.

Din cele opt masuri reglementate de SNA pentru acest sector vulnerabil, o parte din ele fiind preluate din rapoartele organismului anticoruptie al Consiliului Europei (GRECO), Parlamentul a implementat partial doar doua masuri, prin adoptarea Hotararii nr. 77/2017 privind Codul de conduita al deputatilor si senatorilor, precum si prin modificarea Regulamentului Camerei Deputatilor, care contine in prezent criteriile si procedurile pentru inlaturarea imunitatii parlamentare a membrilor Parlamentului, inclusiv a celor care sunt si membri ai Guvernului.

DOMENIUL PROTECTIEI MEDIULUI INCONJURATOR

Protectia mediului in Romania reprezinta un domeniu care a evoluat, in special prin prisma aderarii Romaniei la organizatiile internationale si in special la Uniunea Europeana. Cultura populara si cultura juridica privind protectia mediului, la randul lor, s-au dezvoltat in Romania, tot ca urmare a deschiderii tarii spre comunitatea internationala, fiind nevoie insa de mult mai multe eforturi pentru prevenirea si combaterea infractiunilor de mediu.

La nivel national, potrivit Strategiei privind dezvoltarea durabila, aprobata prin Hotararea Guvernului nr. 877/9 noiembrie 2018, care se axeaza pe cele 17 ODD-uri asumate la nivelul ONU, dezvoltarea durabila este si o paradigma de functionare a unei societati echitabile. Aceasta abordare implica o societate pasnica in care beneficiile dezvoltarii durabile promoveaza accesul la justitie pentru toti si crearea unor structuri legislative si institutionale eficiente, responsabile si incluzive la toate nivelurile. Dezvoltarea durabila poate deveni o abordare functionala doar daca societatea va constientiza si isi va insusi aceasta perspectiva ca pe o realitate fireasca.

Pentru a ilustra amploarea problematicilor de mediu prezentam cateva exemple:

Defrisarile ilegale

Conform datelor din ciclul doi al Inventarului Forestier National (IFN), anual dispar din padurile Romaniei peste 20 de milioane de metri cubi de lemn.

Situatia a fost prezentata in presa internationala (ajungand sa fie comparata cu dezastrul din padurile Amazonului) si, in cele din urma, a ajuns pe agenda Comisiei Europene, care a transmis, la inceputul lunii februarie 2020, o scrisoare premergatoare deschiderii procedurii de infringement.

In acest context, COM arata ca: In cazul Romaniei, autoritatile nationale nu au fost in masura sa verifice efectiv operatorii si sa aplice sanctiuni corespunzatoare. Inconsecventele din legislatia nationala nu permit autoritatilor romane sa verifice cantitati mari de lemn recoltat ilegal. In plus, Comisia a constatat ca autoritatile romane gestioneaza padurile, inclusiv prin autorizarea exploatarei forestiere, fara a evalua in prealabil impactul asupra habitatelor protejate, dupa cum se prevede in Directiva Habitate si in Directiva privind evaluarea strategica de mediu. De asemenea, exista deficiente in ceea ce priveste accesul publicului la informatiile privind mediul din planurile de gestionare a padurilor. Prin urmare, Comisia a decis sa trimita Romaniei o scrisoare de punere in intarziere, acordandu-i un termen de o luna pentru a lua masurile necesare in vederea remedierii deficientelor identificate de Comisie. In caz contrar, Comisia poate decide sa trimita autoritatilor romane un aviz motivat.

Dupa ce a analizat in detaliu argumentele prezentate de Romania in urma unei scrisori de punere in intarziere trimise in februarie 2020, Comisia a ajuns la concluzia ca problemele de la fata locului nu au fost solutionate. Prin urmare, Comisia a emis un aviz motivat, prin care aceasta indeamna insistent Romania sa puna in aplicare in mod corespunzator legislatia UE, care interzice producerea si introducerea pe piata UE a produselor obtinute din busteni recoltati in mod ilegal.

Poluarea aerului

Anual, in Romania aprox. 25.000 de persoane isi pierd viata din cauze aflate in legatura cu poluarea.

COM a deschis procedura de infringement (cauza 2020/2001) impotriva Romaniei, solicitandu-i acesteia sa adopte un program national de control al poluarii atmosferice, in conformitate cu Directiva (UE) nr. 2016/2284 privind reducerea emisiilor nationale de anumiti poluanti atmosferici. In acest context, COM a solicitat Romaniei sa adopte programe nationale de control al poluarii atmosferice. Comisia indeamna insistent Romania (si Grecia) sa adopte programele nationale de control al poluarii atmosferice, in conformitate cu Directiva (UE) 2016 privind reducerea emisiilor nationale de anumiti poluanti atmosferici. Directiva prevede obligatia statelor membre de a elabora, a adopta si a pune in aplicare programe nationale de control al poluarii atmosferice, in vederea atingerii unor niveluri de calitate a aerului care sa nu genereze efecte negative semnificative sau riscuri pentru sanatatea umana si pentru mediu. Directiva stabileste angajamente de reducere a emisiilor pentru emisiile atmosferice antropice ale statelor membre in ceea ce priveste diferite substante (dioxid de sulf, oxizi de azot, compusi organici volatili nemetanici, amoniac si particule fine. Emisiile generate de acesti poluanti, precum si impactul acestora trebuie monitorizate si raportate.

Distrugerea raurilor

In 2015, COM a declansat procedura de infringement (cauza 2015/4036) cu privire la 27 de microhidrocentrale care au fost amplasate in arii protejate si care au distrus ecosistemele de pe mai multe rauri de munte.

Inchiderea depozitelor de deseuri neconforme

In anul 2008, Romania a fost condamnata de Curtea de Justitie a Uniunii Europene pentru neindeplinirea obligatiei legale de a inchide si ecologiza 68 de depozite de deseuri.

Multe astfel de realitati contrare mediului au devenit in ultimii ani perceptibile, iar mass-media prezinta frecvent cazuri de afectare a conditiilor de mediu. Este necesar ca atat in lumina obligatiilor internationale, dar mai ales in vederea protejarii mediului si a conditiilor de viata din Romania, generatia actuala si autoritatile competente ale statului sa demonstreze vointa politica si sa creeze sinergii pentru a proteja mediul, inclusiv prin stabilirea si aplicarea unor masuri de prevenire eficiente.

Grupul de lucru pentru chestiuni generale, inclusiv evaluare (denumit in continuare GENVAL) a decis la 14 decembrie 2016 ca cea de a opta runda de evaluari reciproce sa fie dedicata punerii concrete in aplicare si functionarii politicilor europene de prevenire si de combatere a infractiunilor impotriva mediului. S-a convenit ca evaluarea sa se concentreze asupra infractiunilor considerate de statele membre ca necesitand o atentie deosebita. In acest scop, cea de a opta runda de evaluari abordeaza doua domenii specifice: traficul ilegal de deseuri si generarea sau manipularea ilegale de materiale periculoase.

Romania a fost cel de-al 22-lea stat evaluat. Raportul a fost intocmit de echipa de experti cu ajutorul Secretariatului General al Consiliului, pe baza constatarilor rezultate in urma vizitei de evaluare care a avut loc in Romania in perioada 13-16 noiembrie 2018, si pe baza raspunsurilor detaliate ale Romaniei la chestionarul de evaluare, impreuna cu raspunsurile detaliate la o serie de intrebari suplimentare.

Raportul elaborat urmare evaluarii contine si o serie de recomandari cu privire la aspectele care trebuie imbunatatite. In acest sens, Strategia este corelata cu o serie de instrumente de evaluare internationale la care Romania este parte, inclusiv GENVAL.

In relatiile sociale aferente domeniului protectiei mediului inconjurator, coruptia joaca un rol major, ea afecteaza politicile de mediu si modul in care sunt gestionate resursele naturale. Un

material informativ publicat de ONU cu ocazia zilei internationale anticoruptie vorbeste despre implicarea coruptiei in problemele de mediu. De la deturnarea de fonduri din programele de mediu si eliberarea ilegala de autorizatii pentru exploatarea resurselor naturale, pana la complicitatea functionarilor publici care faciliteaza macro-criminalitatea de mediu, faptele de coruptie apar la fiecare nivel, permitand actiuni care degradeaza mediul inconjurator si impiedica accesul oamenilor la resurse vitale.

Manifestarea interesului la nivel international cu privire la efectele fenomenului coruptiei asupra mediului inconjurator nu reprezinta un element de noutate. In acest context, spre exemplu, Banca Mondiala analizeaza problema defrisarilor ilegale la nivel mondial, in cadrul unui studiu publicat in 2012.

Analiza aspectelor sus mentionate a condus la alegerea enaio strategica de a suplimenta sectoarele prioritare ale vechiului instrument strategic cu sectorul protectiei mediului inconjurator.

Aceasta sectiune reflecta, totodata, cele mai recente recomandari adresate Romaniei la nivel international.

PROTEJAREA PATRIMONIULUI CULTURAL

Incadrarea in Strategia Nationala Anticoruptie a unui obiectiv specific cu privire la protejarea patrimoniului cultural va contribui la consolidarea capacitatii administrative si cresterea performantei in sectorul public cu atributii in protejarea patrimoniului cultural prin practici intregre, la o mai buna informare si participare a institutiilor publice de cultura, a societatii civile si a cetatenilor la luarea deciziilor, la o mai buna protejare a obiectivelor de patrimoniu cultural.

Activitatile de reglementare, avizare, inventariere, inspectie si control privind starea de conservare a obiectivelor de patrimoniu cultural si interventiile realizate la acestea trebuie gestionate in mod unitar. Obiectivul specific propus, prin actiunile sale principale contribuie la o astfel de gestiune unitara a problematicii domeniului.

Potrivit Strategiei Nationale de Aparare a Tarii pentru perioada 2020-2024 "promovarea identitatii nationale, inclusiv prin prezervarea si valorificarea patrimoniului cultural si natural, precum si prin incurajarea responsabila a domeniilor de excelenta" este unul dintre obiectivele nationale de securitate. Strategia de Aparare a Tarii 2020-2024, ia in considerare, intre riscuri, riscul disparitiei patrimoniului cultural. Potrivit strategiei, acesta "este generat de starea proasta de conservare a unor bunuri culturale imobile, mobile si imateriale, capacitatea administrativa insuficienta, interese contrare si necunoastere, precum si de factori naturali cu un comportament greu de prevazut in contextul schimbarilor climatice. Degradarea continua si accelerata a patrimoniului cultural poate conduce la pierderea elementelor care definesc atat identitatea nationala, cat si multiculturalitatea patrimoniului din Romania. (s.n.)". In acest sens, consideram oportuna actiunea conjugata a Strategiei Nationale Anticoruptie cu cea a Strategiei de Aparare a Tarii. Indeplinirea acestui obiectiv strategic presupune o guvernanta bazata pe integritate, eficienta, transparenta si pe participarea cetatenilor la luarea deciziilor publice.

Situatia existenta reclama dezvoltarea unui sistem coerent si articulat de competente, responsabilitati, instrumente si resurse, in vederea cresterii integritatii, reducerii vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in sistemul de evaluare culturala si interventie asupra patrimoniului cultural.

Capacitatea administrativa in domeniul protejarii patrimoniului cultural trebuie consolidata (finantarea si ocuparea posturilor vacante cu specialisti, pregatirea continua a functionarilor), regulamentele de organizare si functionare ale comisiilor de specialitate in domeniul protejarii patrimoniului cultural de pe langa minister sau serviciile publice deconcentrate ale acestuia trebuie completate cu prevederi privind declararea intereselor si motivarea deciziilor, fiind necesara o unificare a procedurilor la nivelul serviciilor publice deconcentrate.

Totodata, este resimtita nevoia implementarii unui sistem electronic de gestiune a atributiilor ministerului, serviciilor publice deconcentrate, institutiilor din subordine in domeniul protejarii patrimoniului cultural si a altor entitati responsabile.

De-a lungul timpului au fost identificate mai multe vulnerabilitati ale domeniului cultural, conturate si prin rapoartele organelor de control (Curtea de Conturi, Corpul de control al

ministrului etc.), care au dus adesea la diverse incidente de integritate. Multe dintre acestea au avut drept cauza lipsa unei educatii anticoruptie a persoanelor implicate, precum si lipsa unor instrumente adecvate de preventie (cod de etica, proceduri etc.) la nivelul comisiilor de specialitate, serviciilor deconcentrate si al institutiilor publice de cultura.

In urma implementarii SNA 2016-2020 la nivelul Ministerului Culturii, au fost identificate mai multe bune practici [ex.: din Pactul de integritate implementat de catre Ministerul Culturii si consorțiul de organizatii neguvernamentale format din Transparency International Romania (denumit in continuare TI-Ro) si Institutul pentru Politici Publice (IPP) in cadrul proiectului E-cultura: Biblioteca digitala a Romaniei; proiectul CultureHack - privind reutilizarea datelor deschise din sectorul cultural (Hackathon - competitie cu date deschise), derulat de Ministerul Culturii impreuna cu Secretariatul General al Guvernului si cu Centrul pentru Inovare Publica], care au dus la cresterea gradului de transparenta si prevenire a riscurilor de coruptie in domeniul cultural. De asemenea, incadrarea in noua SNA va conduce la posibilitatea continuarii si extinderii ariei de aplicabilitate a bunelor practici in domeniul asigurarii transparentei cheltuirii fondurilor publice.

Astfel, incadrarea in Strategia Nationala Anticoruptie a unui obiectiv specific cu privire la domeniul cultural va contribui la identificarea corecta si eficace a cazurilor de incompatibilitati si conflicte de interese, precum si a faptelor de coruptie, odata cu cresterea gradului de educatie anticoruptie si informare a publicului cu privire la impactul fenomenului coruptiei.

• CAPACITATEA NATIONALA DE RASPUNS

D.1. Arhitectura institutionala de prevenire si combatere a fenomenului coruptiei

In Romania, principalele institutii publice a caror activitate se incadreaza in sfera luptei impotriva coruptiei sunt urmatoarele: MJ, Ministerul Afacerilor Interne (denumit in continuare MAI), prin Directia Generala Anticoruptie (denumita in continuare DGA) si Politia Romana, Agentia Nationala de Integritate (denumita in continuare ANI), Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie (denumit in continuare PICCJ), Directia Nationala Anticoruptie (denumita in continuare DNA) si Departamentul pentru lupta antifrauda (denumit in continuare DLAF) si Corpul de control al prim-ministrului.

Ca organ al puterii executive, MJ elaboreaza politicile publice, strategiile si planurile de actiune in domeniul justitiei, al prevenirii si combaterii coruptiei si formelor grave de criminalitate, inclusiv prin raportare la obiectivele programului de guvernare. In subordinea Ministerului Justitiei, isi desfasoara activitatea Agentia Nationala de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (denumita in continuare ANABI), care are drept scop asigurarea unei cresteri a ratei de executare a ordinelor de confiscare dispuse in materie penala, printr-o administrare eficienta a bunurilor sechestrate care sunt repartizate Agentiei de procurori si judecatori.

Implementarea SNA se realizeaza sub autoritatea si in coordonarea Ministrului Justitiei, cu raportare catre Guvern. Totodata, pentru sprijinirea procesului de monitorizare si de implementare a masurilor prevazute de strategie, Directia de Prevenire a Criminalitatii (denumita in continuare DPC) din cadrul MJ asigura Secretariatul tehnic al SNA.

Agentia Nationala de Integritate se ocupa de colectarea, monitorizarea si verificarea declaratiilor de avere si interese, in vederea identificarii incompatibilitatilor, conflictelor de interese si averilor nejustificate. ANI este o institutie autonoma, neaflandu-se sub egida vreunei alte autoritati sau institutii publice. Agentia monitorizeaza daca institutiile publice si-au colectat si publicat declaratiile de avere ale functionarilor din cadrul lor si verifica corectitudinea acestora. ANI aplica sanctiuni doar in cazul nedepunerii declaratiilor. In cazul in care descopera nereguli in declaratii, agentia sesizeaza cazul autoritatilor competente.

Ministerul Public instrumenteaza cazurile de mica coruptie, prin parchetele de pe langa tribunale, parchetele de pe langa tribunalele specializate, parchetele militare, precum si prin parchetele de pe langa curtile de apel.

Directia Nationala Anticoruptie este o structura de parchet specializata in combaterea coruptiei mari si medii. Este creata ca un instrument necesar in descoperirea, investigarea si aducerea in fata instantei a cazurilor de coruptie medie si mare. Prin activitatea sa, contribuie la reducerea

coruptiei, in sprijinul unei societati democratice apropiate de valorile europene. DNA este o entitate independenta in raport cu instantele judecatoresti, cu parchetele de pe langa acestea, precum si in relatiile cu celelalte autoritati publice.

Ministerul Afacerilor Interne elaboreaza politici publice in materie si are in subordine o structura care abordeaza in mod specializat diferite segmente ale activitatii de prevenire si combatere a coruptiei. Directia Generala Anticoruptie exercita atributii de prevenire si combatere a coruptiei la nivelul MAI, desfasurand activitati de investigare si cercetare a faptelor de coruptie savarsite de personalul MAI. DGA a sprijinit PICCJ si DNA in activitatea de instrumentare a unor dosare penale complexe, iar decizia Inaltei Curti de Casatie si Justitie nr. 21 din 07 iulie 2020 a clarificat sfera de competenta a acestei institutii. Totusi, in perspectiva, este necesara analizarea si, dupa caz, revizuirea cadrului normativ si de functionare a DGA, pentru adaptarea capacitatii operationale la tendintele si dinamica fenomenului de coruptie.

Politia Romana efectueaza activitati de prevenire si combatere a coruptiei, conform competentelor legale. Astfel, Politia Romana, prin structurile de investigare a criminalitatii economice, desfasoara activitati de investigare si cercetare a infractiunilor, inclusiv a celor de coruptie. De asemenea, Politia Romana, prin structurile de operatiuni speciale, utilizeaza investigatori sub acoperire si desfasoara activitati pentru punerea in executare a unor mandate de supraveghere tehnica si in cazurile de coruptie.

Departamentul pentru lupta antifrauda se organizeaza ca structura cu personalitate juridica in cadrul aparatului de lucru al Guvernului, acesta indeplinind urmatoarele functii:

- a) functia de coordonare a luptei antifrauda, in scopul asigurarii unei protectii efective si echivalente a intereselor financiare ale Uniunii Europene in Romania;
- b) functia de control, in scopul identificarii de nereguli, fraude si alte activitati ilicite ce aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene in Romania.

Avand in vedere componenta de prevenire si educatie a acestui demers strategic, implementarea masurilor necesita sprijinul punctual si al altor parteneri institutionali, precum: Ministerul Muncii si Protectiei Sociale, Ministerul Educatiei, Ministerul Sanatatii si Ministerul Dezvoltarii, Lucrarilor Publice si Administratiei.

Corpul de control al prim-ministrului si structurile de control din cadrul administratiei publice centrale desfasoara activitati de control administrativ constand in verificarea respectarii dispozitiilor legale referitoare la organizare si functionare, respectiv la indeplinirea atributiilor generale si specifice apartinand entitatilor publice controlate, avand ca scop depistarea eventualelor abateri.

D.2. Limite de actiune ce afecteaza capacitatea nationala de prevenire si combatere a coruptiei

- Lipsa asumarii de catre palierul politic a agendei nationale anticoruptie si a angajamentului de a nu afecta cadrul legislativ si institutional din domeniul anticoruptiei;
- Raportarea neunitara a incidentelor de integritate si asumarea unor abordari formaliste privind masurile de remediere a acestora;
- Necesitatea consolidarii structurilor de prevenire la nivelul institutiilor publice, precum si a celor de control intern si audit, alaturi de specializarea analizei de riscuri institutionale, inclusiv prin intarirea rolului de coordonare metodologica a Corpului de control al prim- ministrului in domeniul controlului administrativ desfasurat la nivelul administratiei publice;
- Educatia anticoruptie reprezinta o prioritate majora. Exista un deficit semnificativ de cunoastere de catre angajati si manageri a standardelor legale de integritate (protectia avertizorului in interes public, consilierea etica, interdictiile post- angajare - pantouflage, gestionarea functiilor sensibile). Totodata, cetateanul trebuie sa isi cunoasca drepturile, inclusiv prin derularea unor activitati de educatie pentru promovarea integritatii, si sa aiba acces la mecanisme clare si eficiente de semnalare a coruptiei;
- Intensificarea eforturilor de consolidare a integritatii in mediul de afaceri, inclusiv in intreprinderile publice, mai ales prin promovarea unor initiative sectoriale de consolidare a standardelor de integritate si a mediului de conformitate in mediul de afaceri;

• Din rapoartele transmise de UAT-uri, se poate remarca o abordare formalista a prevenirii coruptiei la nivel local, desi fata de ciclul strategic anterior, au aparut intr-un numar semnificativ de UAT-uri proceduri interne privind: declararea cadourilor, prevenirea conflictelor de interese si incompatibilitatilor si institutia avertizorului in interes public. Prevederile privind interdictiile post-angajare (pantouflage-ul) si informatiile privind publicarea datelor in format deschis sunt putin cunoscute si aplicate de catre personalul din UAT-uri.

• **OBIECTIVE GENERALE SI DIRECTII DE ACTIUNE**

Obiectivele generale si directiile de actiune cuprinse in acest capitol au in vedere si se completeaza cu prevederile celorlalte strategii nationale si sectoriale relevante.

OBIECTIV GENERAL NR. 1 - CRESTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MASURILOR DE INTEGRITATE LA NIVEL ORGANIZATIONAL

Obiectiv specific nr. 1.1. - Implementarea masurilor de integritate la nivel national

1. Adoptarea si distribuirea in cadrul institutiei a declaratiei privind asumarea unei agende de integritate organizationala;
2. Adoptarea si distribuirea in cadrul institutiei a planului de integritate, urmare consultarii angajatilor si a evaluarii de risc conform H.G. nr. 599/2018 si asigurarea resurselor necesare implementarii acestuia;
3. Evaluarea anuala a modului de implementare a planului si adaptarea acestuia la riscurile si vulnerabilitatile nou aparute;
4. Identificarea, analizarea, evaluarea si monitorizarea riscurilor de coruptie, precum si stabilirea si implementarea masurilor de prevenire si control al acestora, conform H.G. nr. 599/2018;
5. Identificarea, evaluarea si raportarea unitara a incidentelor de integritate, conform H.G. nr. 599/2018, precum si stabilirea unor masuri de prevenire si/sau control urmare producerii acestora;
6. Transmiterea contributiilor solicitate de secretariatul tehnic si participarea la activitatile de coordonare si monitorizare a strategiei;
7. Intensificarea utilizarii noului portal al SNA pentru cresterea gradului de informare al publicului despre monitorizarea implementarii SNA, a noilor tendinte si evolutii in domeniul integritatii;
8. Monitorizarea elaborarii si implementarii planului de integritate in cadrul a trei institutii publice, in sistem pilot;
9. Imbunatatirea criteriilor de selectie, promovare si/sau recompensare a persoanelor aflate in functii publice, prin consolidarea garantiilor de integritate, luand in calcul inclusiv abaterile de la normele etice.

Masura	Institutii responsabile	Termen
1.	Autoritatile si institutiile publice	Trim. I 2022
2.		Sem. I 2022
3.		Anual
4.		Anual
5.		Anual
6.		Permanent
7.		Permanent
8.	MJ	Permanent
9.	MAI, ANFP	2023

Obiectiv specific nr. 1.2. - Imbunatatirea cooperarii internationale in domeniul integritatii

1. Promovarea unui rol activ al Romaniei in cadrul initiativelor regionale si internationale anticoruptie;
2. Imbunatatirea schimbului de informatii si cooperarii cu autoritatile si structurile similare din alte state, organismele si agentii internationale in vederea promovarii integritatii;
3. Cresterea gradului de utilizare a instrumentelor prevazute in documentele adoptate la nivel regional sau international care vizeaza cooperarea internationala in prevenirea si combaterea fenomenului coruptiei.

Masura	Instituti responsabile	Termen
1.	Autoritatile si institutiile publice cu responsabilitati si atributii in cooperarea internationala privind prevenirea si combaterea fenomenului coruptiei	Permanent
2.		Permanent
3.		Permanent

OBIECTIV GENERAL NR. 2 - REDUCEREA IMPACTULUI CORUPTIEI ASUPRA CETATENILOR

1. Cresterea gradului de educatie anticoruptie a cetatenilor si oficialilor publici, cu accent pe drepturile acestora in relatia cu autoritatile si institutiile publice si impactul coruptiei asupra serviciilor publice;
2. Consolidarea profesionalismului in cariera personalului din sectorul public, inclusiv prin aplicarea efectiva a mecanismelor de evaluare a performantelor, evitarea numirilor temporare in functiile publice de conducere, transparentizarea procedurilor de recrutare in sectorul public si asigurarea stabilitatii functiei publice;
3. Asigurarea unei protectii efective a cetatenilor care sesizeaza presupuse incidente de integritate savarsite de furnizorii de servicii publice;
4. Formarea unei culturi civice de confruntare a fenomenului coruptiei "mici", inclusiv prin utilizarea noilor tehnologii (de exemplu, social media);
5. Digitalizarea serviciilor publice care pot fi automatizate, cu scopul de a reduce riscurile de coruptie generate de interactiunea directa cu oficialii publici;
6. Reglementarea transparenta a procedurilor de obtinere cu celeritate (sau in regim de urgenta) a serviciilor publice;
7. Evaluarea ex-post a politicilor publice din perspectiva performantei si a rentabilitatii cheltuielilor publice.

Masura	Instituti responsabile	Termen
1.	ANFP, ME, INA si administratia publica locala	Permanent
2.	ANFP si autoritatile si institutiile publice	Permanent
3.	Autoritatile si institutiile publice	Permanent
4.	Autoritatile si institutiile publice	2021-2025

5.	AADR, in parteneriat cu autoritatile si institutiile publice	Permanent
6.	Furnizorii de servicii publice	2022
7.	Autoritatile si institutiile publice care gestioneaza documentele de politici publice avute in vedere	Permanent

OBIECTIV GENERAL NR. 3 - CONSOLIDAREA MANAGEMENTULUI INSTITUTIONAL SI A CAPACITATII ADMINISTRATIVE PENTRU PREVENIREA SI COMBATAREA CORUPTIEI

Obiectiv specific nr. 3.1. - Eficientizarea masurilor preventive anticoruptie prin remedierea lacunelor si a inconsistentelor legislative, precum si prin asigurarea implementarii lor efective

1. Revizuirea cadrului normativ privind consilierul de etica in scopul consolidarii statutului si mandatului acestuia (raportat la evolutiile ulterioare: analiza necesitatii de consolidare a statutului consilierului de etica prin reglementarea ca functie distincta, fara cumularea cu atributiile de serviciu derulate in mod curent, cu considerarea modificarii statutului temporar - fie in sensul permanentizarii, fie in sensul majorarii perioadei de 3 ani);
2. Asigurarea functionarii unei retele nationale a consilierilor de etica (evenimente anuale cu caracter formativ si de diseminare a celor mai bune practici);
3. Asigurarea de catre institutiile tutelare a aplicarii efective si unitare a legislatiei de transpunere a Directivei nr. 2019/1937 in toate structurile subordonate acestora, inclusiv in cadrul intreprinderilor publice;
4. Derularea de sesiuni de informare adresate sectorului public si a celui privat privind noul cadru legislativ de transpunere a Directivei nr. 2019/1937;
5. Elaborarea unui ghid privind protectia avertizorilor in interes public care va include bune practici identificate la nivel national si european;
6. Instituirea unui cadru normativ unitar de reglementare a interdictiilor post-angajare din sistemul public in sistemul privat si vice-versa, a unor proceduri de control privitor la respectarea acestora si a sanctiunilor aferente incalcarii interdictiilor, precum si instituirea unor proceduri de verificare a priori de catre angajatorii din sectorul privat a respectarii interdictiilor la angajare.

Masura	Institutii responsabile	Termen
1.	ANFP, MDLPA, MJ	2022-2024
2.	ANFP si INA	Permanent
3.	Administratia publica centrala si locala Sectorul privat vizat de Directiva	Permanent
4.	MJ ANI	Anual
5.	MJ ANI	2024
6.	ANFP, ANI, MIPE, ANAP, MF, MJ, CCPM	2024

Obiectiv specific nr. 3.2. - Extinderea culturii transparentei pentru o guvernare deschisa in administratia publica

1. Monitorizarea si evaluarea aplicarii de catre administratia publica centrala si locala a standardului general de publicare a informatiilor de interes public prevazut in Anexa nr. 4; (Anexa nr. 4 va include si urmasorii indicatori: publicarea anuala a sumei fondurilor europene atrase de fiecare institutie centrala si evidentierea acestui aspect pe pagina de internet a institutiei; publicarea pe pagina de internet a autoritatii contractante a documentelor privind executia contractului: declaratii de calitate si conformitate, procese verbale de receptie, ordine de plata);
2. Modificarea cadrului legislativ in vederea asigurarii aplicarii uniforme a standardului general de publicare a informatiilor de interes public ex-officio la nivelul autoritatilor publice centrale si locale;
3. Asigurarea cadrului operational si legal in vederea utilizarii platformei E-consultare - catalog centralizat de publicare a proiectelor de acte normative spre consultare publica;
4. Dezvoltarea platformei CONECT (Catalogul Organizatiilor Neguvernamentale pentru Evidenta, Consultare si Transparenta) pentru a sprijini preluarea adecvata de catre autoritatile administratiei publice a specializarii de la nivelul societatii civile;
5. Consolidarea si extinderea platformei Registrului Unic de Transparenta a Intereselor (RUTI) la nivelul Parlamentului Romaniei si administratiei publice locale, precum si prin cresterea gradului de constientizare a importantei principiilor integritatii si transparentei si integritatii in procesele decizionale.
6. Actualizarea evidentei unice a persoanelor juridice fara scop patrimonial cu statut de utilitate publica si sprijinirea autoritatilor initiatore in vederea realizarii monitorizarii si evaluarii aplicarii prevederilor O.G. nr 26/2000 in materia statutului de utilitate publica.

Masura	Institutii responsabile	Termen
1.	SGG	Permanent
2.	SGG	2022
3.	SGG	2022-2023
4.	SGG	2022
5.	Parlamentul Romaniei SGG	Permanent
6.	SGG	Permanent

Obiectiv specific nr. 3.3. - Imbunatatirea capacitatii de gestionare a esecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificarii timpurii a riscurilor si vulnerabilitatilor institutionale

1. Auditarea interna, o data la doi ani, a sistemului de prevenire a coruptiei la nivelul tuturor autoritatilor publice;
2. Auditarea externa a sistemelor de integritate organizationala la nivelul administratiei publice centrale si, ulterior, la nivelul administratiei publice locale;
3. Evaluarea mecanismului de control intern managerial din perspectiva standardului nr. 1 - etica, integritatea, in vederea identificarii vulnerabilitatilor aferente;
4. Intarirea mecanismelor de gestionare a riscurilor de coruptie prin dezvoltarea de aplicatii informatice dedicate acestora;
5. Elaborarea Strategiei Nationale pentru lupta antifrauda 2021-2027, sub coordonarea Departamentului pentru lupta antifrauda;
6. Organizarea de actiuni de constientizare si de formare profesionala in vederea eficientizarii cooperarii cu EPPO in cursul investigatiilor sau al urmaririlor penale desfasurate, in conformitate cu principiul cooperarii loiale.

Masura	Institutiile responsabile	Termen
1.	Structurile de audit intern din cadrul institutiilor publice	O data la doi ani
2.	Curtea de Conturi	2023
3.	Curtea de Conturi	2024
4.	AADR in parteneriat cu autoritatile si institutiile publice centrale si locale	Permanent
5.	DLAF Guvernul Romaniei	2022
6.	PICCJ DNA CSM DLAF	Anual

OBIECTIV GENERAL NR. 4 - CONSOLIDAREA INTEGRITATII IN DOMENII DE ACTIVITATE PRIORITARE

Obiectiv specific nr. 4.1. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in sistemul public de sanatate

1. Consolidarea mecanismului de prioritizare a alocațiilor bugetare și evaluare a oportunității deciziilor MS și CNAS privind utilizarea fondurilor publice conform unor metodologii specifice;
  2. Transparentizarea utilizării resurselor publice prin publicarea centralizată a datelor privind achizițiile din sanătate (pe site-ul www.ms.ro și alte platforme informatice);
  3. Suplimentarea și consolidarea structurilor de control și integritate ale MS și CNAS;
  4. Instituirea la nivelul MS și CNAS a unui mecanism comun de monitorizare și control al furnizorilor din sistemul de asigurări sociale de sănătate;
  5. Consolidarea mecanismului de trasabilitate a medicamentelor pe piața românească;
  6. Introducerea în contractul de management al spitalelor publice a unor indicatori de evaluare prin care actele de corupție, incompatibilitățile, abuzurile și conflictele de interes ale personalului din subordine să fie considerate esecuri de management;
  7. Optimizarea implementării Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, în cadrul sistemului de sanătate publică;
  8. Desfășurarea de activități continue de îndrumare metodologică pe teme privind transparența, etica și integritatea, dedicate personalului din instituțiile din sistemul de sanătate publică.
- Monitorizarea implementării acestui obiectiv specific va fi realizată de către un Grup de lucru dedicat, care se va reuni trimestrial. Procedura de monitorizare va fi detaliată în cadrul Metodologiei de monitorizare a implementării strategiei, aprobată prin Ordin al Ministrului Justiției, după consultarea platformelor de cooperare.

Masura	Institutiile responsabile	Termen
1.	MS si CNAS	2023
2.	MS	Permanent
3.	MS si CNAS	2022
4.	MS si CNAS	2022
5.	MS	2022
6.	MS	2022
7.	MS	2025
8.	MS si CNAS	Permanent

Obiectiv specific nr. 4.2. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in sistemul national de educatie

1. Abordarea in cadrul disciplinelor ce vizeaza dezvoltarea si diversificarea competentelor sociale si civice in cadrul invatamantului preuniversitar a tematicilor referitoare la prevenirea victimizarii si discriminarii, statul de drept, gestionarea agresivitatii si prevenirea coruptiei;
2. Aprobarea unui ghid pentru elaborarea codului de etica, adaptat nevoilor specifice, la nivelul unitatilor de invatamant preuniversitar;
3. Consolidarea publicarii standardizate a informatiilor privind veniturile, cheltuielile, achizitiile publice, sponsorizarile, precum si activitatea academica de la nivelul unitatilor sistemului de invatamant de stat/institutiilor de invatamant (publicare centralizata/agregata);
4. Extinderea protocolului privind educatia juridica in scoli inclusiv pentru mediul universitar;
5. Consolidarea mecanismelor de autorizare/acreditare/certificare a furnizorilor de cursuri anticoruptie din perspectiva calitatii serviciilor, inclusiv prin instituirea unui mecanism de evaluare continua a calitatii serviciilor si dezvoltarea unui mecanism de selectie aleatorie a evaluatorilor ANC prezenti la examenele de certificare in urma derularii cursurilor cu respectarea obligatiilor de evitare a conflictelor de interese si pantouflage-ul intre acestia si furnizorii de formare;
6. Reglementarea la nivelul legislatiei primare a situatiilor care pot genera conflicte de interese sau incompatibilitati in randul personalului didactic, precum practicile de tipul meditatiilor acordate de catre personalul didactic elevilor de la propriile clase, participarea la after-school-urile detinute de catre personalul didactic a elevilor de la propriile clase, elaborarea subiectelor de examinare de catre personalul didactic pentru elevii de la propriile clase;
7. Cresterea obiectivitatii prin identificarea de solutii IT in scopul desemnarii componentei formatelor de evaluare din cadrul sistemului de invatamant (precum ARACIS, ARACIP, CNPEE);
8. Asigurarea corectitudinii evaluarilor cadrelor didactice in conformitate cu obiectivele programelor de studii si cu normele de integritate prin stabilirea unei proceduri standard de selectie aleatorie a membrilor comisiilor de evaluare a acestora;
9. Organizarea de cursuri de etica si integritate, cu accent pe cele destinate cadrelor didactice din invatamantul superior care predau cursuri de etica si integritate, si punerea accentului pe aspecte de etica in cursurile de metodologie a cercetarii in cadrul invatamantului universitar;
10. Utilizarea de softuri anti-plagiat atat pentru evaluarile majore (lucrari de licenta, disertatie, teze de doctorat etc.) din invatamantul superior, cat si pentru evaluarile curente din cadrul programelor de studii (de exemplu, eseuri);
11. Uniformizarea aplicarii standardelor de integritate prin exercitarea de catre Ministerul Educatiei a unui rol activ de sprijin/indrumare metodologica a tuturor responsabililor de implementarea SNA din unitatile subordonate sau aflate in coordonarea sa, inclusiv prin elaborarea de proceduri model;
12. Transparentizarea si standardizarea proceselor de luare a deciziilor in domeniul asigurarii calitatii, concomitent cu clarificarea rolurilor institutiilor publice cu responsabilitati in domeniu (de exemplu, MEN - ARACIS), astfel incat deciziile din domeniu sa fie predictibile si usor de urmarit de catre beneficiarii lor si de catre societate per ansamblu. De exemplu, transparentizarea modului de stabilire a numarului maxim recomandat de studenti scolarizati;
13. Evaluarea impactului si, dupa caz, revizuirea periodica a instrumentelor de monitorizare, evaluare si sanctionare a abaterilor de la etica si integritatea academica.

Monitorizarea implementarii acestui obiectiv specific va fi realizata de catre un Grup de lucru dedicat, care se va reuni trimestrial. Procedura de monitorizare va fi detaliata in cadrul Metodologiei de monitorizare a implementarii strategiei, aprobata prin Ordin al Ministrului Justitiei, dupa consultarea platformelor de cooperare.

Masura	Institutii responsabile	Termen
1.	ME, inspectorate scolare si CCD, unitati de invatamant preuniversitar	Permanent
2.	ME, inspectorate scolare si unitatile de invatamant preuniversitar	2022
3.	ME, inspectorate scolare, universitati, unitati de invatamant preuniversitar	Permanent
4.	MEN, CSM, MJ, MP, ICCJ	2023
5.	ME	2023-2024
6.	ME	2022-2023
7.	ME	2022-2023
8.	ME	2022
9.	ME, unitati de invatamant universitar	Permanent
10.	ME, unitati de invatamant universitar	Permanent
11.	ME	Permanent
12.	ME	2022-2023
13.	MEN	Anual

Obiectiv specific nr. 4.3. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in administratia publica locala

1. Crearea unui cadru unitar de reglementare cu privire la procedurile administrative disponibile la nivelul UAT-urilor, reducand astfel gradul de vulnerabilitate;
2. Digitalizarea procesului de obtinere a autorizatiilor (in ceea ce priveste cele cinci proceduri administrative descrise in cadrul Studiului privind analiza procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la coruptie) si minimalizarea interactiunii dintre functionarul public si cetatean;
3. Actualizarea anuala a scorului index al integritatii in cadrul administratiei publice locale;
4. Realizarea unor proiecte/activitati in comun cu participarea autoritatilor publice locale si a reprezentantilor societatii civile, avand ca obiectiv prevenirea coruptiei, promovarea eticii si integritatii;
5. Stabilirea unor conditii de eligibilitate din perspectiva cadrului de integritate aplicabil pentru APL in vederea accesarii fondurilor publice;
6. Transparentizarea procedurilor de alocare de fonduri prin programele nationale de investitii si eficientizarea mecanismelor de colectare si publicare de date referitoare la implementarea proiectelor finantate prin program.

Masura	Institutii responsabile	Termen
1.	MDLPA in cooperare cu asociatiile reprezentative ale UAT - urilor, UAT-urile	2024
2.		2023-2024
3.		Anual
4.		Anual
5.		2023
6.		2023

Obiectiv specific nr. 4.4. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in domeniul achizitiilor publice

1. Analizarea practicii judiciare in materie de achizitii publice, analiza utila pentru unificarea practicii, inclusiv prin promovarea recursurilor in interesul legii (masura preluata din SNA 2012-2015);
2. Elaborarea unei harti nationale de risc, care sa aiba drept scop identificarea functiilor implicate in achizitii publice care sunt vulnerabile la coruptie, a domeniilor in care achizitiile publice sunt mai expuse coruptiei si a etapelor procedurilor de achizitii publice in care apar indicii de coruptie;
3. Atragerea si mentinerea in sistem a personalului specializat in achizitii publice, inclusiv prin consolidarea statutului acestora, profesionalizarea personalului si asigurarea unui regim de protectie adecvat impotriva tentativelor de intimidare sau corupere;
4. Elaborarea unor ghiduri pentru achizitii publice directe si modele de proceduri pentru procedurile institutionale exceptate de la Legea nr. 98/2016 privind achizitiile publice, cu modificarile si completarile ulterioare;
5. Continuarea reformei controlului ex-ante prin cresterea capacitatii personalului implicat in aceasta activitate de a identifica acele elemente care pot afecta intensitatea si calitatea competitiei in cadrul procedurilor de atribuire verificate;
6. Incurajarea utilizarii unor abordari inovative pentru implicarea societatii civile in monitorizarea integritatii achizitiilor publice;
7. Adaugarea in documentatia de achizitii a unor chestionare privind programele de integritate ale ofertantilor.

Masura	Institutiile responsabile	Termen
1.	MJ in cooperare cu PICCJ	2023
2.	MJ, PICCJ si DNA in colaborare cu ANAP	2024
3.	ANAP, MDLPA si ANFP	2023
4.	ANAP	2024
5.	ANAP	Anual
6.	ANAP in parteneriat autoritatile si institutiile publice si cu societatea civila	Anual
7.	ANAP in colaborare cu MJ	2024

Obiectiv specific nr. 4.5. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in mediul de afaceri

1. Continuarea demersurilor Romaniei de a deveni membru cu drepturi depline al OCDE si al grupurilor de lucru relevante ale organizatiei, si, in special, in Grupul de lucru Anti-mita. Aceasta presupune, de asemenea, aderarea la Conventia OCDE privind combaterea mituirii functionarilor publici straini in tranzactiile comerciale internationale, adoptata la Paris, la 21 noiembrie 1997, intrata in vigoare la data de 15 februarie 1999 si punerea in aplicare a acesteia;
2. Reglementarea introducerii functiei de conformitate in cadrul intreprinderilor publice si crearea unui standard ocupational adecvat pentru ofiterii de conformitate;
3. Dezvoltarea unui sistem national de monitorizare a conformitatii din perspectiva integritatii, la nivelul intreprinderilor publice;
4. Consolidarea utilizarii planurilor de integritate ca instrumente manageriale pentru promovarea integritatii organizationale in cadrul intreprinderilor publice;
5. Realizarea schimbului de bune practici in implementarea programelor de integritate intre mediul privat si sectorul public;
6. Publicarea in format deschis a indicatorilor economici si de performanta (inclusiv a bugetelor si subventiilor primite de la autoritati publice) pentru intreprinderile la care statul este actionar, atat prin structuri ale administratiei publice centrale, cat si locale;

7. Elaborarea unui studiu privind incidentele de integritate si a masurilor de remediere luate in mediul de afaceri din Romania;
8. Aplicarea standardelor aferente open contracting data;
9. Incurajarea operatorilor privati sa introduca in contracte clauze anticoruptie, care sa permita partii care nu se afla in culpa sa denunte unilateral contractul in cazul in care cealalta parte este condamnata definitiv pentru coruptie si sa utilizeze chestionare de due diligence pentru evaluarea programelor de integritate ale partenerilor de afaceri, pe intreg lantul de aprovizionare si distributie.

Masura	Institutiile responsabile	Termen
1.	MJ in cooperare cu SGG, DNA si MAE	Permanent, cu evaluare anuala
2.	MF	2022
3.	MF	2023
4.	Intreprinderile publice	Permanent
5.	MJ si reprezentantii platformei de cooperare a mediului de afaceri	Anual
6.	Institutiile publice la nivel central si local care au in autoritate intreprinderi la care statul este actionar	Semestrial, incepand cu anul 2022
7.	MJ si reprezentantii platformei de cooperare a mediului de afaceri	2024
8.	Autoritatile si institutiile publice	2022
9.	MJ in cooperare cu reprezentantii platformei de cooperare a mediului de afaceri	2024

Obiectiv specific nr. 4.6. - Cresterea transparentei publicitatii politice si a integritatii finantarii partidelor politice, precum si a integritatii alegerilor si referendumurilor

1. Includerea unei definitii a publicitatii politice in Legea nr. 334/2006 privind finantarea activitatii partidelor politice si a campaniilor electorale, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;
2. Cresterea transparentei informatiilor privind publicitatea politica online, precum si persoanele implicate in finantarea, pregatirea, amplasarea si distributia de publicitate politica, concomitent cu marcarea ca atare a publicitatii politice;
3. Raportarea si centralizarea electronica a informatiilor privind finantarea activitatii curente a partidelor politice, finantarea campaniilor electorale si a campaniilor pentru referendum;
4. Asigurarea publicitatii in formate accesibile a surselor de finantare a activitatii partidelor politice, a campaniilor electorale si a campaniilor pentru referendum, precum si a cheltuielilor aferente;
5. Modificarea criteriilor de acordare a subventiilor de la bugetul de stat pentru activitatea partidelor politice, in vederea extinderii ariei de acordare a acestora si in cazul partidelor politice care, desi nu au obtinut mandate in Parlament sau in consiliile judetene, beneficiaza de un grad de reprezentativitate semnificativ;
6. Formarea continua a persoanelor care pot deveni membri ai birourilor electorale si ai oficiilor electorale, a expertilor electorali, precum si a operatorilor de calculator, cu privire la aspectele de integritate specifice proceselor electorale si la diminuarea riscurilor de coruptie, precum si instituirea unui mecanism de evaluare a performantelor acestora;

7. Reglementarea si punerea la dispozitia birourilor electorale si a oficiilor electorale a unui instrument informatic de verificare a decaderilor si interdictiilor privind dreptul de a fi ales si dreptul de a ocupa o functie publica eligibila;
8. Adoptarea masurilor necesare pentru operationalizarea Retelei electorale nationale reglementate de Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului si a Camerei Deputatilor, precum si pentru organizarea si functionarea Autoritatii Electorale Permanente.

Masura	Institutiile responsabile	Termen
1.	AEP, Parlamentul Romaniei	Sem. II 2022
2.	AEP	Permanent, incepand cu anul 2023
3.	AEP	Anual. La sfarsitul fiecărei campanii electorale si campanii pentru referendum
4.	AEP	Anual. La sfarsitul fiecărei campanii electorale si campanii pentru referendum
5.	AEP, Parlamentul Romania	Sem. II 2022
6.	AEP	Permanent, incepand cu anul 2023
7.	AEP, Parlamentul Romania	Sem. II 2023
8.	AEP, Guvernul Romaniei	Sem. II 2022

Obiectiv specific nr. 4.7. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in activitatea membrilor Parlamentului

1. Imbunatatirea transparentei procesului legislativ:

(i) prin dezvoltarea in continuare a regulilor privind dezbaterea, consultarile si audierile publice, incluzand criteriile pentru un numar limitat de circumstante in care sa fie tinute sedinte secrete si asigurarea implementarii acestora in practica;

(ii) prin evaluarea practicii existente si revizuirea in consecinta a regulilor pentru a asigura publicitatea in timp util a proiectelor legislative, amendamentelor la aceste proiecte, precum si a agendelor si rezultatelor sedintelor comisiilor, si pentru a asigura termene adecvate pentru depunerea amendamentelor si

(iii) prin luarea masurilor corespunzatoare pentru ca procedura de urgenta sa fie aplicata cu titlu de exceptie intr-un numar limitat de circumstante;

2. Asigurarea existentei unui mecanism de respectare a Codului de conduita atunci cand este necesar;

3. Stabilirea unui set robust de reguli cu privire la cadouri, ospitalitate, favoruri si alte beneficii pentru parlamentari si asigurarea ca un astfel de sistem este inteles si aplicat in mod corespunzator;

4. Introducerea de reguli privind modul in care membrii Parlamentului sa interactioneze cu persoane care desfasoara activitati de lobby si alti terti care incearca sa influenteze procesul legislativ;

5. Analizarea si imbunatatirea sistemului de imunitati al senatorilor in exercitiu, inclusiv al acelor care sunt si actuali sau fosti membri ai Guvernului, inclusiv prin reglementarea unor criterii clare si obiective privind deciziile de ridicare a imunitatii;

6. Autoritatea parlamentara sa infiinteze pentru membrii sai (i) un sistem de consiliere prin care parlamentarii sa poata solicita sfaturi in materie de integritate si (ii) sa ofere formare specializata

si regulata cu privire la implicatiile normelor existente si a celor care vor fi adoptate in materia prezervarii integritatii parlamentarilor, inclusiv viitorul Cod de conduita;

7. Asigurarea unei cooperari interinstitutionale corespunzatoare cu privire la raportarea gradului de implementare a recomandarilor formulate de organisme internationale in materia luptei impotriva coruptiei.

Masura	Institutiile responsabile	Termen
1.	Parlamentul Romaniei	Trim. II 2022
2.		Trim. I 2022
3.		Trim. I 2022
4.		Trim. I 2022
5.	Senatul Romaniei	Trim. I 2022
6.	Parlamentul Romaniei	Trim. I 2022
7.		Permanent

Obiectiv specific nr. 4.8. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in domeniul protectiei mediului inconjurator

1. Instruirea personalului din cadrul autoritatilor publice centrale si locale si a reprezentantilor sectorului privat cu privire la aspectele de integritate specifice domeniului mediului inconjurator (inclusiv gestionarea conflictelor de interese in procesul de aplicare a legislatiei de mediu si de utilizare a resurselor naturale) si diminuarea riscurilor de coruptie;

2. Identificarea activitatilor care sunt cele mai vulnerabile la coruptie;

3. Colaborarea cu PICCJ, CSM, INM, ME si MAI in vederea dezvoltarii unei curricule pt formarea profesionala a practicienilor implicati in prevenirea si combaterea criminalitatii de mediu, care sa includa aspecte privind prevenirea si combaterea faptelor de coruptie asociate (Recomandare 8. GENVAL - ar trebui sa ofere mai multe oportunitati de formare pentru practicienii implicati in depistarea si/sau combaterea infractiunilor impotriva mediului (de exemplu politia, autoritatile vamale, procurori si judecatori);

4. Dezvoltarea/consolidarea parteneriatelor cu organizatiile non-guvernamentale/sectorul privat ce activeaza in domeniul protectiei mediului (GENVAL 10.1.2. 2. statele membre sunt incurajate sa elaboreze instrumente eficiente de cooperare cu ONG-urile pentru imbunatatirea solutionarii plangerilor din domeniul mediului, precum cele stabilite intre autoritatile romane si Greenpeace; (a se vedea 5.1.5 si 5.5).

Masura	Institutiile responsabile	Termen
1.	MM si institutiile subordonate, sub autoritate, in coordonarea acestuia	Anual
2.	MM si institutiile subordonate, sub autoritate, in coordonarea acestuia	2023
3.	MM si institutiile subordonate, sub autoritate, in coordonarea acestuia PICCJ CSM INM ME MAI	2022-2023
4.	MM si institutiile subordonate, sub autoritate, in	Permanent

	coordonarea acestuia PICCJ	
--	-------------------------------	--

Obiectiv specific nr. 4.9. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in domeniul protejarii patrimoniului cultural

1. Adoptarea unui cadru transparent, bazat pe criterii obiective pentru numirea, organizarea si functionarea comisiilor de specialitate;
2. Identificarea situatiilor care pot genera conflicte de interese pe parcursul emiterii certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizatiilor;
3. Adoptarea unui cod de etica pentru membrii comisiilor de specialitate, precum si reglementarea obligatiei membrilor comisiilor de specialitate de a depune declaratii de interese;
4. Transparentizarea, simplificarea si informatizarea procesului de emitere a certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizatiilor si ordinelor de ministru referitoare la obiective de patrimoniu cultural;
5. Intarirea mecanismului de inspectie si control cu privire la emiterea certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizatiilor si ordinelor de ministru referitoare la obiective de patrimoniu cultural;
6. Elaborarea si implementarea de proceduri operationale avand continut cadru unitar la nivelul serviciilor deconcentrate ale ministerului.

Masura	Institutii responsabile	Termen
1.	Ministerul Culturii	2022
2.		Semestrial
3.		2022
4.		2023
5.		2022
6.		2023

OBIECTIV GENERAL NR. 5 - CONSOLIDAREA PERFORMANTEI DE COMBATERE A CORUPTIEI PRIN MIJLOACE PENALE SI ADMINISTRATIVE

Obiectiv specific nr. 5.1. - Continuarea progreselor inregistrate in investigarea cu impartialitate si in solutionarea de catre instante a faptelor de mare coruptie si la nivel local

1. Efectuarea de investigatii profesionale si impartiale in cazurile de competenta DNA;
2. Alocarea unui sediu nou al DNA si asigurarea resurselor financiare necesare amenajarii noului sediu, care sa fie adecvat inclusiv din perspectiva structurii de sprijin EPPO si pentru Serviciul Tehnic, care urmeaza a fi dezvoltat;
3. Dezvoltarea in continuare a Serviciului Tehnic aferent DNA, inclusiv la nivel teritorial (3 centre zonale, cu personal din cei 90 de ofitieri de politie prevazuti), pentru a putea indeplini sarcinile rezultate din aplicarea metodelor speciale de supraveghere tehnica prevazute de Codul de procedura penala, inclusiv ca o consecinta a Deciziei CCR nr. 51/2016;
4. Asigurarea resurselor financiare si umane necesare desfasurarii activitatilor de suport al investigatiilor in cauze de coruptie la nivel inalt prin alocarea si bugetarea unui numar suplimentar de 90 de posturi de ofitieri de politie judiciara in cadrul DNA;
5. Crearea unui Compartiment de analiza a datelor de interes operativ rezultate din dosarele instrumentate de DNA;
6. Analiza anuala a datelor rezultate din rechizitoriile intocmite de procurorii DNA si, respectiv, din hotararile judecatoresti definitive pentru identificarea tipologiilor infractiionale;
7. Intensificarea eforturilor de unificare a practicii judiciare in materie de coruptie, inclusiv prin promovarea cailor ordinare de atac si a recursurilor in interesul legii;

8. Monitorizarea dosarelor penale mai vechi de 1 an de la data sesizării de către conducătorii parchetelor și stabilirea măsurilor necesare soluționării acestora;
9. Asigurarea sprijinului financiar și de infrastructură pentru Structura de sprijin a procurorilor europeni delegați în România (inclusiv a celor trei birouri teritoriale);
10. Utilizarea efectivă a mecanismelor legale și instituționale de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni;
11. Creșterea capacității Poliției Române și Direcției Generale Anticorupție pentru documentarea, investigarea și cercetarea penală a faptelor de corupție conform competențelor, prin specializarea personalului și asigurarea resurselor materiale și financiare necesare;
12. Dezvoltarea capacității operaționale a structurilor Poliției Române și Direcției Generale Anticorupție care desfășoară activități privind protecția martorilor, constatarea infracțiunilor flagrante, folosirea investigatorilor sub acoperire, colaboratorilor ori informatorilor, respectiv care utilizează metode speciale de supraveghere sau cercetare prevăzute de lege, în cazul infracțiunilor de corupție;
13. Dotarea tehnică și asigurarea resurselor financiare și umane necesare cadrului operațional privind prevenirea și combaterea corupției.

Măsura	Instituuți responsabile	Termen
1.	DNA	Anual
2.	Guvernul României și DNA	2022
3.	DNA	2023
4.	Guvernul României și DNA	2023
5.	DNA	2022
6.	DNA	Anual
7.	PICCJ DNA	Anual
8.	Conducătorii parchetelor	Permanent
9.	Guvernul României și DNA	2022
10.	ANABI	Permanent
11.	MAI	Permanent
12.	MAI	Permanent
13.	MAI, Ministerul Public	2025

Obiectiv specific nr. 5.2. - Asigurarea integrității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice

1. Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate, pentru a răspunde recomandărilor mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) și mecanismului privind statul de drept (Rule of Law);
2. Consolidarea ANI prin alocarea resurselor financiare și umane necesare în vederea îndeplinirii atribuțiilor din Legea pentru transpunerea directivei privind protecția avertizorilor în interes public;
3. Digitalizarea sistemului de declarare a averilor și intereselor, în vederea automatizării procesului de completare, depunere și procesare;

4. Organizarea de sesiuni de instruire destinate persoanelor care se afla sub incidenta Legii nr. 176/2010;
5. Elaborarea unui pachet de tip "induction" adresat demnitarilor si cabinetelor acestora, care sa faciliteze integrarea in cadrul administratiei publice si Parlamentului Romaniei, inclusiv din perspectiva normelor de integritate aplicabile;
6. Proiectarea unei platforme digitale de constientizare si prevenire prin care partile interesate relevante vor putea clarifica, singure, anumite obligatii care vizeaza cadrul de integritate, pe care acestea trebuie sa le respecte.

Masura	Institutiile responsabile	Termen
1.	ANI	2024
2.		2022
3.		2021-2022
4.		Semestrial
5.	ANI si Parlamentul Romaniei	2022
6.	ANI	2024

Obiectiv specific nr. 5.3. - Prevenirea si combaterea coruptiei, ca facilitator al activitatii grupurilor de criminalitate organizata

1. Analiza practicii judiciare in materie de coruptie asociata criminalitatii organizate in vederea identificarii tipologiilor relevante;
2. Eficientizarea regimului de protectie a personalului implicat in activitati de prevenire si combatere a coruptiei, cu accent pe oficialii care desfasoara activitati in legatura cu grupurile de criminalitate organizata;
3. Consolidarea capacitatii organelor de urmarire penala de a identifica situatiile in care grupurile de criminalitate organizata beneficiaza de sprijin din partea unor oficiali;
4. Dezvoltarea unui mecanism care sa declanseze alerte in situatia in care sistemele informatice ale agentilor de aplicare a legii sunt interogate in vederea obtinerii ilegale de informatii operative;
5. Analiza si, dupa caz, revizuirea cadrului legislativ de functionare a DGA in vederea alinierii la exigentele de politica penala generala si pentru adaptarea capacitatii operationale la tendinta si dinamica fenomenului de coruptie.

Masura	Institutiile responsabile	Termen
1.	DIICOT, DNA, PICCJ si MJ	2022-2023
2.	Autoritatile si institutiile publice care au competente in lupta impotriva criminalitatii organizate	Permanent
3.	Ministerul Public si MAI	Permanent
4.	MAI si alte agentii de aplicare a legii	2025
5.	MAI si PICCJ	2023

Obiectivul specific 5.4. - Intarirea rolului de coordonare metodologica a Corpului de control al prim-ministrului in domeniul controlului administrativ desfasurat la nivelul administratiei publice centrale:

1. Reglementarea functiei de coordonare metodologica a structurilor cu atributii de control din cadrul ministerelor si autoritatilor din administratia publica centrala, cu respectarea independentei

- operationale a acestora, in vederea crearii unui standard de calitate in control, aplicabil la nivelul intregului aparat guvernamental;
2. Consolidarea capacitatii structurilor de control administrativ din administratia publica centrala de a identifica riscurile si vulnerabilitatile institutionale, implicit pe cele ce vizeaza aspecte de integritate;
  3. Organizarea unor sesiuni de pregatire si perfectionare a personalului cu atributii de control;
  4. Dezvoltarea unui mecanism de cooperare intre structurile de control administrativ in vederea desfasurarii unor actiuni de control pluridisciplinare.

Masura	Institutiile responsabile	Termen
1.	SGG	Sem. II 2022
2.	Autoritatile si institutiile publice	Permanent
3.	CCPM	Anual
4.	CCPM	2023

• IMPLICATII PENTRU BUGET

Implementarea strategiei se va realiza in limitele strategiilor fiscal-bugetare pentru perioada 2021-2024. Finantarea se va asigura din bugetele institutiilor implicate, in limita sumelor aprobate anual pentru aceasta destinatie. Pentru cazurile in care aceste resurse nu sunt inca acoperite, este important ca fiecare institutie publica, autoritate publica si intreprindere publica sa isi revizuiasca prioritatile bugetare pentru a asigura reflectarea in bugetele pentru anii 2021-2025 a resurselor minimale.

In vederea indeplinirii obiectivelor prezentei strategii vor fi avute in vedere si surse de finantare alternative celor de la bugetul de stat, precum fondurile structurale aferente perioadei 2021- 2027 sau finantarea externa oferita de alte organizatii/state (spre exemplu, Banca Mondiala, Mecanismul financiar norvegian, asistenta bilaterala din partea altor state).

Aplicarea hotararii de Guvern se va realiza in limitele strategiei fiscal-bugetare in vigoare, precum si in limita fondurilor aprobate anual cu aceasta destinatie prin legile bugetare anuale institutiilor implicate in implementarea Strategiei.

• IMPLICATII JURIDICE

Consolidarea interventiei impotriva coruptiei va implica si analiza si, dupa caz, imbunatatirea legislatiei incidente, dupa cum se mentioneaza, sau ar putea rezulta indirect in cuprinsul obiectivelor generale si directiilor de actiune aferente.

Punerea in aplicare a masurilor preconizate in prezenta strategie va putea implica si adoptarea de acte administrative cu caracter normativ ale institutiilor implicate.

• MONITORIZARE SI EVALUARE

H.1. Organisme responsabile cu coordonarea si monitorizarea implementarii strategiei

Implementarea SNA 2021 - 2025 se va realiza sub autoritatea si in coordonarea ministrului justitiei, cu raportare catre Guvern. MJ va comunica, anual, Parlamentului Romaniei, o sinteza a stadiului implementarii SNA. In sprijinul procesului de monitorizare se vor mentine platformele de cooperare dezvoltate in cadrul strategiilor anterior, respectiv:

- a) platforma autoritatilor independente si a institutiilor anticoruptie;
- b) platforma administratiei publice centrale;
- c) platforma administratiei publice locale - coordonata in parteneriat cu MDLPA (care se va ocupa de convocarea acesteia);
- d) platforma mediului de afaceri;

e) platforma societatii civile.

Platformele vor fi convocate semestrial sau ori de cate ori este nevoie. In cadrul platformelor de cooperare, entitatile participante vor prezenta, sintetic, progresele si dificultatile inregistrate in implementarea masurilor prevazute de SNA 2021-2025 care sunt in sarcina acestora.

Pentru sprijinirea procesului de monitorizare si de implementare a masurilor prevazute de strategie, MJ va asigura secretariatul tehnic al SNA.

H.2. Metodologia de monitorizare a SNA

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- identificarea progreselor inregistrate in implementarea SNA;
- identificarea si corectarea problemelor practice aparute in aplicarea politicilor si normelor anticoruptie;
- cresterea gradului de cunoastere, intelegere si implementare a masurilor de prevenire a coruptiei, in sectorul public si privat.

Secretariatul tehnic, cu sprijinul institutiilor reprezentate la nivelul platformelor, va derula activitati de monitorizare si suport institutional pentru implementarea strategiei care vor include:

- realizarea rapoartelor anuale de monitorizare;
- sprijinirea implementarii SNA de catre autoritatile si institutiile publice;
- realizarea noului portal SNA;
- centralizarea si actualizarea periodica a stadiului implementarii inventarului masurilor de transparenta institutionala si de prevenire a coruptiei (anexa nr. 3 la H.G.), in baza rapoartelor de autoevaluare;
- documentarea si diseminarea de bune practici anticoruptie identificate;
- organizarea misiunilor de evaluare tematica si a misiunilor de evaluare tematica ad-hoc;
- realizarea de cercetari si studii;
- realizarea unor stagii de schimb de experienta si bune practici cu institutiile publice relevante din perspectiva implementarii SNA.

In situatia aparitiei unor circumstante exceptionale care releva posibila aplicare deficitara a cadrului normativ din materia integritatii sau care au fost cauzate de un incident de integritate, ST SNA va putea initia demersurile de organizare a unor misiuni de evaluare tematica ad-hoc. Scopul acestor misiuni ad-hoc este evaluarea modului de implementare de catre institutie a masurilor de transparenta institutionala si de prevenire a coruptiei, din perspectiva contextului exceptional care a reclamat aceasta masura.

Stadiul implementarii strategiei va fi evaluat pe baza unor rapoarte de monitorizare, elaborate anual de catre secretariatul tehnic si vor include evaluari privind stadiul implementarii strategiei, deficientele constatate si recomandarile pentru remediere. Rapoartele elaborate de secretariatul tehnic sunt prezentate in cadrul platformelor. Monitorizarea prin mecanismele si masurile propuse mai sus se va completa cu concluziile rapoartelor periodice emise in formatele internationale la care Romania este parte.

Procedurile de monitorizare urmeaza sa fie detaliate in cadrul Metodologiei de monitorizare a implementarii strategiei, aprobata prin Ordin al ministrului justitiei, dupa consultarea celor cinci platforme de cooperare.

H.3. Evaluarea ex-post a impactului strategiei

Evaluarea ex-post a impactului strategiei va urmari sa analizeze modul de folosire a resurselor, realizarea impactului asteptat si eficienta interventiilor. Se vor evalua factorii de succes sau de esec, cat si sustenabilitatea rezultatelor si impactului SNA. Pentru o evaluare adecvata a rezultatelor SNA, evaluarea ex-post trebuie realizata dupa trecerea unui anumit timp de la implementare. In acest scop pot fi contractati evaluatori externi.

Seturile de indicatori de performanta, riscurile asociate obiectivelor si masurilor din strategie

OBIECTIV GENERAL NR. 1 - CRESTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MASURILOR DE INTEGRITATE LA NIVEL ORGANIZATIONAL		
Obiectiv specific nr. 1.1. - Implementarea masurilor de integritate la nivel national		
	Indicatori de performanta	Riscuri
1. Adoptarea si distribuirea in cadrul institutiei a declaratiei privind asumarea unei agende de integritate organizationala;	Declaratie adoptata Declaratie distribuita	Adoptarea unei declaratii neadaptate contextului institutional Nivel scazut de implicare al angajatilor
2. Adoptarea si distribuirea in cadrul institutiei a planului de integritate, urmare consultarii angajatilor si a evaluarii de risc conform H.G. nr. 599/2018 si asigurarea resurselor necesare implementarii acestuia;	Plan de integritate adoptat Persoane desemnate pentru monitorizarea implementarii planului de integritate Tipuri de resurse efectiv alocate	Nivel scazut de implicare al angajatilor Caracter exclusiv formal al consultarii Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
3. Evaluarea anuala a modului de implementare a planului si adaptarea acestuia la riscurile si vulnerabilitatile nou aparute;	Raport de evaluare intocmit si publicat pe site-ul institutiei Plan adaptat si publicat pe site-ul institutiei, daca este cazul	Caracter formal al demersului in absenta aplicarii efective a metodologiei de evaluare a riscurilor
4. Identificarea, analiza, evaluarea si monitorizarea riscurilor de coruptie, precum si stabilirea si implementarea masurilor de prevenire si control al acestora, conform H.G. nr. 599/2018;	Registrul riscurilor de coruptie completat Nr. de riscuri si vulnerabilitati identificate Nr de masuri de interventie Formarea profesionala a membrilor Grupului de lucru pentru aplicarea efectiva a metodologiei de evaluare a riscurilor	Caracter formal al demersului in absenta aplicarii efective a metodologiei de evaluare a riscurilor
5. Identificarea, evaluarea si raportarea unitara a incidentelor de integritate, conform H.G. nr. 599/2018, precum si stabilirea unor masuri de prevenire si/sau control urmare producerii acestora;	Rapoarte intocmite Nr. de incidente identificate Nr. si tipul de masuri de prevenire si/sau control luate	Identificarea gresita a faptelor ca incidente de integritate Lipsa de relevanta a datelor provenita din gresita incadrare a faptelor ca incidente de integritate

6. Transmiterea contributiilor solicitate de secretariatul tehnic si participarea la activitatile de coordonare si monitorizare a strategiei;	Participarea la reuniunile platformelor de cooperare Transmiterea rapoararii anuale privind implementarea masurilor prevazute in strategie, insotita de anexele completate urmare a colectarii integrale a indicatorilor Participarea la misiunile tematice de evaluare	Transmiterea de date incomplete sau cu intarziere Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
7. Intensificarea utilizarii noului portal al SNA pentru cresterea gradului de informare al publicului despre monitorizarea implementarii SNA, a noilor tendinte si evolutii in domeniul integritatii;	Seturi de date incarcate de institutiile vizate (prin raportare la obligatiile derivate din SNA) Nr. de accesari ale portalului	Functionarea deficitara a portalului Acces limitat la internet Lipsa de acuratete a datelor incarcate Raportarea neunitara
8. Monitorizarea elaborarii si implementarii planului de integritate in cadrul a trei institutii publice, in sistem pilot	Raport de monitorizare intocmit	Lipsa cooperarii managerilor institutiilor in cadrul proiectului pilot Caracter formal al demersului
9. Imbunatatirea criteriilor de selectie, promovare si /sau recompensare a persoanelor aflate in functii publice, prin consolidarea garantiilor de integritate, luand in calcul inclusiv abaterile de la normele etice.	Analiza legislatiei realizata Propuneri legislative sau de alt tip elaborate pe baza concluziilor analizei	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
Obiectiv specific nr. 1.2. - Imbunatatirea cooperarii internationale in domeniul integritatii		
1. Promovarea unui rol activ al Romaniei in cadrul initiativelor regionale si internationale anticoruptie	Nr. de evenimente si proiecte prin intermediul carora s-a promovat rolul activ al RO Nr. si tipul de activitati desfasurate	Caracterul formal al implicarii Rezerve ale celoralte state membre cu privire la activitatea RO Neimplementarea recomandarilor internationale adresate RO Comunicarea incompleta sau tardiva a raspunsurilor la solicitarile transmise de organizatii internationale

2. Imbunatatirea schimbului de informatii si cooperarii cu autoritatile si structurile similare din alte state, organismele si agentiile internationale in vederea promovarii integritatii	Nr. de seturi de date/documente continand informatii ce fac obiectul schimbului Nr. de noi demersuri initiate cu autoritatile si structurile similare din alte state, organismele si agentiile internationale in vederea promovarii integritatii	Caracterul formal al implicarii Rezerve ale celoralte state membre cu privire la activitatea RO
3. Cresterea gradului de utilizare a instrumentelor prevazute in documentele adoptate la nivel regional sau international care vizeaza cooperarea internationala in prevenirea si combaterea fenomenului coruptiei	Nr. de instrumente utilizate Nr. de demersuri ce implica aspecte de cooperare internationala	Caracterul formal al utilizarii instrumentelor Rezerve ale celoralte state membre cu privire la activitatea RO
Obiectiv general 2 - REDUCEREA IMPACTULUI CORUPTIEI ASUPRA CETATENILOR		
1. Cresterea gradului de educatie anticoruptie a cetatenilor si oficialilor publici, cu accent pe drepturile acestora in relatia cu autoritatile si institutiile publice si impactul coruptiei asupra serviciilor publice;	Nr. si tip de activitati de crestere a educatiei anticoruptie Nr. beneficiarilor activitatilor de crestere a educatiei anticoruptie Feedback ul dat de participanti cu privire la calitatea activitatilor de crestere a educatiei anticoruptie; Rezultatele participantilor inregistrare la testarile de evaluare din cadrul activitatilor de formare in domeniul anticoruptie	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Nivel scazut de participare si implicare Caracterul formal al activitatilor Calitatea scazuta a activitatilor de crestere a educatiei anticoruptie
2. Consolidarea profesionalismului in cariera personalului din sectorul public, inclusiv prin aplicarea efectiva a mecanismelor de evaluare a performantelor, evitarea numirilor temporare in functiile publice de conducere, transparentizarea procedurilor de recrutare in sectorul public si asigurarea stabilitatii	Nr. institutiilor publice care au realizat evaluarea personalului Nr. oficialilor publici evaluati Nr. si tipul masurilor dispuse urmare evaluarilor realizate Nr. posturi de conducere ocupate cu titlu permanent Procentul posturilor de conducere ocupate cu titlu permanent prin raportare	Evaluarea formala a oficialilor publici Nealocarea resurselor umane si financiare necesare

funcției publice	la numărul total al posturilor de conducere din institutie Nr. și tip de măsuri luate în vederea asigurării vizibilității anunțurilor aferente procedurilor de recrutare	
3. Asigurarea unei protecții efective a cetățenilor care sesizează presupuse incidente de integritate savarsite de furnizorii de servicii publice	Nr. sesizări referitoare la incidente de integritate soluționate Procentul sesizărilor referitoare la incidente de integritate raportat la numărul total de sesizări înregistrate la nivelul instituției Măsuri luate urmărirea sesizărilor Nr. și tip de măsuri de protecție aplicate efectiv cetățenilor	Neaplicarea efectivă a măsurilor de protecție Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Necorelarea datelor referitoare la sesizările care s-au aflat pe circuitul de soluționare al mai multor instituții
4. Formarea unei culturi civice de confruntare a fenomenului corupției "mici", inclusiv prin utilizarea noilor tehnologii (de exemplu, social media);	Nr. de sesizări transmise de cetățeni Nr. și tip de canale utilizate Nr. de campanii de constientizare organizate Nr. activități de educație a publicului Nr. materiale educative diseminate Nr. de mesaje preventive (postări) publicate pe canalele instituționale de comunicare online (Facebook, Instagram, Twitter, Youtube, etc)	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neimplicarea cetățenilor în demers Acces limitat la internet Lipsa specialiștilor în domeniul comunicării online
5. Digitalizarea serviciilor publice care pot fi automatizate, cu scopul de a reduce riscurile de corupție generate de interacțiunea directă cu oficialii publici;	Nr. de servicii publice digitalizate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Acces limitat la internet

6. Reglementarea transparenta a procedurilor de obtinere cu celeritate (sau in regim de urgenta) a serviciilor publice	Nr. proceduri transparentizate privind obtinerea cu celeritate sau in regim de urgenta a serviciilor publice Nr. de masuri luate in vederea asigurarii informarii efective privind procedurile de obtinere cu celeritate (sau in regim de urgenta) a serviciilor publice Nr. de servicii publice furnizate urmare procedurilor de obtinere cu celeritate sau in regim de urgenta	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Neutilizarea procedurilor de obtinere cu celeritate sau in regim de urgenta a serviciilor publice Stabilirea unor tarife disproportionat
7. Evaluarea ex-post a politicilor publice din perspectiva performantei si a rentabilitatii cheltuielilor publice	Nr. analize ex-post privind performanta politicilor publice Nr. de masuri de remediere luate urmare analizelor ex-post	Absenta informatiilor necesare cu privire la eforturile de implementare ale politicilor publice Lipsa personalului specializat pentru realizarea unor astfel de evaluari Absenta informatiilor necesare cu privire la cheltuieli
Obiectiv general 3 - CONSOLIDAREA MANAGEMENTULUI INSTITUTIONAL SI A CAPACITATII ADMINISTRATIVE PENTRU PREVENIREA SI COMBATEREA CORUPTIEI		
Obiectiv specific nr. 3.1. - Eficientizarea masurilor preventive anticoruptie prin remedierea lacunelor si a inconsistentelor legislative, precum si prin asigurarea implementarii lor efective		
1. Revizuirea cadrului normativ privind consilierul de etica in scopul consolidarii statutului si mandatului acestuia (raportat la evolutiile ulterioare: analiza necesitatii de consolidare a statutului consilierului de etica prin reglementarea ca functie distincta, fara cumularea cu atributiile de serviciu derulate in mod curent, cu considerarea modificarii statutului temporar - fie in sensul permanentizarii, fie	Analiza realizata Act normativ de modificare adoptat	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Absenta informatiilor necesare pentru realizarea analizei Concluzii care nu sustin necesitatea modificarii Intarzieri in adoptarea actului normativ Neimplicarea institutiilor publice interesate in procesul de elaborare a actului normativ

in sensul majorarii perioadei de 3 ani)		
2. Asigurarea functionarii unei retele nationale a consilierilor de etica (evenimente anuale cu caracter formativ si de diseminare a celor mai bune practici)	Reteaua nationala a consilierilor de etica functionala Nr. de evenimente anuale organizate Nr. de sesiuni de formare profesionala derulate Nr. si tip de resurse informative diseminate in cadrul retelei	Lipsa interesului personalului /conducerii institutiei publice Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Neutilizarea retelei nationale de catre consilierii de etica
3. Asigurarea de catre institutiile tutelare a aplicarii efective si unitare a legislatiei de transpunere a Directivei 1937 in toate structurile subordonate acestora, inclusiv in cadrul intreprinderilor publice	Nr. de raportari Nr. de proceduri interne armonizate/elaborate conform prevederilor legislative Nr. si tip de canale de raportare disponibile in cadrul institutiilor Nr. de institutii in care exista persoane/compartimente special desemnate pentru a primi sesizarile avertizorilor in interes public Nr. de masuri administrative adoptate pentru inlaturarea cauzelor sau circumstantelor care au favorizat incalcarea normelor, diferentiat pe tipologii Nr. de situatii de represalii la locul de munca Nr. de plangeri depuse in instanta	Lipsa interesului personalului /conducerii institutiei publice Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
4. Derularea de sesiuni de informare adresate sectorului public si a celui privat privind noul cadru legislativ de transpunere a Directivei 2019/1937	Nr. de sesiuni de formare organizate Nr. de persoane instruite Feedback din partea persoanelor instruite	Lipsa interesului personalului /conducerii institutiei publice Nealocarea resurselor umane si financiare necesare

5. Elaborarea unui ghid privind protectia avertizorilor in interes public care va include bune practici identificate la nivel national si european	Ghid realizat Nr. bune practici identificate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Neidentificarea de bune practici
6. Instituirea unui cadru normativ unitar de reglementare a interdictiilor post-angajare din sistemul public in sistemul privat si vice-versa, a unor proceduri de control privitor la respectarea acestora si a sanctiunilor aferente incalcarii interdictiilor, precum si instituirea unor proceduri de verificare a priori de catre angajatorii din sectorul privat a respectarii interdictiilor la angajare	Act normativ adoptat	Intarzieri in adoptarea modificarilor legislative Imposibilitatea cuprinderii unor categorii extinse in reglementare Intarzieri in reglementarea si implementarea procedurilor de control
Obiectiv specific nr. 3.2. - Extinderea culturii transparente pentru o guvernare deschisa in administratia publica		
1. Monitorizarea si evaluarea aplicarii de catre administratia publica centrala si locala a standardului general de publicare a informatiilor de interes public prevazut in Anexa nr. 4;	Raport de monitorizare elaborat si adoptat	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de implicare a administratiei publice centrale si locale Aplicarea deficitara a standardelor generale de publicare a informatiilor de interes public Elaborarea de o maniera formala a raportului de monitorizare
2. Modificarea cadrului legislativ in vederea asigurarii aplicarii uniforme a standardului general de publicare a informatiilor de interes public ex-officio la nivelul autoritatilor publice centrale si locale;	Act normativ adoptat	Intarzieri in adoptarea actului normativ Nepalicarea uniforma a standardului general de publicare a informatiilor de interes public ex officio Lipsa monitorizarii evolutiilor inregistrate privind publicarea informatiilor de interes public ex officio

3. Asigurarea cadrului operational si legal al platformei E-consultare - catalog centralizat de publicare a proiectelor de acte normative spre consultare publica	Act normativ adoptat Platforma dezvoltata Nr. si tipul de acte publicate spre consultarea publica	Intarzieri in adoptarea actului normativ Intarzieri in dezvoltarea conceptului operational Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Accesul limitat la internet
4. Dezvoltarea platformei CONECT (Catalogul Organizatiilor Neguvernamentale pentru Evidenta, Consultare si Transparenta) pentru a sprijini preluarea adecvata de catre autoritatile administratiei publice a specializarii de la nivelul societatii civile	Platforma dezvoltata Nr. de organizatii neguvernamentale implicate Nr. de seturi de date existente	Intarzieri in dezvoltarea conceptului operational Interconectarea defectuoasa a bazelor de date Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Acces limitat la internet
5. Consolidarea si extinderea platformei Registrului Unic de Transparenta a Intereselor (RUTI) la nivelul Parlamentului Romaniei si administratiei publice locale	Act normativ adoptat Nr. parlamentari care utilizeaza RUTI Nr. autoritati publice locale care utilizeaza RUTI	Intarzieri in adoptarea actului normativ Neutilizarea RUTI de catre destinatari Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
6. Actualizarea evidentei unice a persoanelor juridice fara scop patrimonial cu statut de utilitate publica si sprijinirea autoritatilor initiatoare in vederea realizarii monitorizarii si evaluarii aplicarii prevederilor O.G. nr 26/2000 in materia statutului de utilitate publica.	Evidenta actualizata (cuprinzand urmatorii indicatori): - denumire, - baza legala, - anul dobandirii statutului.	Neidentificarea tuturor persoanelor juridice fara scop patrimonial cu statut de utilitate publica
Obiectiv specific nr. 3.3. - Imbunatatirea capacitatii de gestionare a esecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificarii timpurii a riscurilor si vulnerabilitatilor institutionale		
1. Auditarea interna, o data la doi ani, a sistemului de prevenire a coruptiei la nivelul tuturor autoritatilor publice	Nr. recomandari formulate Gradul de implementare a recomandarilor formulate Structuri de audit consolidate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa cooperarii din partea autoritatilor publice

2. Auditarea externa a sistemelor de integritate organizationala la nivelul administratiei publice centrale si, ulterior, la nivelul administratiei publice locale	Nr. de institutii din administratia publica centrala auditate extern Nr. de institutii din administratia publica locala audiate extern	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa cooperarii din partea autoritatilor publice Lipsa de specializare pe teme de integritate a auditorilor externi Intarzieri in derularea misiunilor de audit extern
3. Evaluarea mecanismului de control intern managerial din perspectiva standardului nr. 1 - etica, integritatea, in vederea identificarii vulnerabilitatilor aferente	Nr. de concluzii si recomandari in urma evaluarii mecanismului de control intern managerial Nr. de masuri implementate in urma finalizarii evaluarii	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Intarzieri in elaborarea evaluarii
4. Intarirea mecanismelor de gestionare a riscurilor de coruptie prin dezvoltarea de aplicatii informatice dedicate acestora	Nr. de aplicatii informatice dezvoltate Gradul de utilizare a aplicatiilor de catre personal	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa interesului sau cunostintelor personalului Dificultati tehnice tilizarea improprie/ dificila a aplicatiilor dezvoltate
5. Elaborarea Strategiei Nationale pentru lupta antifrauda 2021-2027, sub coordonarea Departamentului pentru lupta antifrauda	Proiect al Strategiei pus in dezbatere publica Actul normativ adoptat	Intarzieri in elaborarea proiectului de document strategic Lipsa unui plan de actiune sau a unui mecanism de monitorizare a strategiei
6. Organizarea de actiuni de constientizare si de formare profesionala in vederea eficientizarii cooperarii cu EPPO in cursul investigatiilor sau al urmaririlor penale desfasurate, in conformitate cu principiul cooperarii loiale	Nr. de actiuni de constientizare si formare profesionala organizate Nr. de participanti la sesiunile de formare Feedback din partea persoanelor instruite	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa interesului personalului
Obiectiv general 4 - CONSOLIDAREA INTEGRITATII IN DOMENII DE ACTIVITATE PRIORITARE		
Obiectiv specific 4.1. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in sistemul public de sanatate		

<p>1. Consolidarea mecanismului de prioritarizare a alocațiilor bugetare și evaluare a oportunității deciziilor MS și CNAS privind utilizarea fondurilor publice conform unor metodologii specifice;</p>	<p>Mecanism de prioritarizare a investițiilor consolidat Personal angajat și mecanism consolidat Act normativ publicat pentru obligativitatea completării registrelor naționale Registre de boli functionale la nivel național Mecanism pentru monitorizarea aplicării ghidurilor clinice functional</p>	<p>Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Control ineficient asupra modului de introducere și validare a datelor în registre / Proces defectuos de asigurare a calității datelor introduse Implementarea defectuoasă a soluțiilor software la nivel național sau local</p>
<p>2. Transparentizarea utilizării resurselor publice prin publicarea centralizată a datelor privind achizițiile din sănătate (pe site-ul www.ms.ro și alte platforme informatice);</p>	<p>Act normativ publicat care stabilește obligativitatea încărcării de informații privind contractele de achiziție și actele adiționale pe site-ul www.ms.ro și alte platforme informatice. Nr. și tipuri de seturi de date publicate pe site-ul www.ms.ro și alte platforme informatice. Toate transferurile de valoare dintre personalul medical și industria farmaceutică publicate prin ANMDM</p>	<p>Lipsa cooperării managerilor instituțiilor în publicarea transparentă a datelor Probleme cu implementarea soluției software Implementarea defectuoasă a soluțiilor software la nivel național sau local</p>
<p>3. Suplimentarea și consolidarea structurilor de control și integritate ale MS și CNAS;</p>	<p>Act normativ modificat pentru a permite ministrului sănătății să dispună efectuarea controlului pentru activitățile finanțate de la MS, la unitățile sanitare care nu sunt în subordinea MS, fără a fi nevoie de acordul autorităților locale/ unităților sanitare private Modificarea Regulamentului de organizare și funcționare al MS și CNAS Nr. de parteneriate realizate cu instituții naționale și internaționale</p>	<p>Nealocarea resurselor umane și financiare necesare</p>

	specializate in prevenirea fraudelor si coruptiei in sanatate (ex. EHFCN)	
4. Instituirea la nivelul MS și CNAS a unui mecanism comun de monitorizare și control al furnizorilor din sistemul de asigurări sociale de sănătate	<p>Ordin al ministrului sanatatii si al presedintelui CNAS pentru definirea metodologiei de monitorizare si control in cadrul actiunilor de control comune pentru furnizorii din sistemul de asigurari sociale de sanatate</p> <p>Personal aditional angajat in cadrul MS Nr.ul de alerte generate de mecanismul de monitorizare care au dus la realizarea de controale</p> <p>Nr.ul de controale realizate</p> <p>Solutie software dezvoltata si functionala</p>	<p>Nealocarea resurselor umane si financiare necesare</p> <p>Neadoptarea actului normativ Implementarea defectuoasa a solutiilor software la nivel national sau local</p>
5. Consolidarea mecanismului de trasabilitate a medicamentelor pe piata romaneasca	Conventia Medicrime ratificata	<p>Neadoptarea actului normativ de ratificare</p> <p>Actul normativ adoptat nu asigura conformitatea cu prevederile Conventiei Medicrime</p>
6. Introducerea in contractul de management al spitalelor publice a unor indicatori de evaluare prin care actele de coruptie, incompatibilitatile, abuzurile si conflictele de interese ale personalului din subordine sa fie considerate esecuri de management;	<p>Introducerea unui contract standard de management al apitalelor publice in care sa se regaseasca indicatorii de evaluare prin care actele de coruptie, incompatibilitatile, abuzurile si conflictele de interese ale personalului din subordine sa fie considerate esecuri de management;</p> <p>Actualizarea contractelor de management incheiate anterior</p>	<p>Nealocarea resurselor umane si financiare necesare</p> <p>Neaprobarea formei standard a contractului de management in care sa se regaseasca indicatorii de evaluare prin care actele de coruptie, incompatibilitatile, abuzurile si conflictele de interese ale personalului din subordine sa fie considerate esecuri de</p>

	Numar si tip de masuri dispuse in gestionarea esecului de management	management
7. Optimizarea implementarii Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de coruptie in cadrul autoritatilor si institutiilor publice centrale, in cadrul sistemului de sanatate publica	Numar si tip de masuri luate in vederea optimizarii implementarii Numar de riscuri identificate Numar si tipul de masuri de interventie	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
8. Desfasurarea de activitati continue de indrumare metodologica pe teme privind transparenta, etica si integritatea, dedicate personalului din institutiile din sistemul de sanatate publica	Numar si tip de activitati organizate Feed-back al grupului tinta	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de interes din partea grupului tinta
Obiectiv specific nr. 4.2. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in sistemul national de educatie		
1. Abordarea in cadrul disciplinelor ce vizeaza dezvoltarea si diversificarea competentelor sociale si civice in cadrul invatamantului preuniversitar a tematicilor referitoare la prevenirea victimizarii si discriminarii, gestionarea agresivitatii, prevenirea coruptiei, statul de drept	Nr. de cadre didactice formate pentru predarea tematicilor referitoare la prevenirea victimizarii si discriminarii, gestionarea agresivitatii, prevenirea coruptiei Nr. si tipul de teme/ exercitii cuprinse in curriculum-ul disciplinei ce vizeaza dezvoltarea si diversificarea competentelor sociale si civice in cadrul invatamantului preuniversitar	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa specializarii cadrelor didactice pentru predarea tematicilor avute in vedere Predarea de o maniera formala a tematicilor Lipsa de interes a elevilor
2. Aprobarea unui ghid pentru elaborarea codului de etica, adaptat nevoilor specifice, la nivelul unitatilor de invatamant preuniversitar	Ghid elaborat, aprobat si diseminat	Neutilizarea ghidului pentru elaborarea codului de etica

<p>3. Consolidarea publicarii standardizate a informatiilor privind veniturile, cheltuielile, achizitiile publice, sponsorizarile, precum si activitatea academica de la nivelul unitatilor sistemului de invatamant de stat/ institutiilor de invatamant (publicare centralizata/agregata)</p>	<p>Raport anual privind activitatea de cercetare, academica si financiara intocmit si publicat Profilul google academic al fiecarui cadru didactic Nr. declaratii de avere si de interese publicate de persoanele cu functii de conducere si control din cadrul unitatilor sistemului de invatamant de stat Cuantumurile veniturilor si cheltuielilor publicate Nr. executii bugetare publicate Nr. contracte publice publicate Bunuri si servicii achizitionate Suma anuala a sponsorizarilor primite publicata</p>	<p>Opacitatea institutiilor de invatamant Lipsa profilului google academic Nealocarea resurselor umane si financiare necesare</p>
<p>4. Extinderea protocolului privind educatia juridica in scoli inclusiv pentru mediul universitar</p>	<p>Semnarea protocolului extins; Nr. si tip de activitati desfasurate in baza protocolului</p>	<p>Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa organizarii de activitati in baza protocolului Lipsa de interes pentru organizarea de activitati</p>
<p>5. Consolidarea mecanismelor de autorizare / acreditare / certificare a furnizorilor de cursuri anticoruptie din perspectiva calitatii serviciilor, inclusiv prin instituirea unui mecanism de evaluare continua a calitatii serviciilor si dezvoltarea unui mecanism de selectie aleatorie a evaluatorilor ANC prezenti la examenele de certificare in urma derularii cursurilor cu respectarea obligatiilor de evitare a conflictelor de interese si pantouflage-ul intre acestia si furnizorii de formare;</p>	<p>Stabilire criterii clare de acreditare; Asigurarea transparentei procedurii de acreditare; Mecanism de evaluare continua a calitatii serviciilor instituit Sistem de selectie aleatorie dezvoltat</p>	<p>Nealocarea resurselor umane si financiare necesare</p>

<p>6. Reglementarea la nivelul legislatiei primare a situatiilor care pot genera conflicte de interese sau incompatibilitati in randul personalului didactic, precum practicile de tipul meditatiilor acordate de catre personalul didactic elevilor de la propriile clase, participarea la after-school-urile detinute de catre personalul didactic a elevilor de la propriile clase, elaborarea subiectelor de examinare de catre personalul didactic pentru elevii de la propriile clase</p>	<p>Identificarea situatiilor care pot genera conflicte de interese sau incompatibilitati Act normativ revizuit/ completat/ adoptat care sa stipuleze interdictii clare, vizand practicile de tipul meditatiilor acordate de catre personalul didactic elevilor de la propriile clase, participarea la after-school-urile detinute de catre personalul didactic a elevilor de la propriile clase, elaborarea subiectelor de examinare de catre personalul didactic pentru proprii elevi</p>	<p>Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Intarzieri in adoptarea de acte normative</p>
<p>7. Cresterea obiectivitatii prin identificarea de solutii IT in vederea desemnarii componentei formatelor de evaluare din cadrul sistemului de invatamant (precum ARACIS, ARACIP, CNPEE);</p>	<p>Solutii IT functionale</p>	<p>Nealocarea resurselor umane si financiare necesare</p>
<p>8. Asigurarea corectitudinii evaluarilor cadrelor didactice in conformitate cu obiectivele programelor de studii si cu normele de integritate prin stabilirea unei proceduri standard de selectie aleatorie a membrilor comisiilor de evaluare a acestora;</p>	<p>Procedura standard de selectie aleatorie a membrilor comisiilor de evaluare a cadrelor didactice elaborata</p>	<p>Nealocarea resurselor umane si financiare necesare</p>
<p>9. Organizarea de cursuri de etica si integritate, cu accent pe cele destinate cadrelor didactice din invatamantul superior care predau cursuri de etica si integritate, si punerea accentului pe aspecte de etica in cursurile de metodologie a cercetarii in cadrul invatamantului universitar;</p>	<p>Nr. de cursuri organizate Feed-back al grupului tinta</p>	<p>Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de interes pentru organizarea cursurilor</p>

10. Utilizarea de softuri anti- plagiat atat pentru evaluarile majore (lucrari de licenta, disertatie, teze de doctorat etc.) din invatamantul superior, cat si pentru evaluarile curente din cadrul programelor de studii (de exemplu, eseuri);	Reglementarea obligativitatii utilizarii de softuri anti-plagiat atat pentru evaluarile majore (lucrari de licenta, disertatie, teze de doctorat etc.) din invatamantul superior, cat si pentru evaluarile curente din cadrul programelor de studii (de exemplu, eseuri)	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de interes pentru utilizarea acestora
11. Uniformizarea aplicarii standardelor de integritate prin exercitarea de catre Ministerul Educatiei a unui rol activ de sprijin / indrumare metodologica a tuturor responsabililor de implementarea SNA din unitatile subordonate sau aflate in coordonarea sa, inclusiv prin elaborarea de proceduri model	Nr. si tip de activitati de sprijin/ indrumare organizate Nr. de proceduri model elaborate Desfasurarea de activitati de popularizare a procedurilor model elaborate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de interes din partea grupului tinta
12. Transparentizarea si standardizarea proceselor de luare a deciziilor in domeniul asigurarii calitatii, concomitent cu clarificarea rolurilor institutiilor publice cu responsabilitati in domeniu (de exemplu, MEN - ARACIS), astfel incat deciziile din domeniu sa fie predictibile si usor de urmarit de catre beneficiarii lor si de catre societate.	Nr. si tip de masuri de transparentizare luate Procese standardizate de luare a deciziilor in domeniul asigurarii calitatii, concomitent cu clarificarea rolurilor institutiilor publice cu responsabilitati in domeniu stabilite si popularizate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de interes din partea grupului tinta
13. Evaluarea impactului si, dupa caz, revizuirea periodica a instrumentelor de monitorizare, evaluare si sanctionare a abaterilor de la etica si integritatea academica	Evaluarea impactului abaterilor de la etica si integritatea academica cu formularea de recomandari, dupa caz Dupa caz, revizuirea instrumentelor de monitorizare, evaluare si sanctionare pe baza nevoilor identificate in cadrul evaluarii	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Caracterul formal al demersului
Obiectiv specific 4.3. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in administratia publica locala		

1. Crearea unui cadru de uniformizare a procedurilor administrative disponibile la nivelul UAT-urilor, reducand astfel gradul de vulnerabilitate	Un ghid privind elaborarea procedurilor Nr. de tematici care au fost avute in vedere pentru elaborarea ghidului Nr. institutii care au adoptat/si-au revizuit procedurile pe baza ghidului	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
2. Digitalizarea procesului de obtinere a autorizatiilor (in ceea ce priveste cele cinci proceduri administrative descrise in cadrul Studiului privind analiza procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la coruptie) si minimalizarea interactiunii dintre functionarul public si cetatean	Dezvoltare platforma online la nivel national pentru procedurile administrative identificate ca fiind cele mai vulnerabile la coruptie	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Intarzieri in adoptarea de acte normative, norme metodologice si proceduri
3. Actualizarea anuala a scorului index al integritatii in cadrul administratiei publice locale	Indexul integritatii in administratia publica locala actualizat si publicat	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Intarzieri in actualizarea scorului index al integritatii
4. Realizarea unor proiecte/activitati in comun cu participarea autoritatilor publice locale si a reprezentantilor societatii civile, avand ca obiectiv prevenirea coruptiei, promovarea eticii si integritatii	Nr. si tip de activitati desfasurate Sustenabilitatea proiectelor/activitatilor realizate Feed-backul grupului tinta	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de implicare a autoritatilor publice locale si a reprezentantilor societatii civile
5. Stabilirea unor conditii de eligibilitate din perspectiva cadrului de integritate aplicabil pentru APL in vederea accesarii fondurilor publice	Nr. si tip de conditii stabilite Procedura/masuri de monitorizare a indeplinirii conditiilor Act normativ adoptat	Neaplicarea conditiilor de eligibilitate stabilite de actul normativ Lipsa monitorizarii indeplinirii conditiilor de eligibilitate
6. Transparentizarea procedurilor de alocare de fonduri prin programele nationale de investitii si eficientizarea mecanismelor de colectare si publicare de date referitoare la implementarea proiectelor	Nr. de informatii publicate Mecanisme de colectare si publicare de date referitoare la implementarea proiectelor functionale	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Neaplicarea actului normative adoptat

finantate prin program.		
Obiectiv specific nr. 4.4. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in domeniul achizitiilor publice		
1. Analizarea practicii judiciare in materie de achizitii publice, analiza utila pentru unificarea practicii, inclusiv prin promovarea recursurilor in interesul legii (masura preluata din SNA 2012-2015)	Nr. de hotarari definitive contradictorii analizate Nr. de recursuri in interesul legii promovate	Nealocarea resurselor umane necesare efectuarii analizei Lipsa sesizarii unei practici neunitare
2. Elaborarea unei harti nationale de risc, care sa aiba drept scop identificarea functiilor implicate in achizitii publice care sunt vulnerabile la coruptie, a domeniilor in care achizitiile publice sunt mai expuse coruptiei si a etapelor procedurilor de achizitii publice in care apar indicii de coruptie	Nr. de functii vulnerabile la coruptie identificate Nr. de domenii in care achizitiile publice sunt mai expuse coruptiei	Lipsa identificarii corecte a zonelor expuse coruptiei Caracterul formal al demersului Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
3. Atragerea si mentinerea in sistem a personalului specializat in achizitii publice, inclusiv prin consolidarea statutului acestora, cat si asigurarea unui regim de protectie adecvat impotriva tentativelor de intimidare sau corupere	Modificarea reglementarilor pentru consolidarea statutului Raportul intre nr.ul de intrari / iesiri din sistem Nr. de sesizari a organelor de urmarire penala cu privire la presupuse tentative de corupere si/sau intimidare	Intarziere in adoptarea unui act normativ in vederea consolidarii statutului Neaplicarea efectiva a masurilor de protectie Lipsa de eficienta a masurilor de mentinere in sistem a personalului specializat in achizitii publice
4. Elaborarea unor ghiduri pentru achizitii publice directe si modele de proceduri pentru procedurile institutionale exceptate de la Legea nr. 98/2016 privind achizitiile publice	Nr. de ghiduri elaborate Nr. de modele de proceduri elaborate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Neaplicarea ghidurilor elaborate
5. Continuarea reformei controlului ex-ante prin cresterea capacitatii personalului implicat in aceasta activitate de a	Nr.ul de persoane implicate in realizarea controlului ex-ante care au fost formate profesional	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Neidentificarea corecta a elementelor care pot

identifica acele elemente care pot afecta intensitatea si calitatea competitiei in cadrul procedurilor de atribuire verificate		afecta intensitatea si calitatea competitiei in cadrul procedurilor de atribuire verificate
7. Adaugarea in documentatia de achizitii a unor chestionare privind programele de integritate ale ofertantilor	Adoptare act normativ pentru a completa documentatia de achizitii Nr. chestionare completate Nr. riscuri identificate	Intarziere in adoptarea actului normativ
Obiectiv specific nr. 4.5. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in mediul de afaceri		
1. Continuarea demersurilor Romaniei de a deveni membru cu drepturi depline al OCDE si al grupurilor de lucru relevante ale organizatiei, si, in special, in Grupul de lucru Anti-mita. Aceasta presupune, de asemenea, aderarea la Conventia privind combaterea mituirii functionarilor publici straini in tranzactiile comerciale internationale, adoptata la Paris, la 21 noiembrie 1997, intrata in vigoare la data de 15 februarie 1999 si punerea in aplicare a acesteia	Finalizarea implementarii proiectului comun cu Secretariatul OCDE Proiecte/activitati de promovare a integritatii in afaceri	Rezerve ale statelor membre OCDE privind extinderea componentei grupului de lucru Neimplementarea recomandarilor formulate de OCDE
2. Reglementarea introducerii functiei de conformitate in cadrul intreprinderilor publice si crearea unui standard ocupational adecvat pentru ofiterii de conformitate;	Adoptare act normativ pentru reglementarea functiei de conformitate Standard ocupational pentru ofiterii de conformitate reglementat Nr.ul de intreprinderi publice care au desemnat ofiter de conformitate.	Intarzieri in adoptarea actului normativ Neaplicarea prevederilor noului act normativ Lipsa de specializare a angajatilor cu privire la mediul de conformitate
3. Dezvoltarea unui sistem national de monitorizare a conformitatii din perspectiva integritatii, la nivelul intreprinderilor publice	Sistem monitorizare a conformitatii functional Nr.ul intreprinderilor publice care raporteaza	Intarzieri in asigurarea functionalitatii sistemului de monitorizare a conformitatii Nealocarea resurselor umane si financiare necesare

4. Consolidarea utilizării planurilor de integritate ca instrumente manageriale pentru promovarea integrității organizationale în cadrul întreprinderilor publice	Nr. planuri de integritate adoptate de către întreprinderile publice	Caracter formal al elaborării planurilor de integritate Adoptarea unor planuri de integritate neadaptate contextului organizațional Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
5. Realizarea schimbului de bune practici în implementarea programelor de integritate între mediul privat și sectorul public	Nr. bune practici identificate Nr. de activități comune de formare profesională Gradul de preluare a bunelor practici	Nivel scăzut de participare și implicare a reprezentanților din sectorul public și mediul de afaceri
6. Publicarea în format deschis a indicatorilor economici și de performanță (inclusiv a bugetelor și subvențiilor primite de la autorități publice) pentru întreprinderile la care statul este acționar, atât prin structuri ale administrației publice centrale, cât și locale	Baza de date disponibilă în format deschis care să cuprindă lista întreprinderilor la care statul este acționar (prin structuri centrale și locale) cu următorii indicatori: - date financiare, - indicatori de performanță, - scrisoarea de așteptări, - contractul de mandat, - subvenții primite.	Lipsa informațiilor cu privire la întreprinderile la care statul este acționar
7. Elaborarea unui studiu privind incidentele de integritate și a măsurilor de remediere luate în mediul de afaceri din România	Studiu elaborat și publicat	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neutilizarea studiului elaborat de către grupul țintă
8. Aplicarea standardelor aferente open contracting data	Nr. seturi de date publicate Instituii și autorități publice care au aplicat standardul OCDS	Neimplementarea OCSD de către instituțiile publice Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
9. Încurajarea operatorilor privați să introducă în contracte clauze anticorupție, care să permită părții care nu se află în culpă să denunțe unilateral contractul în cazul în care cealaltă parte este condamnată definitiv pentru corupție și să utilizeze chestionare de	Nr. de campanii de constientizare organizate Nr. activități de prezentare de bune practici Nr. materiale educative diseminate	Nivel scăzut de aplicare a clauzelor anticorupție

due diligence pentru evaluarea programelor de integritate ale partenerilor de afaceri, pe intreg lantul de aprovizionare si distributie;		
Obiectiv specific nr. 4.6. - Cresterea transparentei publicitatii politice si a integritatii finantarii partidelor politice, precum si a integritatii alegerilor si referendumurilor		
1. Includerea unei definitii a publicitatii politice in Legea nr. 334/2006 privind finantarea activitatii partidelor politice si a campaniilor electorale, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare	Reglementarea definitiei publicitatii politice in Legea nr. 334/2006	Nereglementarea / intarzieri in reglementarea definitiei publicitatii politice
2. Cresterea transparentei informatiilor privind publicitatea politica online, precum si persoanele implicate in finantarea, pregatirea, amplasarea si distributia de publicitate politica, concomitent cu marcarea ca atare a publicitatii politice	Reglementarea in Legea nr. 334/2006 a unor reguli care sa asigure cresterea transparentei informatiilor privind publicitatea politica online, precum si persoanele implicate in finantarea, pregatirea, amplasarea si distributia de publicitate politica Marcarea ca atare a publicitatii politice Transmiterea catre AEP a informatiilor privind publicitatea politica online, precum si persoanele implicate in finantarea, pregatirea, amplasarea si distributia de publicitate politica	Nereglementarea / intarzieri in reglementarea unor reguli care sa asigure cresterea transparentei informatiilor mentionate Nemarcarea publicitatii politice Netransmiterea / transmiterea cu intarziere / transmiterea incompleta catre AEP a informatiilor privind publicitatea politica online, precum si persoanele implicate in finantarea, pregatirea, amplasarea si distributia de publicitate politica Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
3. Raportarea si centralizarea electronica a informatiilor privind finantarea activitatii curente a partidelor politice, finantarea campaniilor electorale si a campaniilor pentru referendum	Nr.ul de raportari transmise catre AEP Nr.ul de sesizari Nr.ul de sanctiuni Nr.ul de raportari centralizate electronic	Netransmiterea / transmiterea cu intarziere / transmiterea incompleta a raportarilor catre AEP Imposibilitatea centralizarii electronice a informatiilor Nealocarea resurselor umane si financiare necesare

4. Asigurarea publicitatii in formate accesibile a surselor de finantare a activitatii partidelor politice, a campaniilor electorale si a campaniilor pentru referendum, precum si a cheltuielilor aferente	Publicarea in formate accesibile a surselor de finantare, precum si a cheltuielilor aferente	Nepublicarea/publicarea in formate neaccesibile a surselor de finantare, precum si a cheltuielilor aferente
5. Modificarea criteriilor de acordare a subventiilor de la bugetul de stat pentru activitatea partidelor politice, in vederea extinderii ariei de acordare a acestora si in cazul partidelor politice care, desi nu au obtinut mandate in Parlament sau in consiliile judetene, beneficiaza de un grad de reprezentativitate semnificativ	Modificarea Legii nr. 334/2006 cu privire la criteriile de acordare a subventiilor de la bugetul de stat pentru activitatea partidelor politice, in vederea extinderii ariei de acordare a acestora	Modificarea cu intarziere a Legii nr. 334/2006
6. Formarea continua a persoanelor care pot deveni membri ai birourilor electorale si ai oficiilor electorale, a expertilor electorali, precum si a operatorilor de calculator, cu privire la aspectele de integritate specifice proceselor electorale si la diminuarea riscurilor de coruptie, precum si instituirea unui mecanism de evaluare a performantelor acestora	Nr. de evenimente de formare continua Nr. de participanti Ghiduri elaborate Instituirea unui mecanism de evaluare a performantelor acestora	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
7. Reglementarea si punerea la dispozitia birourilor electorale si a oficiilor electorale a unui instrument informatic de verificare a decaderilor si interdictiilor privind dreptul de a fi ales si dreptul de a ocupa o functie publica eligibila	Reglementarea posibilitatii folosirii unui instrument informatic de verificare a decaderilor si interdictiilor privind dreptul de a fi ales si dreptul de a ocupa o functie publica eligibila de catre birourile electorale si oficiile electorale Punerea la dispozitia birourilor si oficiilor electorale a instrumentului informatic	Nereglementarea / reglementarea cu intarziere a posibilitatii folosirii instrumentului informatic Lipsa resurselor bugetare pentru punerea la dispozitia birourilor si oficiilor electorale a instrumentului informatic mentionat

	mentionat	
8. Adoptarea masurilor necesare pentru operationalizarea Retelei electorale nationale reglementate de Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului si a Camerei Deputatilor, precum si pentru organizarea si functionarea Autoritatii Electorale Permanente	Reglementarea prin Hotarare a Guvernului, la propunerea Autoritatii Electorale Permanente, a atributiilor, structurii, organizarii si functionarii Retelei electorale nationale, precum si a indemnizatiilor ce revin membrilor acesteia	Neadoptarea Hotararii de Guvern privind operationalizarea Retelei electorale nationale
Obiectiv specific nr. 4.7. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in activitatea membrilor Parlamentului		
1. Imbunatatirea transparentei procesului legislativ: (i) prin dezvoltarea in continuare a regulilor privind dezbaterile, consultarile si audierile publice, incluzand criteriile pentru un Nr. limitat de circumstante in care sa fie tinute sedinte secrete si asigurarea implementarii acestora in practica; (ii) prin evaluarea practicii existente si revizuirea in consecinta a regulilor pentru a asigura publicitatea in timp util a proiectelor legislative, amendamentelor la aceste proiecte, precum si a agendelor si rezultatelor sedintelor comisiilor, si pentru a asigura termene adecvate pentru depunerea amendamentelor si (iii) prin luarea masurilor corespunzatoare pentru ca procedura de urgenta sa fie aplicata cu titlu de exceptie intr-un Nr. limitat de circumstante	Regulamente modificate in sensul masurii	Neadoptarea/intarzieri in adoptarea modificarilor legislative Nepublicarea/publicarea cu intarziere a proiectelor legislative / amendamentelor / agendelor / rezultatelor sedintelor comisiilor

<p>2. Asigurarea existentei unui mecanism de respectare a Codului de conduita atunci cand este necesar</p>	<p>Reglementarea unui mecanism de respectare a Codului de conduita prin Hotararea nr. 77/2017 privind Codul de conduita al deputatilor si senatorilor Mecanism de respectare a prevederilor codului implementat Nr. de incalcati ale prevederilor Codului de conduita Nr. si tip de sanctiuni dispuse</p>	<p>Nemodificarea/intarzieri in modificarea Hotararii nr. 77/2017 privind Codul de conduita al deputatilor si senatorilor Neimplementarea mecanismului de respectare a prevederilor Codului de conduita al deputatilor si senatorilor</p>
<p>3. Stabilirea unui set robust de reguli cu privire la cadouri, ospitalitate, favoruri si alte beneficii pentru parlamentari si asigurarea ca un astfel de sistem este inteles si aplicat in mod corespunzator</p>	<p>Modificarea Hotararii nr. 77/2017 privind Codul de conduita al deputatilor si senatorilor Nr. situatii de consiliere cu privire la cadouri/ ospitalitati/ favoruri/ alte beneficii</p>	<p>Nemodificarea/intarzieri in modificarea Hotararii nr. 77/2017 privind Codul de conduita al deputatilor si senatorilor</p>
<p>4. Introducerea de reguli privind modul in care membrii Parlamentului sa interactioneze cu persoane care desfasoara activitati de lobby si alti terti care incearca sa influenteze procesul legislativ</p>	<p>Reglementarea modului in care membrii Parlamentului pot sa interactioneze cu persoane care desfasoara activitati de lobby si cu alti terti care incearca sa influenteze procesul legislativ Nr. de intalniri intre membrii Parlamentului si alte persoane care desfasoara activitati de lobby sau care incearca sa influenteze procesul legislativ</p>	<p>Nereglementarea / intarzieri in reglementarea acestor situatii</p>
<p>5. Analizarea si imbunatatirea sistemului de imunitati al senatorilor in exercitiu, inclusiv al acelor care sunt si actuali sau fosti membri ai Guvernului, inclusiv prin reglementarea unor criterii clare si obiective privind deciziile de ridicare a imunitatii</p>	<p>Regulamentul Senatului modificat</p>	<p>Nemodificarea Regulamentului Senatului / intarzieri in adoptarea modificarilor legislative</p>

6. Autoritatea parlamentara sa infiinteze pentru membrii sai (i) un sistem de consiliere prin care parlamentarii sa poata solicita sfaturi in materie de integritate si (ii) sa ofere formare specializata si regulata cu privire la implicatiile normelor existente si a celor care vor fi adoptate in materia prezervarii integritatii parlamentarilor, inclusiv viitorul Cod de conduita	Regulamente modificate Nr. sedinte de consiliere Nr. cursuri de formare specializata	Nemodificarea Regulamentelor/ intarzieri in adoptarea modificarilor legislative
7. Asigurarea unei cooperari interinstitutionale corespunzatoare cu privire la raportarea gradului de implementare a recomandarilor formulate de organisme internationale in materia luptei impotriva coruptiei	Nr. de raspunsuri transmise de catre cele doua Camere ale Parlamentului la solicitarile privind gradul de implementare a recomandarilor formulate de organisme internationale in materia luptei impotriva coruptiei	Netransmiterea/ transmiterea cu intarziere/ transmiterea incompleta a informatiilor relevante
Obiectiv specific nr. 4.8. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in domeniul protectiei mediului inconjurator		
1. Instruirea personalului din cadrul autoritatilor publice centrale si locale si a reprezentantilor sectorului privat cu privire la aspectele de integritate specifice domeniului mediului inconjurator (inclusiv gestionarea conflictelor de interese in procesul de aplicare a legislatiei de mediu si de utilizare a resurselor naturale) si diminuarea riscurilor de coruptie	Nr.ul de sesiuni de formare/informare desfasurate Nr.ul de persoane formate Adaptarea materialelor/informatiilor diseminate in cadrul sesiunilor de formare/informare specificului activitatii	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de interes din partea grupului tinta Caracterul formal al instruirilor
2. Identificarea activitatilor care sunt cele mai vulnerabile la coruptie	Realizarea unui studiu care sa cuprinda: • Criterii avute in vedere in evaluarea activitatilor cele mai vulnerabile la coruptie; • Analiza activitatilor specifice fiecarui domeniu de mediu;	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Identificarea eronata a activitatilor vulnerabile

	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea celor mai vulnerabile activitati; • Plan de masuri specifice in vederea prevenirii faptelor de coruptie <p>Grad de implementare al planului de masuri specifice in vederea prevenirii faptelor de coruptie</p>	
<p>3. Colaborarea cu PICCJ, CSM, INM, ME si MAI in vederea dezvoltarii unei curricule pt formarea profesionala a practicienilor implicati in prevenirea si combaterea criminalitatii de mediu, care sa includa aspecte privind prevenirea si combaterea faptelor de coruptie asociate (Recomandare 8. GENVAL - ar trebui sa ofere mai multe oportunitati de formare pentru practicienii implicati in depistarea si/sau combaterea infractiunilor impotriva mediului (de exemplu politia, autoritatile vamale, procurori si judecatori)</p>	<p>Grup de lucru constituit/platforma de colaborare</p> <p>Curricula dezvoltata</p> <p>Nr. de sesiuni de formare profesionala a practicienilor organizate</p> <p>Nr. de practicieni care au beneficiat de formare</p> <p>Feedback din partea acestora cu privire la utilitatea sesiunilor de formare</p>	<p>Nealocarea resurselor umane si financiare necesare</p> <p>Neaplicarea curriculei dezvoltate</p>
<p>4. Dezvoltarea/consolidarea parteneriatelor cu organizatiile non-guvernamentale/sectorul privat ce activeaza in domeniul protectiei mediului (GENVAL 10.1.2. 2. statele membre sunt incurajate sa elaboreze instrumente eficiente de cooperare cu ONG-urile pentru imbunatatirea solutionarii plangerilor din domeniul mediului, precum cele stabilite intre autoritatile romane si Greenpeace; (a se vedea 5.1.5 si 5.5)</p>	<p>Nr. de parteneriate incheiate</p> <p>Nr. si tip de activitati desfasurate</p> <p>Sustenabilitatea rezultatelor</p>	<p>Nealocarea resurselor umane si financiare necesare</p> <p>Neimplicarea institutiilor publice in acest demers</p> <p>Lipsa de interes din partea organizatiilor non- guvernamentale / sectorului privat pentru incheierea unor astdel de parteneriate</p> <p>Neaplicarea efectiva a parteneriatelor</p>

Obiectiv specific nr. 4.9. - Cresterea integritatii, reducerea vulnerabilitatilor si a riscurilor de coruptie in domeniul protejarii patrimoniului cultural		
1. Adoptarea unui cadru transparent, bazat pe criterii obiective pentru numirea, organizarea si functionarea comisiilor de specialitate;	Adoptare act normativ Nr. de criterii obiective introduse Nr. de comisii de specialitate a caror componenta a fost numita dupa adoptarea actului normativ	Intarzieri in adoptarea actului normativ Neaplicarea criteriilor obiective pentru constituirea comisiilor de specialitate
2. Identificarea situatiilor care pot genera conflicte de interese pe parcursul emiterii certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizatiilor	Nr. de situatii identificate Nr. de masuri de remediere luate	Caracterul formal al analizei Neluarea unor masuri de remediere
3. Adoptarea unui cod de etica pentru membrii comisiilor de specialitate, precum si reglementarea obligatiei membrilor comisiilor de specialitate de a depune declaratii de interese;	Cod de etica adoptat Adoptare act normativ care reglementeaza obligatia membrilor comisiilor de specialitate de a depune declaratii de interese	Neconsultarea membrilor comisiilor de specialitate pentru elaborarea codului de etica Adoptarea unui cod de etica neadaptat nevoilor Intarzieri in adoptarea actului normativ care reglementeaza obligatia membrilor comisiilor de specialitate de a depune declaratii de interese
4. Transparentizarea, simplificarea si informatizarea procesului de emitere a certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizatiilor si ordinelor de ministru referitoare la obiective de patrimoniu cultural	Nr. set de informatii care sunt publicate Nr. de etape simplificate Nr. de etape automatizate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
5. Intarirea mecanismului de inspectie si control cu privire la emiterea certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizatiilor si ordinelor de ministru referitoare la obiective de patrimoniu cultural;	Nr. de inspectii / controale realizate Nr. de procese-verbale emise Nr. de concluzii si / sau recomandari	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Nerespectarea recomandarilor formulate Neorganizarea de inspectii si/sau controale
6. Elaborarea si implementarea de proceduri operationale avand continut cadru unitar la nivelul serviciilor deconcentrate ale	Nr. de proceduri operationale adoptate Nr. de servicii deconcertate ale ministerului care aplica procedurile	Intarzieri in elaborarea procedurilor operationale Caracterul formal al demersului

ministerului.		
OBIECTIV GENERAL NR. 5 - CONSOLIDAREA PERFORMANTEI DE COMBATERE A CORUPTIEI PRIN MIJLOACE PENALE SI ADMINISTRATIVE		
Obiectiv specific nr. 5.1. - Continuarea progreselor inregistrate in investigarea cu impartialitate si in solutionarea de catre instante a faptelor de mare coruptie si la nivel local		
1. Efectuarea de investigatii profesionale si impartiale in cazurile de competenta DNA	Evolutia nr. dosare per procuror si per sectie/serviciu teritorial Nr. de confirmari acte in instanta Nr. de infirmari acte in instanta	Nealocarea resurselor umane si financiare suficiente Adoptarea de amendamente legislative care sa lipseasca de eficienta cadrul legislativ si institutional anticoruptie
2. Alocarea unui sediu nou al DNA si asigurarea resurselor financiare necesare amenajarii noului sediu, care sa fie adecvat inclusiv din perspectiva structurii de sprijin EPPO si pentru Serviciul Tehnic, care urmeaza a fi dezvoltat	Sediu identificat Alocarea sediului Resurse financiare alocate	Nealocarea resurselor financiare necesare Sediul nou nu corespunde necesitatilor DNA
3. Dezvoltarea in continuare a Serviciului Tehnic aferent DNA, inclusiv la nivel teritorial (3 centre zonale, cu personal din cei 90 de ofitieri de politie prevazuti), pentru a putea indeplini sarcinile rezultate din aplicarea metodelor speciale de supraveghere tehnica prevazute de Codul de procedura penala, inclusiv ca o consecinta a Deciziei CCR nr. 51/2016	Dezvoltarea serviciului tehnic aferent DNA, inclusiv la nivel teritorial (3 centre zonale, cu personal din cei 90 de ofitieri de politie prevazuti) Nr. posturi alocate	Nealocare resurse umane si financiare necesare
4. Asigurarea resurselor financiare si umane necesare desfasurarii activitatilor de suport al investigatiilor in cauze de coruptie la nivel inalt prin alocarea si bugetarea unui Nr. suplimentar de 90 de posturi de ofitieri de politie judiciara in cadrul DNA	90 de posturi de politie judiciara alocate 90 de posturi de politie judiciara bugetate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare

5. Crearea unui Compartiment de analiza a datelor de interes operativ rezultate din dosarele instrumentate de DNA	Crearea compartimentului de analiza a datelor de interes operativ	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa personalului specializat pentru realizarea unor astfel de analize Neidentificarea unor date de interes operativ suficiente pentru realizarea de analize
6. Analiza anuala a datelor rezultate din rechizitoriile întocmite de procurorii DNA si, respectiv, din hotararile judecatoresti definitive pentru identificarea tipologiilor infractionale	Efectuarea si comunicarea catre ST SNA a analizei anuale pentru identificarea tipologiilor infractionale	Nealocarea resurselor umane necesare Neidentificarea unor tipologii infractionale
7. Intensificarea eforturilor de unificare a practicii judiciare in materie de coruptie, inclusiv prin promovarea cailor ordinare de atac si a recursurilor in interesul legii;	Nr. hotarari judecatoresti avute in vedere	Nealocarea resurselor umane Neidentificarea unor aspecte de practica judiciara neunitara Nepromovarea recursurilor in interesul legii
8. Monitorizarea dosarelor penale mai vechi de 1 an de la data sesizarii de catre conducatorii parchetelor si stabilirea masurilor necesare solutionarii acestora	Nr.ul de rapoarte de monitorizare Nr.ul dosarelor mai vechi de un an Masurile dispuse pentru solutionarea acestora	Neefectuarea monitorizarii periodice a dosarelor Caracterul formal al monitorizarii
9. Asigurarea sprijinului financiar si de infrastructura pentru Structura de sprijin a procurorilor europeni delegati in Romania (inclusiv a celor trei birouri teritoriale)	Resurse financiare alocate Infrastructura necesara alocata	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
10. Utilizarea efectiva a mecanismelor legale si institutionale de recuperare a creantelor provenite din infractiuni.	Date statistice privind masurile luate in vederea recuperarii creantelor provenite din infractiuni	Neaplicarea mecanismelor legale si institutionale
11. Cresterea capacitatii Politiei Romane pentru culegerea de informatii, investigarea si cercetarea penala a faptelor de coruptie conform	Nr. politisti specializati Nr. echipamente specifice achizitionate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare

competentelor, prin specializarea personalului si asigurarea resurselor materiale si financiare necesare		
12. Dezvoltarea capacitatii operationale a structurilor Politiei Romane care desfasoara activitati privind protectia martorilor, constatarea infractiunilor flagrante, folosirea investigatorilor sub acoperire, colaboratorilor ori informatorilor, respectiv care utilizeaza metode speciale de supraveghere sau cercetare prevazute de lege, in cazul infractiunilor de coruptie	Nr. de sisteme tehnice achizitionate Nr. de modificari structurale paerate Nr. de posturi incadrate Nr. de politisti specializati	Nealocarea resurselor financiare necesare umane si
13. Dotarea tehnica si asigurarea resurselor financiare si umane necesare cadrului operational privind prevesirea si combaterea coruptiei.	Numarul procedurilor de achizitie publica de echipamente tehnice pentru desfasurarea activitatilor de prevenire si combatere a coruptiei Valoarea anuala a achizitiilor publice de echipamente tehnice pentru desfasurarea activitatilor de prevenire si combatere a coruptiei	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
Obiectiv specific nr. 5.2. - Asigurarea integritatii in exercitarea functiilor si demnitatilor publice		
1. Evaluarea si actualizarea legislatiei privind cadrul de integritate, pentru a raspunde recomandarilor mecanismului de Cooperare si Verificare (MCV) si mecanismului privind statul de drept (Rule of Law)	Analiza preliminara a contextului legislativ intocmita Propunere de lege ferenda elaborata Consultare publica realizata	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
2. Consolidarea ANI prin alocarea resurselor financiare si umane necesare in vederea indeplinirii atributiilor din Legea pentru transpunerea directivei privind protectia avertizorilor in interes	Resurse financiare alocate Nr.ul de locuri vacante prin care a fost suplimentata schema de personal Nr.ul de posturi noi ocupate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa interesului potentialilor candidati pentru a ocupa posturile

public		
3. Digitalizarea sistemului de declarare a averilor si intereselor, in vederea automatizarii procesului de completare, depunere si procesare	Solutii tehnice implementate pentru depunerea declaratiei electronice in format exclusiv electronic Nr. de declaratii depuse in format electronic	Resurse informatice si logistice insuficiente Lipsa cunostintelor personalului in completarea electronica a declaratiilor
4. Organizarea de sesiuni de instruire destinate persoanelor care se afla sub incidenta Legii nr. 176/2010	Nr. de sesiuni organizate Nr. de persoane instruite Feedback din partea persoanelor instruite	Nealocarea resurse umane si financiare necesare Caracterul formal al sesiunilor de instruire
5. Elaborarea unui pachet de tip "induction" adresat demnitarilor si cabinetelor acestora, care sa faciliteze integrarea in cadrul administratiei publice, inclusiv din perspectiva normelor de integritate aplicabile	Nr. set de documente care sunt incluse in pachetul de tip "induction" Nr. demnitari carora le-a fost trimis pachetul	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de interes a grupului tinta
6. Proiectarea unei platforme digitale de constientizare si prevenire prin care partile interesate relevante vor putea clarifica, singure, anumite obligatii care vizeaza cadrul de integritate, pe care acestea trebuie sa le respecte.	O platforma digitala de constientizare si prevenire dezvoltata	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de interes a grupului tinta
Obiectiv specific nr. 5.3. - Prevenirea si combaterea coruptiei, ca facilitator activitatii grupurilor de criminalitate organizata		
1. Analiza practicii judiciare in materie de coruptie asociata criminalitatii organizate in vederea identificarii tipologiilor relevante	Raport de analiza realizat	Nealocarea resurselor financiare si umane necesare Neidentificarea unor tipologii relevante
2. Eficientizarea regimului de protectie a personalului implicat in activitati de prevenire si combatere a coruptiei, cu accent pe oficialii care desfasoara activitati in legatura cu grupurile de criminalitate organizata	Nr. de sesizari privind presupuse tentative de corupere si/sau intimidare	Neaplicarea efectiva a masurilor de protectie Nealocarea resurselor umane si financiare necesare

3. Consolidarea capacitatii organelor de urmarire penala de a identifica situatiile in care grupurile de criminalitate organizata beneficiaza de sprijin din partea unor oficiali	Nr. cursuri de formare profesionala Nr. bune practici prezentate Nr. oficiali publici alocati pentru identificarea unora stfel de situatii Nr. mecanisme folosite in identificare	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Lipsa de interes a grupului tinta
4. Dezvoltarea unui mecanism care sa declanseze alerte in situatia in care sistemele informatice ale agentilor de aplicare a legii sunt interogate in vederea obtinerii ilegale de informatii operative.	Mecanism dezvoltat Nr. alerte declansate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Neutilizarea mecanismului dezvoltat
5. Analiza si, dupa caz, revizuirea cadrului legislativ de functionare a DGA in vederea alinierii la exigentele de politica penala generala si pentru adaptarea capacitatii operationale la tendinta si dinamica fenomenului de coruptie.	Analiza realizata Dupa caz, act normativ adoptat	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare
Obiectivul specific 5.4. - Intarirea rolului de coordonare metodologica a Corpului de control al prim-ministrului in domeniul controlului administrativ desfasurat la nivelul administratiei publice centrale		
1. Reglementarea functiei de coordonare metodologica a structurilor cu atributii de control din cadrul ministerelor si autoritatilor din administratia publica centrala, cu respectarea independentei operationale a acestora, in vederea crearii unui standard de calitate in control, aplicabil la nivelul intregului aparat guvernamental.	Act normativ adoptat Nr. intalniri de lucru Nr. instructiuni / recomandari formulate Standard de calitate elaborat	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Interesul scazut al aparatului guvernamental pentru reglementarea unei functii de coordonare metodologica
2. Consolidarea capacitatii structurilor de control administrativ din administratia publica centrala de a identifica riscurile si vulnerabilitatile institutionale, implicit pe	Resurse umane suplimentare alocate Nr. controale realizate Nr. recomandari implementate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Nerealizarea de controale Neaplicarea recomandarilor

cele ce vizeaza aspecte de integritate		formulate
3. Organizarea unor sesiuni de pregatire si perfectiune a personalului cu atributii de control	Nr. de sesiuni Nr. de persoane instruite Feedback din partea persoanelor instruite Rezultatele participantilor inregistrare la testarile de evaluare din cadrul activitatilor de formare	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Caracterul formal al activitatilor Calitatea scazuta a sesiunilor de pregatire si perfectiune
4. Dezvoltarea unui mecanism de cooperare intre structurile de control administrativ in vederea desfasurarii unor actiuni de control pluridisciplinare.	Mecanism de cooperare dezvoltat Nr. de actiuni de control pluridisciplinare realizate	Nealocarea resurselor umane si financiare necesare Neorganizarea unor actiuni de control pluridisciplinare

ANEXA Nr. 3

Inventarul masurilor preventive, precum si indicatorii de evaluare

Numar	Masura preventiva	Sediul materiei (Enumerarea nu este exhaustiva)	Indicatori de evaluare
1.	Cod etic/ deontologic/ de conduita	Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entitatilor publice Legea nr. 303/2004 privind statutul judecatorilor si procurorilor, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare Hotararea Guvernului nr. 991/2005 pentru aprobarea Codului de etica si deontologie al politistului Hotararea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/2005 pentru	Numar de sesizari privind incalcari ale codului Numar de sesizari solutionate Durata medie a procedurilor Numar de decizii prin care s-a confirmat incalcarea codului Numar de decizii infirmate in instanta Gradul de cunoastere de catre angajati a codului Numar de persoane care au fost instruite prin intermediul actiunilor de formare profesionala

		aprobarea Codului deontologic al judecatorilor si procurorilor Hotararea Parlamentului nr. 77 din 11 octombrie 2017 privind Codul de conduita al deputatilor si senatorilor	
2.	Declararea averilor	Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare Legea nr. 176/2010 privind integritatea in exercitarea functiilor si demnitatilor publice, pentru modificarea si completarea Legii nr. 144/2007 privind infiintarea, organizarea si functionarea Agentiei Nationale de Integritate, precum si pentru modificarea si completarea altor acte normative Legea nr. 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, cu modificarile si completarile ulterioare	Numar de persoane care au obligatia depunerii declaratiei de avere Numar de persoane care nu au depus in termen declaratia de avere Numar de sesizari ale ANI Numar de decizii ANI privind personalul institutiei Numar de decizii ale ANI puse in aplicare Numar de consultatii oferite de persoanele responsabile pentru implementarea prevederilor legale privind declaratiile de avere si declaratiile de interese Gradul de cunoastere de catre angajati a normelor privind declararea averilor Numar de persoane care au fost instruite prin intermediul actiunilor de formare profesionala
3.	Declararea cadourilor	Legea nr. 251/2004 privind unele masuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor actiuni de protocol in exercitarea mandatului sau a functiei	Numar de cadouri inregistrate in registru Nr. de cadouri publicate pe site-ul institutiei Nr. de cadouri pastrate de angajat Valoarea totala a cadourilor primite Gradul de cunoastere de

			<p>catre angajati a normelor privind declararea cadourilor</p> <p>Numar de persoane care au fost instruite prin intermediul actiunilor de formare profesionala</p>
4.	Conflicte de interese	<p>Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare</p> <p>Legea nr. 176/2010 privind integritatea in exercitarea functiilor si demnitatilor publice, pentru modificarea si completarea Legii nr. 144/2007 privind infiintarea, organizarea si functionarea Agentiei Nationale de Integritate, precum si pentru modificarea si completarea altor acte normative</p> <p>Legea nr. 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, cu modificarile si completarile ulterioare</p> <p>Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese in procedura de atribuire a contractelor de achizitie publica</p> <p>Codul penal</p>	<p>Numar de persoane care au obligatia depunerii declaratiei de interese</p> <p>Numar de persoane care nu au depus in termen declaratia de interese</p> <p>Numar de declaratii de abtinere</p> <p>Numar de situatii in care superiorul ierarhic a dispus inlocuirea persoanei aflata in situatia de potential conflict de interese</p> <p>Numar de sesizari primite de institutie de la terte persoane cu privire la existenta unui conflict de interese</p> <p>Numar de decizii ANI prin care s-a constatat starea de conflict de interese</p> <p>Gradul de cunoastere de catre angajati a normelor privind conflictul de interese</p> <p>Numar de persoane care au fost instruite prin intermediul actiunilor de formare profesionala</p> <p>Nr. de proceduri de achizitie analizate in PREVENT</p> <p>Nr. de avertismente de integritate emise</p> <p>Nr. de conflicte de interese prevenite prin utilizarea sistemului PREVENT</p>
5.	Consilier de etica	<p>Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificarile si</p>	<p>Numar de sedinte de consultare</p> <p>Numar de angajati care au solicitat consiliere</p> <p>Gradul de cunoastere de</p>

		completarile ulterioare	catre angajati a normelor privind consilierul etic Numar de persoane care au fost instruite prin intermediul actiunilor de formare profesionala
6.	Incompatibilitati	Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare Legea nr. 176/2010 privind integritatea in exercitarea functiilor si demnitatilor publice, pentru modificarea si completarea Legii nr. 144/2007 privind infiintarea, organizarea si functionarea Agentiei Nationale de Integritate, precum si pentru modificarea si completarea altor acte normative Legea nr. 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, cu modificarile si completarile ulterioare	Numar de persoane aflate in stare de incompatibilitate Numar de sesizari ale ANI formulate de catre institutie Numar de sesizari primite de institutie de la terte persoane cu privire la existenta unei incompatibilitati Numar de decizii ale ANI cu privire la constatarea unor incompatibilitati indiferent de calea de sesizare Numar de decizii confirmate de instanta Gradul de cunoastere de catre angajati a normelor privind incompatibilitatile Numar de persoane care au fost instruite prin intermediul actiunilor de formare profesionala

7.	Transparenta in procesul decizional	Legea nr. 52/2003 privind transparenta decizionala in administratia publica, cu modificarile si completarile ulterioare Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare	<p>Numar de proiecte de acte normative adoptate</p> <p>Numar de anunturi publice privind proiectele de acte normative</p> <p>Numar de recomandari transmise de societatea civila in procesul de transparenta decizionala asigurat pentru initierea, modificarea sau completarea unor acte normative</p> <p>Gradul de acceptare si preluare al recomandarilor formulate de societatea civila cu privire la proiectele de acte normative supuse consultarii publice (ca procent intre numarul total de recomandari transmise si numarul de propuneri efectiv preluate)</p> <p>Numar de proiecte de acte normative modificate in urma procesului de consultare</p> <p>Numar de sedinte publice organizate la initiativa institutiei</p> <p>Numar dezbateri publice organizate</p> <p>Numar de participanti la sedintele publice</p> <p>Numar de sedinte publice organizate la solicitarea societatii civile</p> <p>Numar de minute publicate, realizate la sedintele publice</p> <p>Numar de plangeri in justitie privind nerespectarea prevederilor legale de catre institutie</p> <p>Numar de persoane care au fost instruite prin intermediul actiunilor de formare profesionala</p> <p>Numar de rapoarte anuale privind transparenta decizionala disponibile pe site-ul institutiei;</p> <p>Numar de demnitari inscrisi in Registrul Unic al Transparentei Intereselor</p> <p>Numar de intalniri raportate</p>
----	-------------------------------------	--	---

			<p>in RUTI de catre factorii de decizie vizati de registru</p> <p>Gradul de cunoastere de catre angajati a normelor privind transparenta</p> <p>Numar de persoane care au fost instruite prin intermediul actiunilor de formare profesionala</p>
8.	Acces la informatii de interes public	<p>Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public, cu modificarile ulterioare</p> <p>Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare</p>	<p>Numar de seturi de date publicate in format deschis pe platforma data.gov.ro</p> <p>Numar de solicitari de informatii de interes public primite</p> <p>Numar de raspunsuri comunicate in termenul legal</p> <p>Numar de reclamatii administrative</p> <p>Numar de reclamatii administrative solutionate favorabil</p> <p>Numar de plangeri in instanta</p> <p>Numar de hotarari judecatoresti definitive pronuntate in favoarea petentului, ca urmare a plangerilor avand ca obiect comunicarea de informatii de interes public</p> <p>Numarul de sanctiuni dispuse pentru incalcarea obligatiilor legale</p> <p>Numar de persoane care au fost instruite prin intermediul actiunilor de formare profesionala</p> <p>Gradul de cunoastere de catre angajati a normelor privind accesul la informatii de interes public</p>

9.	Protectia avertizorului de integritate	Legea privind protectia avertizorilor in interes public (Legislatia de transpunere a Directivei 1937)	<p>Numar de raportari</p> <p>Numarul de investigatii si proceduri initiate ca urmare a acestor raportari si rezultatul acestora</p> <p>Numar de situatii de represalii la locul de munca</p> <p>Numar de plangeri depuse in instanta</p> <p>Prejudiciul financiar estimat si sumele recuperate in urma investigatiilor si a procedurilor referitoare la incalcarile raportate (in cazul in care sunt confirmate)</p> <p>Numar de persoane care au fost instruite prin intermediul actiunilor de formare profesionala</p>
10.	Interdictii dupa incheierea angajarii in cadrul institutiilor publice (Pantouflage)	<p>Legea nr. 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, prevenirea si sanctionarea coruptiei, cu modificarile si completarile ulterioare [art. 94 alin. (3)]</p> <p>Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea si sanctionarea neregulilor aparute in obtinerea si utilizarea fondurilor europene si/sau a fondurilor publice nationale aferente acestora [art. 13 alin. (1)]</p> <p>Legea nr. 98/2016 privind achizitiile publice [Sectiunea a 4-a Reguli de evitare a conflictului de interese, art. 61]</p> <p>Legea nr. 99/2016</p>	<p>Numar de incalcare ale regimului legal</p> <p>Numar de solicitari catre instanta de judecata pentru anulara contractului de finantare in caz de incalcare a art. 13 alin. (1)</p> <p>Numar de sanctiuni aplicate de catre instante</p>

		<p>privind achizitiile sectoriale [Sectiunea a 4-a Reguli de evitare a conflictului de interese, la art. 74]</p> <p>Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern [art. 22 alin. (5)]</p> <p>Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrari si concesiunile de servicii [art. 45]</p> <p>O.U.G. nr. 87/2020 privind organizarea si functionarea Corpului de control al prim-ministrului, precum si pentru instituirea unor masuri de imbunatatire a activitatii acestuia [art. 7 alin (3)].</p>	
11.	Funcțiile sensibile	Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entitatilor publice	<p>Numar functii sensibile identificate si inventariate</p> <p>Numar masuri de control adecvate si suficiente pentru administrarea si gestionarea functiilor sensibile</p>
12.	Evaluarea riscurilor de coruptie in cadrul autoritatilor si institutiilor publice centrale si locale	Hotararea nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de coruptie in cadrul autoritatilor si institutiilor publice centrale, impreuna cu indicatorii de estimare a probabilitatii de materializare a riscurilor de coruptie, cu indicatorii de estimare a impactului in situatia materializarii riscurilor de coruptie si formatul registrului riscurilor de coruptie, precum si pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate in cadrul autoritatilor si	<p>Numarul de riscuri identificate</p> <p>Numarul de masuri de interventie</p>

		institutiilor publice centrale, impreuna cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate	
13.	Evaluarea incidentelor de integritate in cadrul autoritatilor si institutiilor publice centrale si locale	Hotararea nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de coruptie in cadrul autoritatilor si institutiilor publice centrale, impreuna cu indicatorii de estimare a probabilitatii de materializare a riscurilor de coruptie, cu indicatorii de estimare a impactului in situatia materializarii riscurilor de coruptie si formatul registrului riscurilor de coruptie, precum si pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate in cadrul autoritatilor si institutiilor publice centrale, impreuna cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate	Numarul de incidente de integritate Numarul persoanelor cu functii de conducere care au savarsit incidente de integritate Numarul persoanelor cu functii de executie care au savarsit incidente de integritate Numarul de masuri de control implementate

ANEXA Nr. 4

Standardul general de publicare a informatiilor de interes public

Sectiuni:

A. Despre noi/Despre institutie

B. Informatii de interes public/Interes public

C. Contact

D. Integritatea institutionala

A. Sectiunea "Despre institutie" / "Despre noi" / "Minister" / "Prezentare"

1.1. Legislatie privind organizarea si functionarea institutiei

1.2. Prezentarea conducerii, cu publicarea CV-urilor aferente pentru demnitarii din conducere

1.2.1. Lista completa a demnitarilor cu functii de conducere

1.2.2. Agenda conducerii conform standardelor RUTI

1.3. Organizare

1.3.1. Regulament de organizare si functionare

1.3.2. Organigrama

1.3.3. Lista si datele de contact ale institutiilor care functioneaza in subordinea/coordonarea sau sub autoritatea institutiei + link la pagina web a subordonatei. Daca subordonata nu are pagina de internet, atunci link-ul trebuie sa conduca la o sub-pagina a institutiei tutelare care sa contina informatiile pe care ar trebui sa le afiseze subordonata. Aceasta este valabil si pentru institutiile aflate in coordonare sau sub autoritate, precum si pentru intreprinderi publice.

1.3.4. Cariera - anunturile posturilor scoase la concurs

1.4. Programe si strategii

1.5. Rapoarte si studii

1.5.1. Rapoarte

1.5.2. Studii

2. Sectiunea informatii de interes public

2.1. Solicitarea informatiilor de interes public - aceasta sectiune va cuprinde atat trimiteri la actele normative din domeniu (cu link catre <http://legislatie.just.ro>) : Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informatii de interes public, cu modificarile si completarile ulterioare, normele de aplicare (H.G. 123/2002), Legea reutilizarii informatiilor din institutiile publice, precum si:

- Numele si prenumele persoanei responsabile de primirea solicitarilor in baza Legii nr.

544/2001 precum si datele de contact

- Formular pentru solicitare in baza Legii nr. 544/2001

- Modalitatea de contestare a deciziei si formulare pentru reclamatii administrative (refuz la solicitare si lipsa comunicarii unui raspuns in termenul legal)

- Lista cu documentele de interes public si lista cu documentele produse/gestionate de institutie ce pot fi publicate, conform legii

- Rapoartele anuale de aplicare a Legii nr. 544/2001

2.2. Buletinul informativ al informatiilor de interes public

2.3. Buget

2.3.1. Bugetul din toate sursele de finantare si bugetul structurilor aflate sub autoritatea, in subordinea sau in coordonarea respectivei institutii

In aceasta sectiune vor fi evidentiata distinct suma fondurilor europene atrase de fiecare institutie centrala.

2.3.2. Situatiile platilor (executie bugetara)

2.3.3. Situatiile drepturilor salariale pe functii si a altor drepturi/beneficii

2.4. Bilanturi contabile

2.5. Achizitii publice

2.5.1. Programul anual al achizitiilor publice

2.5.2. Centralizatorul achizitiilor publice

2.5.3. Contractele de achizitie publica de peste 5000 de euro

2.5.4. Documentele privind executia contractului: declaratii de calitate si conformitate, procese verbale de receptie, ordine de plata

2.6. Declaratii de avere si de interese ale personalului institutiei publice

2.7. Modelele de cereri/formulare tipizate

2.8. Situatiile anuale a finantarilor nerambursabile acordate persoanelor fizice sau juridice fara scop patrimonial

3. Sectiunea transparenta decizionala

- Temei: Legea nr. 52/2003 privind transparenta decizionala in administratia publica, cu modificarile si completarile ulterioare.

4. Contact

- Datele de contact ale autoritatii

- Relatii cu presa: persoana desemnata, date de contact

- Programul de functionare al institutiei

- Program de audiente, cu precizarea modului de inscriere pentru audiente si a datelor de contact pentru inscriere

- Petitii: adresa de e-mail pentru transmiterea electronica a petitiilor

A. Sectiunea "Despre noi" / "Despre Institutie" / "Prezentare"

Tipul de informatie publicata	Temeiul demersului
1. Legislatie care reglementeaza organizarea si functionarea institutiei cu link catre fiecare act normativ (disponibil in format electronic) in portalul http://legislatie.just.ro/ .	Prevedere expresa a legii (Art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 544/2001).
2. Conducere	
2.1. Conducerea - lista completa a persoanelor cu functii din conducere, cu nume si prenume. In cazul demnitarilor (ministrii, secretari de stat, prefecti, directori ai agentii/companiilor de stat), a membrilor si directorilor din cadrul companiilor de stat/regiilor autonome, vor fi publicate CV-urile si fotografiile acestora.	Prevedere expresa a legii (Art. 5 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 544/2001). Aspecte aprobate de Guvernul Romaniei prin Memorandumul privind "cresterea transparentei si standardizarea afisarii informatiilor de interes public" din luna martie 2016.
2.2. Agenda conducerii, cu o actualizare periodica si mentionarea activitatilor desfasurate de conducerea institutiei.	Aspecte aprobate de Guvernul Romaniei prin Memorandumul privind "cresterea transparentei si standardizarea afisarii informatiilor de interes public" din luna martie 2016.
3. Organizare	
3.1. Regulamentul de organizare si functionare cu precizarea atributiilor departamentelor.	Prevedere expresa a legii (Art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 544/2001).
3.2. Organigrama	Prevedere expresa a legii nr. 544/2001 (Art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 544/2001), cu evidentierea urmatoarelor aspecte, aprobate de Guvernul Romaniei prin Memorandumul privind "cresterea transparentei si standardizarea afisarii informatiilor de interes public" din luna martie 2016;: - numarul maxim de posturi. Alaturi de organigrama va exista un link catre Regulamentul de organizare si functionare, pentru informatii complete legate de atributiile structurilor componente.
3.3. Lista si datele de contact ale institutiilor care functioneaza in subordinea/ coordonarea sau sub autoritatea institutiei in cauza.	Aspect aprobat de Guvernul Romaniei prin Memorandumul privind "cresterea transparentei si standardizarea afisarii informatiilor de interes public" din luna martie 2016.

3.4. Cariera - publicarea anunturilor posturilor scoase la concurs din cadrul respectivei institutii.	Prevedere expresa a H.G. nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea si dezvoltarea carierei functionarilor publici. (Art. 39 alin. (2) din H.G. 611/2008)
4. Programe si strategii proprii	Prevedere expresa a legii - (Art. 5 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 544/2001).
5. Rapoarte si studii (rapoarte de activitate si alte rapoarte cerute de lege)	Prevedere expresa a legii (Art. 5 alin. (3) din Legea nr. 544/2001). Cadrul orientativ pentru raportul de activitate este prevazut in anexele Hotararii Guvernului nr. 123/2002 pentru aprobarea normelor metodologice ale Legii nr. 544/2001.

B. Sectiunea "Informatii de interes public" / "Interes public"

Tipul de informatie publicata	Temeiul demersului
1. Solicitare informatii de interes public	
1.1. Nume si prenume ale functionarilor publici responsabili pentru accesul la informatii de interes public precum si datele lor de contact (adresa de e-mail, telefon).	(Art. 5 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 544/2001)
1.2 . Lista cu documentele de interes public si lista cu documentele produse/gestionate de institutie, conform legii.	Prevedere expresa a legii (Art. 5 alin. (1) lit. g) si h) din Legea nr. 544/2001).
1.3. Model de cerere tip/ formular - solicitare de acces la informatii in baza Legii nr. 544/2001.	Modelul de cerere tip este prevazut in anexele Hotararii de Guvern nr. 123/2002 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001.
1.4 . Modalitatea de contestare a deciziei si modele de formulare in acest sens, conform anexelor normelor de aplicare.	Mentiune expresa a legii (Art. 5 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 544/2001) Modelele de reclamatie administrativa se regasesc in Anexele din H.G. nr. 123/2002 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001.
1.5. Rapoarte anuale de aplicare a Legii nr. 544/2001	Prevedere expresa a legii (Art. 5 alin. (3) din Legea nr. 544/2001)
2. Buletinul informativ al informatiilor de interes public.	Prevedere expresa a legii (Art. 5 alin. (2) din Legea nr. 544/2001) Buletinul va cuprinde trimiteri (link-uri) catre informatiile publicate deja in diverse sectiuni, reprezentand o situatie centralizata a acestora, in sensul cresterii accesibilitatii informatiilor.
3. Buget	

3.1. Bugetul ce cuprinde toate sursele financiare ale institutiei, pe ani, in format deschis precum si rectificariile bugetare ale institutiei.	Prevedere expresa a legii (Art. 5 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 544/2001)
3.2. Executia bugetara - situatia platilor in format deschis (actualizate cu o frecventa lunara).	Aspect aprobat de Guvernul Romaniei prin Memorandumul privind "cresterea transparentei si standardizarea afisarii informatiilor de interes public" din luna martie 2016. Platile vor fi publicate lunar, incepand cu 2015 si continuand cel putin urmatoarele elemente (numele furnizorului, data platii, suma achitata, natura cheltuielii, explicatii), din care aferente fondurilor nerambursabile.
3.3. Situatia drepturilor salariale si a altor drepturi prevazute de acte normative cu un caracter special	Aspect aprobat de Guvernul Romaniei prin Memorandumul privind "cresterea transparentei si standardizarea afisarii informatiilor de interes public" din luna martie 2016.
3.4. Situatia anuala a finantarilor nerambursabile acordate persoanelor fizice sau juridice fara scop patrimonial	Art. 11 din Legea nr. 350 /2005 privind regimul finantarilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activitati nonprofit de interes general
<p>Pagina de internet va informa care sunt drepturile de natura salariala stabilite potrivit legii, pe categorii de functii pentru personalul din respectiva institutie, precum si alte drepturi prevazute de acte normative cu un caracter special (sporuri, indemnizatii din proiecte).</p> <p>In aceeasi sectiune vor fi mentionate beneficii legale acordate de institutie precum: parcul auto al institutiei, locuinte de serviciu, costuri de protocol, cu indicarea pentru fiecare informatie a cadrului legal (act normativ si articolul) care confera aceste drepturi, conform modelului de mai jos. Acest model reprezinta un standard minimal de detaliere a informatiilor.</p> <p>In cazul Consiliilor de Administratie ale companiilor de stat/intreprinderilor cu capital de stat, se va publica totalul indemnizatiilor membrilor Consiliului de Administratie si componenta acestuia, precum si executiile contabile semestriale.</p>	
<p>Model de raportare situatie drepturi salariale</p> <p>Nr. Functie Drepturi salariale (minim-maxim) Alte drepturi/beneficii</p> <p>1. Ministru . . . . .</p> <p>2. Secretar de stat . . . . .</p> <p>3. Consilier juridic . . . . .</p>	
4. Bilanturile contabile semestriale.	Prevedere expresa a legii (Art. 5 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 544/2001)
5. Achizitii publice	
5.1. Programul anual de achizitii publice	Conform art. 5 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 544/2001 coroborat cu art. 2 alin. (3) lit. b) din H.G. nr. 395/2016, fiecare autoritate publica trebuie sa publice pe pagina proprie programul

	anual de achizitii si anexa acestuia.
5.2. Centralizatorul achizitiilor publice cu evidentierea executiei contractelor, in format deschis, pentru contractele cu o valoare totala mai mare de 5.000 euro, cu o actualizare trimestriala.	Aspect aprobat de Guvernul Romaniei prin Memorandumul privind "cresterea transparentei si standardizarea afisarii informatiilor de interes public" din luna martie 2016;
5.3. Contractele de achizitii publice cu o valoarea totala mai mare de 5.000 EUR, inclusiv anexe acestora.	Conform art. 11 ¹ alin. (1) din Legea nr. 544/2001, fiecare institutie are obligatia sa puna la dispozitie celor interesati copii ale contractelor de achizitii. Se vor afisa contractele de achizitie publica, derulate si/sau executate de autoritatea contractanta, cu o valoare mai mare de 5000 de EUR. Fiecare Autoritate Contractanta careia i se aplica Memorandumul va publica contractele de achizitie publica, cu respectarea prevederilor art. 217 din Legea nr. 98/2016 privind achizitiile publice, cu modificarile si completarile ulterioare. Autoritatile Contractante au obligatia de a asigura protejarea acelor informatii pe care operatorul economic le precizeaza ca fiind confidentiale, in masura in care, in mod obiectiv, dezvaluirea acestor informatii ar prejudicia interesele legitime ale operatorului economic, in special in ceea ce priveste secretul comercial si proprietatea intelectuala. In cazul clauzelor de confidentialitate, nepublicarea pe site-ul autoritatii contractante va fi motivata.

Centralizatorul achizitiilor publice - situatia executarii contractelor de achizitii publice va fi actualizata trimestrial

Nr. contract si data atribuirii	Obiect contract	Procedura aplicata	Numar ofertanti	Furnizor/Prestator/Executant	Parteneri (asociati // sub-contractanti / terti/ sustinatori)	Valoarea prevazuta in contract (RON)	Sursa finantarii	Data de inceput	Data de finalizare prevazuta in contract	Modificarea cantumului pretului prin actiuni / si data acestuia.	Executarea contractului		Pret final
											Valoare platita (cu TVA)	Data efectuării plății	
											15.000	01.01.2016	25.0
											10.000	01.02.2016	
Date informatie publicata					Temeiul demersului								

<p>aratatii de avere si declaratii de interese ale alului institutiei publice - demnitari, nari publici, personal contractual</p>	<p>Prevedere expresa a legii (Legea nr. 176/2010 privind integritatea in exercitarea functiilor si demnitatilor publice, pentru modificarea si completarea Legii nr. 144/2007 privind infiintarea, organizarea si functionarea Agentiei Nationale de Integritate, precum si pentru modificarea si completarea altor acte normative)</p>
<p>ri / formulare tipizate pe care autoritatile stratiei publice le solicita a fi completate de etateni. Fiecare formular va indica timpul estimativ pentru completare de catre na interesata. Ex: Formular X - timp de etare 3 minute Formular Y - timp de etare 7 minute</p>	<p>Cerere recurenta a societatii civile, motivata initial de simplificarea procedurilor si mentinuta si ca premisa a tendintei de digitalizare actuale a administratiei publice</p>

C. Sectiunea "Contact"

Contact

1. Datele de contact ale autoritatii: denumire, sediu, numere de telefon/fax, adrese e-mail, adresa pagina de internet. (Art. 5 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2001).

2. Programul de functionare al institutiei. (Art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 544/2001).

3. Audiente: Program de audiente (Art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 544/2001), cu precizarea modului de inscriere pentru audiente si a datelor de contact pentru inscriere.

4. Petitii: adresa de e-mail pentru transmiterea petitiilor (art. 6 alin. (1) O.G. nr. 27/2002 privind organizarea unui compartiment distinct pentru relatii cu publicul, incadrat cu personalul necesar, care va avea pregatirea corespunzatoare si care va primi, va inregistra si se va ingriji de rezolvarea petitiilor) si formular electronic pentru petitii.

5. Nume si prenume ale functionarilor publici responsabili pentru accesul la informatii de interes public precum si datele lor de contact (adresa de e-mail, telefon). (Art. 5 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 544/2001)

D. Integritatea institutionala

1. Cod etic/deontologic/de conduita

2. Lista cuprinzand cadourile primite, potrivit Legii nr. 251/2004 si destinatia acestora;

3. Mecanismul de raportare a incalcarilor legii;

4. Declaratia privind asumarea unei agende de integritate organizationala;

5. Planul de integritate al institutiei;

6. Un raport narativ referitor la stadiul implementarii masurilor atat in prevazute in SNA, cat si in planul de integritate ce revin in sarcina fiecarei institutii;

7. Situatiile incidentelor de integritate, precum si o prezentare succinta a masurilor adoptate pentru remedierea aspectelor care au favorizat producerea incidentului;

8. Studii/cercetari/ghiduri/materiale informative relevante.

ANEXA Nr. 5

STANDARDUL DE PUBLICARE A INFORMATIILOR DE INTERES PUBLIC PRIVIND INTREPRINDERILE PUBLICE

Pe langa informatiile de interes public prevazute in Anexa nr. 4, intreprinderile publice vor lua masurile necesare pentru publicarea pe propriul website a urmatoarelor date si informatii (inclusiv in format deschis, acolo unde este posibil):

1. Componenta Consiliului de Administrare (CA) si a directorilor, inclusiv:
    - a. numele fiecarui membru al CA/directorilor;
    - b. CV-ul fiecarui membru al CA si a directorilor;
    - c. precizarea datei de la care sunt membri ai CA/directori;
    - d. afilierea politica a fiecarui membru/director;
    - e. declaratiile de avere si de interese ale fiecarui membru al CA/director de pe intreaga durata a mandatului;
    - f. remuneratia fiecarui membru al CA/director(inclusiv cu sporuri, bonusuri sau alte beneficii);
    - g. statutul lor (interimari sau finali).
  2. Procedura prin care s-a facut selectia membrilor Consiliului de Administrare si a Directorului General, precum si revocarile din functiile respective in ultimii 3 ani si motivele revocarilor;
  3. Scrisoarea de asteptari;
  4. Contractul de mandat;
  5. Publicarea bugetului pentru investitii in fiecare dintre ultimii 3 ani financiari;
  6. Publicarea cheltuielilor totale cu personalul in ultimii 3 ani (inclusiv salarii, sporuri, bonusuri, training-uri sau formare profesionala, decontari si alte beneficii);
  7. Publicarea datoriilor companiei catre bugetul de stat, catre institutii de creditare si catre parteneri comerciali, cu mentiunea pentru fiecare categorie cat la suta este reprezentat de restante de plata;
  8. Valoarea subventiei operationale primite de la bugetul de stat;
  9. Detalierea serviciilor sau bunurilor produse de intreprindere in interes public;
  10. Mentionarea obiectivului de politica publica a intreprinderii;
  11. Detalierea situatiilor de risc/analiza de risc din domeniul de activitate al intreprinderii;
  12. Planul de integritate al intreprinderii (dezvoltat in concordanta cu Ghidul de buna practica al OCDE privind controlul intern, etica si conformitatea) si mecanismul de raportare de catre avertizorii in interes public a incalcarilor legii;
  13. Publicarea raportului de audit extern;
  14. Publicarea raportului anual agregat pe pagina web a intreprinderii.
- Publicarea informatiilor prevazute in prezenta anexa se va realiza intr-o sectiune distincta de pe pagina de internet a respectivei intreprinderi publice. In situatia in care intreprinderea nu detine o pagina de internet dedicata, aceste informatii vor fi publicate pe pagina de internet a autoritatii tutelare.